

נספחים

פעולות בנק ישראל – לוח אירועים

המחלקה המוניטרית

1991	
31 בינואר	ההלוואות המוניטריות במדרגות הריבית של 13, 14 ו-15 אחוזים הוקטנו מ-544 מיליוני ש"ח ל-363 מיליונים.
28 בפברואר	שונו הוראות הריבית לגבי גירעונות נזילות שנוצרו מחריגה מסעיף א' להוראות הנזילות.
28 במארס	נוספה מדרגת הלוואה מוניטרית בריבית של 12 אחוזים, בסך של 385 מיליוני ש"ח.
	הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הופחתה מ-12.5 אחוזים ל-11.5 אחוזים.
26 בספטמבר	הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הועלתה מ-11.5 אחוזים ל-12.5 אחוזים.
17 באוקטובר	בוטלה ההלוואה המוניטרית במדרגת הריבית של 12 אחוזים.
	נוספה מדרגת הלוואה מוניטרית בריבית של 23 אחוזים, בסך 470 מיליוני ש"ח.
27 באוקטובר	נוספו שתי מדרגות הלוואה מוניטרית בריביות של 26 ו-27 אחוזים, בסך 700 מיליוני ש"ח כל אחת.
31 באוקטובר	בוטלו מדרגות הלוואה המוניטרית בריביות של 13 ו-14 אחוזים.
	הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הועלתה מ-12.5 אחוזים ל-14.5 אחוזים.
19 בנובמבר	נוספה מדרגת הלוואה מוניטרית בריבית של 22 אחוזים, בסך 470 מיליוני ש"ח.
21 בנובמבר	נוספו מדרגות הלוואה מוניטרית בריביות של 19 ו-20 אחוזים, בסך 470 מיליוני ש"ח כל אחת.
28 בנובמבר	הותרה פתיחת פיקדונות צמודים למטבע חוץ ל-3 חודשים ופיקדונות צמודים למדד המחירים לצרכן — לשנה. חובת הנזילות עליהם תהיה שקלית, בשיעור של 4 אחוזים מהקדן.
	שיעורי הנזילות על הפיקדונות השקליים הופחתו כדלקמן: על פיקדונות רגילים עד שישה ימים — מ-10 ל-8 אחוזים; על פיקדונות לשבוע עד שלושה חודשים —

מ"5.7 ל-6 אחוזים. חובת הנזילות על פיקדונות לשלושה חודשים ומעלה תהיה מעתה 4 אחוזים. (השיעורים הקודמים היו בין 3.5 ל-5 אחוזים).

בוטלה ההוראה שחייבה את הבנקים להחזיק נזילות בגין שבירת פיקדונות (צמודים ולא צמודים בשקלים) על ידי לקוחות.

בוטלה חובת הנזילות המיוחדת על אשראי צמוד למרד שניתן לתקופה הקצרה משנה בממוצע.

חובת הנזילות על פיקדונות פיצויים תופחת בהדרגה בשיעורים שבין 0.5 ל-2 אחוזים לחודש עד לשיעור הנזילות על פיקדונות מטבע חוץ (פמ"ח). הנגיד יהיה רשאי לחרוג מגבולות אלה כלפי מטה. במקביל תוטל חובת נזילות משנית בשיעור המצטבר של הפחתת חובת הנזילות.

שיעור הנזילות על תכניות החיסכון (מרדיות וצמודות לשער החליפין) הופחת ל-30 אחוזים.

גירעון העולה על 40 אחוזים מחובת הנזילות השבועית, הוגדר כגירעון חורג שאינו ניתן למיצוע במשך חודש הנזילות.

שיעור חובת הנזילות שניתן להחזיק באמצעות מק"ם צומצם מ"20 אחוזים ל-10 אחוזים.

נוספו הלוואות מוניטריות בריביות של 12, 13 ו-14 אחוזים, בסך 470 מיליוני ש"ח כל אחת.

הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הופחתה מ-14.5 אחוזים ל-11.5 אחוזים.

שיעור הריבית שבנק ישראל משלם לבנקים על חובת הנזילות במדרגה השנייה הופחת מ-11.5 אחוזים ל-10.5 אחוזים.

16 בדצמבר

1992

30 בינואר

מחלקת האשראי והסיקוח על מטבע חוץ

הורחבה רשימת המדינות שבהן תושבי ישראל רשאים לקנות, למכור ולהנפיק ניירות-ערך-חוץ וכן לרכוש חוזים עתידיים, בתנאים מסוימים. המדינות שנוספו הן אירלנד, דנמרק, נירזילנד, סינגפור, ספרד, פינלנד ושבדיה.

1991

14 במארס

ליצואן הותר לבצע ניכיון שטרות שקיבל מתושב חוץ תמורת יצוא שירותים, בתנאים שנקבעו בעבר לניכיון שטרות שנתקבלו תמורת יצוא טובין. בניכיון שטרות הוסר התנאי, כי היצוא בוצע בפועל.

ליצואן תושב ישראל הותר לערוב להתחייבות של תושב חוץ הרוכש ממנו טובין המיוצאים מישראל, או מתווך בעסקה כאמור, ובלבד שההתחייבות של תושב החוץ היא לעניין מכירת הטובין לתושב חוץ אחר.

הותר להקדים פירעון של הלוואה, אם התקופה המקוצרת לא תפחת מהתקופה הממוצעת המינימלית, שנקבעה לפירעון קרן ההלוואה. כן הותר לרחות פירעון הלוואה גם לתקופות הקצרות מהתקופה הממוצעת המינימלית לפירעון הקרן שלה, ובלבד שידווח כנדרש.

לחברות ישראליות הותר, בתנאים מסוימים, בהיתר לסוגים, לבצע את הפעולות הנדרשות לשם הנפקת ניירות ערך מסוג A.D.R., המקנים זכות למניות שהנפיקה חברה ישראלית, רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בארה"ב, או נסחרים "מעבר לרלפק" שם.

הותרה העברת ההקצבה הנוספת לנסיעה עסקית גם בדרך של העברה מפיקדון במטבע חוץ של המעביד לפיקדון במטבע חוץ של העובד, בתנאים מסוימים.

לתושב ישראל המבצע עסקת טרנזיט, או תיווך, הותר להפקיד את התמורות המתקבלות במסגרת העסקה בפיקדון תושב (פמ"ח) על שמו, אם מתקיימים התנאים האחרים לגבי הפקדה בפמ"ח.

ההיתר לביצוע עסקאות עתידיות באמצעות סוחר מוסמך הוחל על כל סוגי העסקאות העתידיות, המשמשות להגנה מסיכונים הנובעים מגורמים אלו:

- (1) שינויי שער החליפין בין מטבעות חוץ;
 - (2) שינויים בשיעורי הריבית על נכסים והתחייבויות במטבע חוץ;
 - (3) שינויים במחירי סחורות;
 - (4) שינויים במחירי ניירות ערך הנסחרים בחו"ל.
- עסקאות אלה, לרבות כתיבת אופציות, מותנות בקיום תנאים מסוימים.

לתושב חוץ הותר, בתנאים מסוימים, להפקיד בפיקדון לא תושב תקבולים שמקורם מממוש נכס מקרקעין שנרכש מכספי פיקדון לא תושב — גם אם עדיין אין ברשותו שטר מכר, שטר חכירה מאושר או שטר העברת זכויות במינהל מקרקעי ישראל.

לתושב חוץ הותר בתנאים מסוימים, להפקיד בפיקדון לא-תושב תקבולים שמקורם בעסקת קומבינציה כאשר המקרקעין נרכשו מכספי פיקדון לא-תושב.

נקבע כי זכות ההמרה החוזרת תישמר לתושב חוץ גם אם לאחר ההמרה לשקלים יצא מישראל לתקופה של פחות משבועיים.

לתושב ישראל הותר להעביר מטבע חוץ מפיקדון שלו במטבע חוץ לפיקדון תושב או לפיקדון לא-תושב של תושב חוץ — כתשלום במסגרת עסקה, שאת תמורתה רשאי תושב החוץ להפקיד באותו פיקדון, בתנאים מסוימים.

לתושב חוץ הותר לבצע עם סוחר מוסמך עסקות אופציה על שער החליפין שקל-מטבע חוץ, בשקלים. בעסקאות אלה אין לתושב החוץ זכות להמרה חוזרת.

הותר לקזז תקבול מיצוא טובין בתשלום עבור יבוא טובין, גם כששתי העסקות הן עם תושבי חוץ שונים.

2 ביוני

"פיקדון למתן הלוואה" הוגדר מחדש כפיקדון שבו "ההלוואה ניתנת על אחריות המפקיד שהתחייב לכך בכתב". כמו כן הורחבה תחולת ההסדרים של פיקדונות למתן הלוואות והם הוחלו גם על פיקדונות במטבע חוץ של תושבי ישראל ותושבי חוץ. ל. מרצמבר 1992 יחולו הסדרים אלה גם על פיקדונות הממשלה במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.

19 בנובמבר

הותר לתושב ישראל להמיר מטבע חוץ המוחזק ברשותו כדין (לרבות בנקוטים והמחאות נוסעים) למטבע חוץ אחר, ללא קשר לעסקה שבה התקבל כסף זה.

28 בנובמבר

לבנק סוחר מוסמך הותר מעתה לזהות תושב ישראל, הרוכש הקצבת מטבע חוץ לשם נסיעה לחו"ל לפי כל מסמך ויהוי המקובל על הבנק (דרכון, תעודת זהות או כל תעודה מזהה אחרת) — במקום לפי דרכון בלבד עד כה.

הסכום שתושב ישראל רשאי לשלם עבור יבוא, בהיותו בישראל, באמצעות כרטיס אשראי, הוגדל מ־500 דולרים ל־1,500 דולרים בשנה.

הסכום שמותר לשלם לחו"ל עבור יבוא טובין על סמך חשבון ספק או הצעת מחיר, ללא צורך במסמכים נוספים, הועלה מ־500 דולרים ל־3,000 דולרים.

בוטל התנאי של תקופת מינימום לפירעון הקרן בקבלת אשראי ישיר מתושב חוץ. עם זאת עדיין יש לקבוע בהסכם ההלוואה מועד פירעון אחד מחייב לכל תשלום של הקרן והריבית. מועד זה יכול להשתנות, והשינוי חייב בדיווח.

להגדרת "מטבע חוץ" בהיתר הכללי נוספו הדרכמה של יוון והאסקודו של פורטוגל.

הוסרה המגבלה על סכום מטבע החוץ שמעביר, תושב ישראל, רשאי לרכוש ולהעביר לחו"ל — לעובד תושב ישראל, השוהה בשליחותו בחו"ל — כתשלום שכר וכיסוי הוצאות שהייה.

בוטלה מגבלת שיעור הריבית המרבי, שבנק סוחר מוסמך רשאי לשלם לתושבי חוץ על פיקדונות במטבע חוץ.

נכס שתושב חוץ רכש לפני יותר מ־12 שנה — ומאז הרוכש הוא תושב חוץ — ייחשב כאילו נרכש מבספי פיקדון לא־תושב. (כן בוטל התנאי, כי תושב החוץ יהיה תושב אחת הארצות המנויות בתוספת השנייה להיתר הכללי.)

בוטלה מגבלת הזמן (30 יום מהמועד שבו חייב היה הנערב לשלם לנושה) להפקדת מטבע חוץ בפיקדון לא תושב, שתושב חוץ קיבל בגין פירעון כדין של מילוי ערבות לתושב ישראל.

1992

30 בינואר

נכנסו לתוקף הקלות נוספות בפיקוח על מטבע חוץ:

- (א) לתושבי חוץ הותרה השקעה באיגרות חוב ממשלתיות, בקרנות נאמנות ובאופציות שקל־מטבע חוץ. את התמורה ממכירת נכסים אלו ניתן להמיר למטבע חוץ.
- (ב) לתושבי חוץ הותר לנהל בבנקים ישראליים פיקדון שקלי בר המרה למטבע חוץ.
- (ג) לתושבי חוץ הותר לקבל אשראי בשקלים כנגד ביטחונות במטבע חוץ.

הפיקוח על הבנקים

1991

3 בפברואר

המפקח על הבנקים פרסם נהלים חדשים בדבר מתן הלוואות לדירור, המחליפים את הנהלים הקודמים. הנהלים החדשים מצמצמים את מעורבותו של הפיקוח על הבנקים בפעילותם העסקית של התאגידים הבנקאיים, תוך הקפדה ושמירה על זכויות הלווה.

המפקח על הבנקים פרסם הוראה, המגבילה את התאגידים הבנקאיים בעסקותיהם עם אנשים ותאגידים קשורים עמם. מטרת ההוראה היא להגביל את היקף חבויותיהם של אנשים קשורים לתאגיד הבנקאי, ולהבטיח כי עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין אנשים קשורים תיעשינה על פי שיקולים עסקיים ובתנאים שאינם חורגים מאלה המקובלים לגבי עסקאות דומות עם אנשים שאינם קשורים.

10 במארס

המפקח על הבנקים פרסם הוראות המסדירות את מערכת הקשרים העסקיים והחוזיים במסגרת "חייבים על פי הרשאה", בעיקר ככל שהדבר נוגע לשמירת זכויותיו של המשלם.

16 ביוני

המפקח על הבנקים פרסם קובץ הוראות חדש, הכולל את כל ההוראות שבתוקף בתחום "ניהול בנקאי תקין", לאחר שאלו עודכנו ונערכו מחדש. לקובץ שני חלקים:

15 באוקטובר

"ניהול ובקרה" ו"בין הבנק ללקוח". במקביל בוטלו כמה חוזרים, שעבר זמנם או שיגובשו מחדש במסגרת הוראות חדשות.

11 בנובמבר

המפקח על הבנקים הורה לתאגידים הבנקאיים לפרסם את דוחותיהם השנתיים בתוך חודשיים מתאריך המאזן (במקום שלושה חודשים עד כה), החל מהדוחות לשנת 1991. זאת כדי לאפשר למפקידים ולבעלי המניות לעמוד על מצבו הכולל של התאגיד הבנקאי מוקדם ככל שניתן. קיצור התקופה לא יחול על הבנקים העומדים בראש הקבוצות הבנקאיות הגדולות: אלו יהיו רשאים להמשיך ולפרסם את הדוחות בתוך שלושה חודשים.

המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים, כי החליט להפחית את שיעור ההפרשה הכללית לחובות מסופקים מ־3 אחוזים ל־1.5 אחוזים, עקב אי הסכמתן של רשויות המס להכיר בהפרשות אלו כהוצאה מוכרת.

31 בדצמבר

המפקח על הבנקים הביע את עמדתו בדבר הצורך לשנות את דרך ההצגה של הפרשים בגין תרגום הדוחות הכספיים של החברות הבנות הבנקאיות בחו"ל בדוחות הכספיים של תאגיד האם, כך שהפרשי התרגום האלה ייוקפו לדוח הרווח וההפסד ולא לדוח על השינויים בהון העצמי. בשנת 1991 דן המפקח בהצעה זו עם הגורמים המקצועיים, אולם דיונים אלה לא סוכמו באופן שיאפשר שינוי. לפיכך ביקש המפקח מהתאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 1991 ביאור, שבו תוצג מתכונת "פרו פורמה" של דוח רווח והפסד, הנערך על בסיס השינוי המוצע, כך שסעיפיו התוצאתיים יכללו את הפרשי התרגום.

המפקח על הבנקים פרסם הוראה שבה הבהיר את עמדתו, כי תאגיד בנקאי המקיים קשרים עסקיים עם מתווכים וגורמים דומים, המקבלים ממנו תשלומים וטובות הנאה בתמורה להפניית לקוחות אליו, חורג מהנהוג הבנקאי התקין.

המפקח על הבנקים תיקן את ההוראות בנושא "ערכויות צד שלישי לטובת תאגיד בנקאי" בעניינים אלו:

- (1) הערבים יוכלו לחתום גם בסניף של בנק אחר;
 - (2) בערבות להלוואת דיור, שיתרתה עולה על 85,000 ש"ח, יש להודיע לערב אחת לשלוש שנים על יתרת הסכום שבגינה הוא ערב;
 - (3) על הבנקים להקים מאגר מידע על הערבים.
- הוראות אלה נועדו הן להגן על זכויות הערב והן למנוע התקשרות עם ערבים שיכולתם הכלכלית לערוב מוטלת בספק.

מחלקת מטבע חוץ

נכנסו לתוקפן הוקאות חדשות לבנקים הסוחרים המוסמכים לגבי ימי הערך בכיצוע עסקות מטבע חוץ בבנק ישראל. השינוי העיקרי הוא, כי העברות לחו"ל, שבנק ישראל מבצע עבור הבנקים המסחריים, יבוצעו בערך יום מתן ההוראה.	1991 2 באפריל
כדי לפתח את שוק מטבע החוץ בישראל, האריך בנק ישראל את משך המסחר במטבע חוץ. לשם כך פתח בנק ישראל זירת מסחר נוספת, הפועלת מדי יום מסחר בין השעות 15:00 (או 15 דקות לאחר סיום המסחר הרביצדרי — המאוחר שבהם) ו- 17:00, ובה נפגשים סוחרים מוסמכים המעוניינים לקנות או למכור מטבע חוץ שלא במסגרת המסחר הרביצדרי. השער היציג בכל יום ימשיך להיות שער הסגירה במסחר הרביצדרי.	24 ביוני
משרד האוצר ובנק ישראל הודיעו על שינוי בשיטת ניהול שער החליפין של השקל מול סל המטבעות. גם להבא ינוע שער החליפין בתוך תחום נידר של ± 5 אחוזים סביב שער האמצע, אך מעתה יועלה שער האמצע מדי יום ביום בשיעור קבוע של כ-0.0236 אחוזים, וכך יהיה שיעור השינוי השנתי המצטבר ב-1992 — 9 אחוזים. כצעד מקדים להפעלת השיטה הועלה שער האמצע של השקל מול סל המטבעות ב-17.12.1991 ב-3 אחוזים — ל-2.6288 ש"ח.	16 בדצמבר

מחלקת המטבע

הוחל בהנפקת מטבע זיכרון יום העצמאות התשנ"א, שנושאו עלייה וקליטה.	1991 15 בפברואר
הוחל בהנפקת מטבעות למחזור בציון התשנ"א כשנת ההטבעה.	6 במארס
המעה בעריך 1 אג' חדלה להיות הילך חוקי. הביטול אינו מחייב שינויים כלשהם במחירי מוצרים ושירותים הנקובים באגורות, ולא ברישומים, בשקים, בכרטיסי אשראי, בחשבוניות וכו'. עיגול סכומים ל-5 האגורות הקרובות ייעשה רק בעת הסיכום לתשלום במזומן.	1 באפריל
הוחל בהנפקת מטבעות זיכרון בסדרה "חי וצומח בתנ"ך" (שיר השירים) התשנ"ב.	15 ביולי
הוחל בהנפקת מטבעות זיכרון בסדרה "תשמישי קדושה יהודיים" התשנ"ג.	1 באוקטובר
הוחל בהנפקת סדרת מטבעות בעובי מיוחד התשנ"א. הוטבעו 8,000 סדרות.	
הוחל בהנפקת מטבעות חנוכה למחזור בציון שנת ההטבעה התשנ"ב. הוטבעו כ-4 מיליוני מטבעות בעריכים 5 אג' עד 5 ש"ח.	18 בנובמבר
בנק ישראל, דין וחשבון 1991	272

1992 12 בינואר	הוחל בהנפקת מטבעות למחזור בציון שנת ההטבעה התשנ"ב.
16 בפברואר	הוכנס למחזור שטר חדש בערך 200 ש"ח, הנושא את דיוקנו של זלמן שז"ר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל. בשטר מספר אמצעי ביטחון חדשים.

מינהל מילווה המדינה

1991 20 במארס	ריבית על מילווה מדינה מסוג "כפיר" שולמה לראשונה.
3 באפריל	נוכה לראשונה מס הכנסה מאיגרות חוב (המוחזקות בידי פרטים) שהונפקו בתקופת תחולתן של ה"תקנות לשעת חירום — מיסוי הכנסות פיננסיות מסוימות" (14.9.1990 — 15.1.1991).
17 במאי	נפרעו סופית פיקדונות לכיסוי תכניות חיסכון דולריות חודשיות הנושאות ריבית בשיעור של 6.5 אחוזים.
4 ביוני	האוצר החזיר לחברות הביטוח עודף השקעות שהפקידו בשנת 1990, על פי הסכם ביניהם מ-4.5.1991.
24 ביולי	נפרע סופית הפיקדון הראשון לכיסוי תכניות חיסכון צמודות לסל המטבעות.
25 ביולי	שולמה לראשונה ריבית על מילווה מדינה מסוג "גבע".
6 באוגוסט	נוכה לראשונה היטל לקליטת עלייה מתשלומי ריבית ליחידים במילווה שהונפקו לאחר 31.1.1991. ההיטל הוא בשיעור 5 אחוזים מניכוי מס ההכנסה.
30 באוגוסט	בוצע הפדיון האחרון של מילווה מדינה מסוג "שגיא ברירת ריבית".
1992 6 במארס	פורסם תיקון מס' 6 לחוק מילווה (הוראות שונות), התשנ"ב 1992, שלפיו כל הפודה תעודות מילווה חובה על שם באיחור מקבל הפרשי הצמדה לתקופה שעד חמש עשרה שנים ממועד הפדיון המקורי (במקום עד שש שנים). כמו כן הוסדר בחוק (בין היתר), כי עיקול של מילווה חובה על שם ייעשה רק במקרים שהתעודה טרם יצאה מרשותו של בנק ישראל.
31 במארס	נפרעו סופית הפיקדונות הראשונים לכיסוי תכניות חיסכון "רציף" ו"מתמיד" חד-פעמי.

פרסומי בנק ישראל

בשנת 1991 הוציא בנק ישראל לאור את הפרסומים האלה:

א. מחלקת המחקר

דין וחשבון לשנת 1990;

ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים 57,56,55,54 (עברית-אנגלית);

סקר בנק ישראל מס' 66;

תכנית לקליטת מיליון עולים.

Annual Report 1990;

The Israeli Economy — Facts in Figures, 1991;

One Million Immigrants — an Absorption Program.

ב. המפקח על הבנקים

מערכת הבנקאות בישראל, סקירה שנתית, 1990;

סטטיסטיקה שנתית של המוסדות הבנקאיים, 1986–1990 (עברית-אנגלית);

סטטיסטיקה שוטפת של המוסדות הבנקאיים (עוקדן, עדכון חודשי, עברית-אנגלית);

מרריך לסניפי המוסדות הבנקאיים בישראל, ליום 15.1.1991;

הוראות ניהול בנקאי תקין (עוקדן, עדכון שוטף);

הוראות הדיווח לציבור (עוקדן, עדכון שוטף);

סוגיות בבנקאות 10.

Israel's Banking System 1990;

Banks in Israel — Selected Figures, 1989–1990.

ג. חשב הבנק

דוחות כספיים לשנת 1990.

Financial Statements for the Year 1990.

ד. מינהל מילואות המדינה

הוראות לפדיון של מילואות חובה על-שם (עוקדן, עדכון תקופתי);

הוראות לפדיון מילואות חוץ (עוקדן, עדכון תקופתי);

תנאי פיקדונות לכיסוי תכניות חיסכון (עוקדן, עדכון תקופתי);

תנאי פדיון של איגרות החוב ממילואות המדינה (עוקדן, עדכון תקופתי).

ה. מחלקת המטבע

סקירה שנתית 1990.

ו. היועץ המשפטי

בנק ישראל — דינים והוראות (עוקדן, עדכון תקופתי).

ז. המפקח על מטבע חוץ

המפקח על מטבע חוץ — סקירה שנתית, 1990;
הוראות הפיקוח על מטבע חוץ (עדכונים וחזורי המפקח);
מצבת החובות במטבע חוץ (תקופתי).

ח. המחלקה המוניטרית

ההתפתחויות בשוקי ההון והכספים, סקירה שנתית, 1990.

ט. מחלקת מטבע חוץ

שערי חליפין של מטבעות חוץ בישראל, 1990;
שערים יציגים (דף שבועי).

מאזן בנק ישראל ליום 31 בדצמבר 1991 (כ"ד בטבת התשנ"ב)
(מיליוני שקלים חדשים)

31.12.1990	31.12.1991	ביאור	31.12.1990	31.12.1991	ביאור
3,271	3,784	שטרי כסף ומעות במחזור			תביעות כלפי חוץ לארץ
					זהב, מטבע חוץ וניירות
					ערך במטבע חוץ
		התחייבויות לחוץ לארץ	12,934	14,379	
308	347	6 זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו			
		חשבונות קרן המטבע הבינלאומית			
59	66	7 והתחייבויות אחרות			
367	413				אשראי לממשלה
			8,968	8,809	2 חוב ארוך מועד
		פיקדונות הממשלה			
2,765	1,466	במטבע חוץ			
3,343	6,917	8 במטבע מקומי			הלוואות
6,108	8,383		2,562	5,137	מוניטריות
			504	338	3 אחרות
		פיקדונות של תאגידים בנקאיים בישראל			
		במטבע חוץ			
7,737	8,824	כנגד פיקדונות תושבי־פיצויים			
4,341	3,895	כנגד פיקדונות תושבי־אחרים	3,066	5,475	
2,364	2,645	כנגד פיקדונות לא־תושב			
14,442	15,364				
		פיקדונות של תאגידים בנקאיים בישראל	1,332	1,476	4 ניירות ערך
1,030	1,260	במטבע מקומי			
72	80	9 פיקדונות אחרים			
991	954	10 חשבונות אחרים			
320	320	11 הון הבנק וקרן שמורה	301	419	5 חשבונות אחרים
26,601	30,558		26,601	30,558	

הביאורים המצורפים הם חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוח הכנסות והוצאות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1991
(מיליוני שקלים חדשים)

1990	1991	ביאור	
ה כ נ ס ו ת			
2,136	3,595	13	מהשקעות בחוץ לארץ
2,102	1,736		מאשראי לממשלה
657	698		מהלוואות
184	89	14	מניירות ערך
53	8	15	אחרות
5,132	6,126		סך ההכנסות
ה ו צ א ו ת			
			על פיקדונות של הממשלה
256	424		במטבע חוץ
702	1,005		במטבע מקומי
			על פיקדונות של תאגידים בנקאיים בישראל
2,470	2,488		במטבע חוץ
67	41		במטבע מקומי
92	111		על פיקדונות והתחייבויות אחרים
107	126	16	מינהלה וכלליות
7	14		הרפסת שטרי כסף וטביעת מטבעות
3,701	4,209		סך ההוצאות
1,431	1,917		עודף ההכנסות על ההוצאות
נ ו ס פ — הכנסות מהממשלה שחל עליהן			
31	95	17	עקרון זהות העיתוי
1,462	2,012		הרווח הנקי
י י ע ו ר ה ר ו ו ח י ם			
1,462	2,012		העברה לממשלה

הביאורים המצורפים הם חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוח על השינויים בנכסים ובהתחייבויות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1991

א. כלל הנכסים וההתחייבויות

השינוי לעומת השנה הקודמת		31 בדצמבר				
		1990	1991	1990	1991	
נומינלי מותאם		מותאם		נומינלי		
(אחוזים)		(מיליוני ש"ח)		(מיליוני ש"ח)		
נ כ ס י ם						
-5.8	11.2	15,267	14,379	12,934	14,379	תביעות כלפי חוץ לארץ
-16.8	-1.8	10,586	8,809	8,968	8,809	אשראי לממשלה
הלוואות						
69.9	100.5	3,024	5,137	2,562	5,137	מוניטריות
-43.2	-32.9	595	338	504	338	אחרות
-6.1	10.8	1,572	1,476	1,332	1,476	ניירות ערך
10.3	39.2	1'603	1'665	301	419	חשבונות אחרים
-2.7	14.9	31,647	30,804	26,601	30,558	סך הנכסים
ה ת ח י י ב ו י ו ת ו ה ו ן						
-2.0	15.7	3,861	3,784	3,271	3,784	שטרי כסף ומעות במחזור
-4.7	12.5	433	413	367	413	התחייבויות לחוץ לארץ
פיקדונות הממשלה						
-55.1	-47.0	3,264	1,466	2,765	1,466	במטבע חוץ
75.3	106.9	3,946	6,917	3,343	6,917	במטבע מקומי
פיקדונות התאגידים הבנקאיים						
במטבע חוץ						
-3.4	14.0	9,133	8,824	7,737	8,824	כנגד פיקדונות תושב — פיצויים
-24.0	-10.3	5,124	3,895	4,341	3,895	כנגד פיקדונות תושב — אחרים
-5.2	11.9	2,790	2,645	2,364	2,645	כנגד פיקדונות לא־תושב
פיקדונות התאגידים הבנקאיים						
3.6	22.3	1,216	1,260	1,030	1,260	במטבע מקומי
-17.6	-2.7	1,255	1,034	1,063	1,034	פיקדונות וחשבונות אחרים
-9.4	-	2'625	2'566	320	320	הון הבנק וקרן שמורה
-2.7	14.9	31,647	30,804	26,601	30,558	סך ההתחייבויות וההון

רוח על השינויים בנכסים ובהתחייבויות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1991

ב. הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים למטבע חוץ

השינוי לעומת השנה הקודמת	31 בדצמבר		
	1990	1991	
(מיליוני דולרים)			(אחוזים)
נ כ ס י ם			
תביעות כלפי חוץ לארץ	6,298	6,315	-0.3
אשראי לממשלה	3,131	3,568	-12.2
הלוואות אחרות ³	131	225	-41.8
חשבונות אחרים ³	140	120	16.7
סך הנכסים	9,700	10,228	-5.2
ה ת ח י י ב ו י ו ת			
התחייבויות לחוץ לארץ	181	179	1.0
פיקדונות הממשלה			
במטבע חוץ	642	1,350	-52.4
פיקדונות של תאגידים בנקאיים			
במטבע חוץ			
כנגד פיקדונות תושב — פיצויים	3,865	3,778	2.3
כנגד פיקדונות תושב — אחרים	1,706	2,120	-19.5
כנגד פיקדונות לא-תושב	1,159	1,154	0.4
פיקדונות וחשבונות אחרים ³	145	196	-26.0
סך ההתחייבויות	7,698	8,777	-12.3

(1) פריטים לא כספיים (כניינים וציוד ומכ"ל) הותאמו על פי השינויים, שחלו במודד המחירים לצרכן. (ראה ביאור 1א). הערכים המותאמים של הנכסים הלא-כספיים אינם מייצגים בהכרח את ערכם הכלכלי הריאלי של הנכסים, אלא רק את עלותם, המותאמת לשינויים שחלו בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי.

(2) ההפרש בסכומי ההון והקרן השמורה המותאמים מביא בחשבון התאמה של ההון והקרן השמורה לערכם המותאם בסוף שנת 1991 בסך 59- מיליוני ש"ח.

(3) הסעיף במאזן כולל סכומים במטבע חוץ או צמודים למטבע חוץ וסכומים אחרים לא-צמודים.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. דברים כלליים

הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס נתונים נומינליים בשקלים חדשים. ברוח על השינויים הנכסים ובהתחייבויות מוצגים נתוני הנכסים וההתחייבויות (לרבות מספרי ההשוואה) גם בש"ח, מותאמים לשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי לפי מדד המחירים לצרכן לחודש דצמבר 1991, שפורסם ב־15 בינואר 1992 (208.1 נקודות; המדד שפורסם ב־15 בינואר 1991 176.3 נקודות). שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן של דצמבר 1991 לעומת דצמבר 1990 הוא 18.0 אחוזים. ההכנסות וההוצאות נרשמות על בסיס צבירה (accrual basis), הכנסות והוצאות שנצברו כלולות בחשבונות אחרים — למעט ריבית והפרשי הצמדה שנצברו על ניירות ערך במטבע מקומי, הכלולים בסעיף ניירות ערך.

ב. חשבונות במטבע חוץ

נכסים והתחייבויות הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ תורגמו לש"ח לפי השערים היציגים שנקבעו לתאריך המאזן.

זכויות משיכה מיוחדות (SDR) תורגמו על בסיס שער ה־SDR.

הזהב מוצג על בסיס המחיר SDR 35 לאונקיה.

הכנסות והוצאות במטבע חוץ נזקפו לרוח ההכנסות וההוצאות לפי השערים היציגים ששררו בעת ביצוע הפעולות.

להלן השערים היציגים לתאריך המאזן:

שעור השינוי	1990	1991	
(אחוזים)		(ש"ח)	
11.5	2.0480	2.2830	דולר ארה"ב
12.7	2.8944	3.2624	זכויות משיכה מיוחדות (SDR) ¹
10.2	2.4677	2.7199	סל המטבעות הראשון ²

(1) שער ה־SDR נקבע ע"י סל משוקלל של חמישה מטבעות — דולר של ארה"ב, מרק גרמני, יין יפני, פרנק צרפתי ולירה שטרלינג.

(2) סל המטבעות הראשון היה נהוג עד ל־31 ביולי 1986; הרכב הסל ביחידות מטבע החוץ השונות הוא כדלקמן: דולר ארה"ב — 0.3500, לירה שטרלינג — 0.1295, מרק גרמני — 0.5150, פרנק צרפתי — 0.6832, גילדן הולנדי — 0.2187.

סעיפי ההכנסות וההוצאות כוללים הפרשים, הנובעים מהתאמת הנכסים וההתחייבויות הנקובים במטבע חוץ, או הצמודים לו, על פי שינוי השערים של מטבעות חוץ ביחס לש"ח.

ג. ניירות ערך

ניירות ערך במטבע חוץ מוצגים לפי העלות במטבע חוץ (מחיר הקנייה הממוצע המשוקלל), או לפי שווי השוק, הנמוך שבהם — לגבי כל סוג נייר ערך בנפרד.

ניירות ערך סחירים במטבע מקומי מוצגים לפי השווי המותאם (השווי הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו), או לפי שווי השוק, הנמוך שבהם — לגבי כל סוג נייר ערך בנפרד.

ד. בניינים וציוד

בניינים וציוד שבבעלות הבנק מוצגים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר. הפחת מחושב לפי שיטת הפחת השווה בשיעורים מקובלים.

ה. השתתפות במוסדות כספיים בינלאומיים

ההשתתפות מוצגת לפי העלות. זו כוללת סכומים הדרושים לשמירת שווי ההשתתפות במונחי מטבע חוץ, בהתאם לתנאי ההשתתפות במוסדות השונים. (לגבי ההשתתפות בקרן המטבע הבינלאומית ראה ביאור 7.)

ו. פנסיה, פיצויי פרישה לעובדים וחופשה

העתודה לפנסיה ולפיצויי פרישה לעובדים מחושבת על בסיס אומדן אקטוארי שהותאם לתאריך המאזן. העתודה לחופשה מחושבת על בסיס הצטברות ימי חופשה. חלק מניירות הערך במטבע מקומי מיועדים כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה; ההכנסות מניירות ערך אלה מקוזזות ברוח ההכנסות וההוצאות כנגד גידול של החבות האמורה מעל ההפרשה השוטפת לפנסיה, לפיצויי פרישה ולחופשה.

ז. רווחים להעברה – עקרון זהות העיתוי

בהתאם לחוק בנק ישראל התשי"ד 1954 חייב הבנק להעביר לממשלה את רווחיו הנקיים תוך ששים יום מתום כל שנת עסקים שלו.

ההכנסות מהממשלה בגין ניירות ערך ממשלתיים (כמו כל ההכנסות וההוצאות של הבנק) נזקפות לרוח ההכנסות וההוצאות על בסיס צבירה. כדי שבנק ישראל לא יעביר לממשלה רווחים שנצברו, אך טרם התקבלו על ידיו במוזמן מהממשלה, מנכים מ"עודף ההכנסות על ההוצאות" אותן הכנסות מהממשלה שנצברו בחשבונות לשנת הרוח, אך עומדות לתשלום על ידי הממשלה בעתיד. בשנה, שבה סכומי ההכנסות האלה עומדים לתשלום על ידי הממשלה, מוסיפים הכנסות אלה ל"עודף ההכנסות על ההוצאות" ומעבירים אותן לממשלה. עקרון זהות העתוי אינו מוחל על ניירות ערך המיועדים כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה. (ראה ביאור 10.)

2. א ש ר א י ל מ מ ש ל ה — ח ו ב א ר ו ך מ ו ע ר

הסעיף כולל בעיקרו:

א. א ש ר א י ב ס ך 7,073 מיליוני ש"ח צמוד לעלייה של סל המטבעות הראשון (ראה ביאור 21), ונושא ריבית של 8 אחוזים הצמודה לאותו סל. (ב' 31 בדצמבר 1990 היתה יתרת החוב 7,241 מיליוני ש"ח.)

ב. א ש ר א י ב ס ך 1,660 מיליוני ש"ח, נושא ריבית בסיסית (prime) ועוד 2 אחוזים (אשתקד — יתרת חוב זהה). שיעור הריבית הממוצעת בשנת 1991 היה 19.2 אחוזים. (אשתקד היה השיעור 18.2 אחוזים.) הריבית והפרשי ההצמדה בגין כל שנה עומדים לפירעון ביום 31 בדצמבר של אותה שנה. הקרן עומדת לפירעון בתשלומים שנתיים, שהאחרון בהם יהיה בשנת 2012.

3. הלוואות אחרות

הסעיף כולל בעיקר הלוואות במטבע חוץ. אלו הן קרנות למתן אשראי לזמן בינוני וארוך ולקידום השיווק.

4. ניירות ערך

הסעיף כולל ניירות ערך ממשלתיים סחירים, צמודים — במלואם או בחלקם — למדר המחירים לצרכן או לדולר של ארה"ב. שווי השוק שלהם לתאריך המאזן הוא 1,550 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 1,422 מיליוני ש"ח.)

5. חשבונות אחרים (נכסים)

הסעיף כולל בעיקר:

א. ריבית והכנסות לקבל.

ב. השתתפות במוסדות הכספיים הבינלאומיים הבאים:

1. הבנק הבינלאומי לשיקום ולפיתוח (IBRD)
 2. האיגוד הבינלאומי לפיתוח (IDA)
 3. התאגיד הבינלאומי למימון (IFC)
 4. הבנק הבינאמריקאי לפיתוח (IDB)
 5. התאגיד הבינאמריקאי להשקעות (IIC)
 6. הבנק האירופאי לשיקום ולפיתוח (EBRD)
- ג. בניינים וציוד, לאחר ניכוי פחת שנצבר.

6. זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו

קרן המטבע הבינלאומית מקצה למדינות החברות זכויות משיכה מיוחדות בהתאם למכסה של כל מדינה החברה בקרן. יתרתן של זכויות המשיכה המיוחדות שהוקצו לישראל היא 106 מיליוני SDR. (ב־31 בדצמבר 1990 — סכום זהה.)

7. חשבונות קרן המטבע הבינלאומית והתחייבויות אחרות כלפי חוץ לארץ

חשבונות אלו מוצגים במאזן נטו (המכסה פחות התחייבויות בגין המכסה).
חשבונות קרן המטבע הבינלאומית במסגרת המכסה הם כדלקמן:

31 בדצמבר				
1990	1991	1990	1991	
(מיליוני SDR)		(מיליוני ש"ח)		
447	447	1,293	1,457	המכסה
447	447	1,293	1,457	ההתחייבויות בגין המכסה

התחייבויות אחרות כלפי חוץ כוללות התחייבויות למוסדות כספיים בינלאומיים בסך 66 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 59 מיליוני ש"ח.)

8. פיקדונות הממשלה במטבע מקומי

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
1990	1991	
(מיליוני ש"ח)		
804	1,623	פיקדון שוטף
—	567	פיקדון הנובע מתשלומים נטו של בנק ישראל
2,079	3,771	פיקדון בגין מכירות מק"ם לציבור
330	519	פיקדון לייצוב שערים
130	437	פיקדון בגין רווחי הון ממכירת זהב
3,343	6,917	סך הכול

בפיקדון השוטף נרשמות תנועות כספיות הנובעות מפעילות תקציבית של הממשלה, המרות מטבע חוץ של הממשלה ורווחים ריאליים של בנק ישראל.

הפיקדון הנובע מתשלומים נטו של בנק ישראל כולל תקבולי ריבית והפרשי הצמדה על מקדמות ארוכות מועד ועל ניירות ערך ממשלתיים המוחזקים בבנק ישראל, תשלומי ריבית לממשלה בגין פיקדונותיה והעברת רווחי בנק ישראל בניכוי הרווחים הריאליים ובניכוי רווחי הון ממכירות זהב.

הפיקדון בגין מכירות מק"ם לציבור נובע מהתמורה ממכירות וקניות של מק"ם לציבור על ידי בנק ישראל במסגרת מדיניותו המוניטרית.

הפיקדון לייצוב שערים הוא תמורה לרכישות-במקור של ניירות ערך ממשלתיים על ידי בנק ישראל לשם ייצוב שערים בבורסה לניירות ערך בתל אביב. על פי סיכום עם משרד האוצר, התמורה מופקדת בפיקדון מיוחד לזכות הממשלה ואינה משמשת כמקור למימון הוצאות הממשלה.

הפיקדון בגין רווחי הון ממכירת זהב נובע מהפרשי שיערוך בין מחיר השוק של הזהב למחירו הרשום בספרי הבנק (SDR 35 לאונקיה). על פי סיכום עם משרד האוצר, התמורה מופקדת בפיקדון מיוחד לזכות הממשלה ואינה משמשת כמקור למימון הוצאות הממשלה.

9. פיקדונות אחרים

הסעיף כולל בעיקר פיקדונות של הקרן הדו־לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתי ארה"ב-ישראל ופיקדון של הקרן הדו־לאומית למדע ארה"ב-ישראל.

10. חשבונות אחרים (התחייבויות)

הסעיף כולל בעיקר:

א. הכנסות מהממשלה שחל עליהן עקרון זהות העיתוי (ראה ביאור 11' וכן ביאור 17).

ב. ריבית והוצאות לשלם.

ג. עתודה לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה.

11. הון הבנק וקרן שמורה

הון הבנק ליום המאזן הוא 60 מיליוני ש"ח, והקרן השמורה — 260 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — סכומים זהים.)

12. התחייבויות תלויות

ההתחייבויות התלויות הן כדלקמן:

- א. סכומים שטרם נדרשו על מניות והשתתפויות שנחתמו במוסדות כספיים בינלאומיים — 979 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 699 מיליוני ש"ח.)
- ב. אשראי תעודות — 61 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 99 מיליוני ש"ח.)
- ג. ערבויות — 24 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 16 מיליוני ש"ח.)
- ד. נגד בנק ישראל הוגשו תביעות בסכום של 350 מיליוני ש"ח בעקבות פירוק בנק צפון אמריקה בע"מ. (סכומים אלה נכונים למועדי הגשת התביעות וצמודים בחלקם למרדד המחירים לצרכן ובחלקם לשער החליפין.) בנק ישראל סבור, שבגין תביעות אלה לא דרושה הפרשה בספריו.

13. הכנסות מהשקעות בחוץ לארץ

במונחי דולרים של ארה"ב הסתכמו ההכנסות ב־717 מיליוני דולרים. (בשנת 1990 — 783 מיליוני דולרים.) ההכנסות כוללות הכנסות ממכירת זהב הנובעות מהפרשים בין המחיר שבו הוזהב מוצג בספרי בנק ישראל (SDR 35 לאונקיה) למחיר השוק. בשנת 1991 הסתכמו ההכנסות ממכירת זהב ב־132 מיליוני דולרים. (בשנת 1990 — 64 מיליוני דולרים.)
יתרת הוזהב בסוף 1991 היתה 420.7 אלפי אונקיות. (בסוף 1990 — 893.3 אלפי אונקיות.)

14. הכנסות מניירות ערך

הסעיף כולל הכנסות מניירות ערך ממשלתיים המוחזקים בבנק ישראל — ללא הכנסות הנובעות מניירות ערך שיועדו לשמש כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה, ושימשו לכיסוי חלקי של גידול החבות האמורה. (ראה ביאור 11.)

15. הכנסות אחרות

הסעיף כולל בעיקר עמלות שונות, הכנסות מהשתתפות במוסדות כספיים בינלאומיים ומכירת מבנה.

16. הוצאות מינהלה וכלליות

הוצאות מינהלה — פרט להוצאות בגין שנים קודמות ובניכוי עליית מדר המחירים לצרכן על בסיס חודשי — עלו בשנת 1991 בכ־2 אחוזים לעומת שנת 1990. (ב־1990 — עלייה זהה.) ההוצאות הכלליות כוללות הפרשה לחובות מסופקים בסכום של כ־6 מיליוני ש"ח בגין בנק צפון אמריקה בע"מ.

17. העברה לממשלה — הרווח הנקי

הרווח הנקי — הסכום המיועד להעברה לממשלה — כולל, נוסף ל"עודף ההכנסות על ההוצאות", גם הכנסות של בנק ישראל מניירות ערך ממשלתיים, שנצברו בשנים קודמות, אך התקבלו בשנה השוטפת. ב־1991 היתוספו ל"עודף ההכנסות על ההוצאות" 95 מיליוני ש"ח. (בשנת 1990 — 31 מיליוני ש"ח.) יתרת סכום ההכנסות שחל עליהן עקרון זהות העיתוי ל־31 בדצמבר 1991 היתה 118 מיליוני ש"ח. (ב־31 בדצמבר 1990 — 213 מיליוני ש"ח.)

לוח אירועים כלכליים*

ינואר 1991 עד מארס 1992

תחום הבנייה והדירור

1991

15 בינואר

שר האוצר אימץ את המלצות "ועדת פוגל" בנושא הבנייה להשכרה. מטרתן להוזיל את עלות ההשקעה בבנייה להשכרה ולהגדיל את התמורה להשכרת דירות, ואלה עיקריהן:

- (א) חקיקה שתאפשר הבטחת רישוי מהיר לבנייה מכל הסוגים;
- (ב) פישוט תקני הבנייה והתאמתם לבנייה מהירה וקלה;
- (ג) יבוא חופשי של חומרי בנייה;
- (ד) המשך תהליך הורדת המסים על חומרי בנייה;
- (ה) השתתפות בשיעור של 50 אחוזים בשכרם של עובדים חדשים בענף בתקופת הכשרתם;
- (ו) מתן תמריצים לקיצור משך הבנייה;
- (ז) מתן אפשרות לקניית דירה גם למי שאינו מוגדר כזכאי;
- (ח) קיצור התקופה המזכה בהטבות מ"7 ל"5 שנים;

7 במאי

מליאת הכנסת החליטה, כי גובה המשכנתאות לזכאים מחוסרי דיור יועלה ל"80 עד 160 אלף ש"ח, ותקופת ההחזר נקבעה ל"25 עד 30 שנה. הריבית המירבית למשכנתאות תהיה 4 אחוזים. המשכנתאות תהיינה צמודות ב"80 אחוזים בלבד (רק הקרן). בוטלו כל הקנסות והעמלות המוטלים על פירעון מוקדם של משכנתאות. שר הבינוי והשיכון יהיה ממונה על ביצוע החוק, ויהיה רשאי להתקין לצורך זה תקנות בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. ועדת השרים לתיאום ומינהל קיבלה אתמול את ההחלטות הבאות בקשר להסדר משכנתאות חדש במשק:

24 ביוני

- (א) נפח ההלוואות לזכאים שאינם עולים חדשים יוגדל בשיעורים שבין 33 ל"63 אחוזים, בהתאם לקבוצת הזכאים ולאזור;
- (ב) יוענקו הלוואות מקום בסכומים שעד 50 אלף ש"ח, ל"20 שנה, בריבית של 4.5 אחוזים;
- (ג) שונו קריטריוני הזכאות.

8 ביולי

משרד האוצר הודיע על הפחתה ל"6 חודשים של שיעור המכס על מלט המיובא מארצות שלישיות ל"5 אחוזים (אך לא פחות מ"6 ש"ח לטונה). ההפחתה תיכנס לתוקף בימים הקרובים.

* הלוח מבוסס על העיתונות היומית. בלוח לא מופיעים אירועים שנזכרים בסעיף "פעולות בנק ישראל" (בעיקר בתחום מאזן התשלומים ובתחום המוניטרי).

הממשלה אישרה רפורמה במשכנתאות, שתוקפה מ־1.7.1991. סעיפיה העיקריים הם:

- (1) החלה רטרואקטיבית מ־1.1.1980 של הסדר המשכנתאות החדש על נוטלי הלוואות לדירור. יתרת חובם של לווים מתקציב המדינה בשנים 1980 עד 1985 תופחת בסכום שנבע מעליית המדד בחודש שלפני קבלת הלוואה. תבוטל עמלת הפירעון המוקדם.
 - (2) שר האוצר יבחן קביעת מסלול חלופי שיאפשר לזכאים להשתמש בסיוע גם לצורך שכירת דירה.
 - (3) משרד המשפטים יפעל לתיקון חוק ההוצאה לפועל של מימוש משכנתא על דירות לווים שלא עמדו בהחזר הלוואות. לווים שפנו מדיירותיהם בגין אי עמידה בהחזר הלוואות יוכרו על ידי משרד הבינוי והשיכון כזכאים לסיוע בדירור.
 - (4) הסיוע לזכאים יינתן כמענק מותנה, שיהפוך בהדרגה, במשך 15 שנה, למענק מוחלט. על המענק יחולו כללי גרירת משכנתא. הזכאי יקבל אותו מראש ובבת אחת — או רק מקצת הסיוע לרבות הפרדה בין המענק להלוואה, לפי בחירתו.
 - (5) נפח הלוואות, שניתנו לזכאים שאינם עולים חרשים עד 1.4.1991, יוגדל בשיעורים שבין 33 ל־63 אחוזים, בהתאם לקבוצות הזכאות ולאזורים. הזכאים יוכלו לקבל את המשכנתאות החדשות החל ב־21.7.1991.
 - (6) משרדי האוצר והשיכון אישרו סיוע מוגדל לעולים מאתיופיה בשיעור של עד 98 אחוזים ממחיר דירה. רוב הסיוע יינתן כמענק. הלוואה בריבית של 4.5 אחוזים מהווה כ־25 אחוזים מהסיוע. תוקף הסיוע המיוחד עד 31.12.1991, והוא יינתן למשפחות חסרות דירה בתנאי שאין ברשותן דירה בשכירות סוציאלית.
- החשב הכללי הורה לבנקים למשכנתאות לפצות את הלקוחות שנטלו משכנתאות מ־1980 עד 1985. הפיצוי ישולם ללקוחות זכאי משרד השיכון, אם בחודש נטילת המשכנתא עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור חודשי שמעל 9 אחוזים. הוא יינתן בתנאי שיתרת תקופת הלוואה שנותרה ארוכה מ־10 שנים, ומחיר הדירה שנרכשה אינו עולה על 80 אלף דולרים ליחיד או 100 אלף דולרים למשפחה. תנאי נוסף הוא, שהחזר המשכנתא מהווה מעל שליש מהכנסות משק הבית. ללוים העומדים בקריטריונים אלה תופחת יתרת הקרן המשוערכת בשיעור ההפרש שבין עליית מדד המחירים לצרכן בחודש קבלת הלוואה לבין 9 אחוזים.

10 באוגוסט

10 בדצמבר

1992

1 בינואר

שר האוצר החליט לאשר את חוק המשכנתאות החדש, לאחר שהוכנסו בו תיקונים. לפי החוק החדש תהיה המשכנתא לזכאים (למעט רווקים) בין 70 ל־160 אלף ש"ח, בהתאם לנקודות הזיכוי. הקרן תהיה צמודה ב־80 אחוזים למדד, והריבית הצמודה במלואה תהיה בשיעור 4 אחוזים. כל בעל קרקע חקלאית יוכל להפשיר את אדמתו לבנייה בתוך שנה, אם ייבנו עליה לפחות 200 יחידות דירור.

9 בינואר

המפקח על הבנקים הורה לבנקים למשכנתאות להתחיל בביצוע ההסדר להפחתת עמלת הפירעון המוקדם לזכאים שנטלו הלוואות משלימות במחצית הראשונה של שנות השמונים בריביות גבוהות. ההסדר אמור להקטין את הקנס על פירעון מוקדם

בשיעור של עד 50 אחוזים. על פי ההסדר תופחת הריבית על משכנתאות ל־7 אחוזים, מ־1.1.1992. הפחתת הריבית תחול על הלוואות שניתנו לזכאים לפני 10.7.1989 ולמי שדירתו עלתה פחות מ־75,000 דולרים (למעט יישובי פיתוח). משרד האוצר והבנקים למשכנתאות חתמו על הסכם לביצוע חוק הלוואות לריוור שיינתנו לזכאים מכספי הבנקים למשכנתאות לתקופה של 25 שנה ובריבית של 4 אחוזים. הקרן תהיה צמודה ב־80 אחוזים בלבד. האוצר יסבסד את הפרשי הריבית וההצמדה לבנקים, ואת הפער בין המחיר של גיוס הון ל־20 שנה לבין הלוואות ל־25 שנה. הבנקים יגייסו את הכסף הדרוש בשוק ההון. ועדת הכספים אישרה את התקנות ליישום חוק המשכנתאות. גיל הזכאות המינימלי ליחידים, להטבות הריבית וההצמדה החלקית, הורד מ־34 ל־27. אושר חוק הלוואות המקום, שלפיו יקבלו משתכנים ביישובים הזכאים הלוואה נוספת בסכום של עד 80 אלף ש"ח.

13 בינואר

27 בינואר

17 במרץ

תחום המחירים

1991

הבנזין למכוניות מתייקר בכ־8 אחוזים. הנפט והסולר התייקרו בכ־6 אחוזים. מחירי חומרי הגלם לתעשייה הפטרוכימית הועלו בשיעורים של עד 11 אחוזים. החלב ומוצריו התייקרו בשיעור ממוצע של 7.7 אחוזים. התייקרות זו כוללת את עליית שיעור המע"מ ומבטלת את הסובסידיה למוצרים אלה; מעתה הם יהיו בפיקוח. שלושת סוגי הלחם הבסיסי התייקרו בכ־5 אגורות, כתוצאה מעליית המע"מ מ־16 ל־18 אחוזים. תעריפי הנסיעות המיוחדות במוניות עלו בכ־15 אחוזים, ונסיעות השירות — בכ־20 אחוזים. תזקיקי הנפט והגז (למעט בנזין למכוניות) הוזלו בשיעורים שבין 6.5 ל־35 אחוזים. הנסיעה בתחבורה הציבורית התייקרה בכ־20 אחוזים. החשמל הוזל בכ־6 אחוזים. מחיר הבשר הקפוא מיבוא הועלה בכ־12.9 אחוזים. מחירי הבנזין למכוניות הורדו בכ־5 אחוזים, חומר הגלם לתעשייה הפטרוכימית והנפטא הוזלו בכ־11 אחוזים, וסוגי המזוט השונים — בשיעורים שבין 4 ל־10 אחוזים. הלחם התייקר בכ־9 אחוזים. מחירי הדלק למכוניות הורדו בכ־5 אחוזים. הנפט הוזל בכ־11.5 אחוזים, הסולר בכ־6 אחוזים, המזוט בשיעורים שבין 3 ל־6 אחוזים, הנפטא בכ־10 אחוזים, והגז הנמכר לחברות הגז — בכ־9 אחוזים. הסיגריות המיובאות התייקרו בכ־17 אחוזים, ואלו מייצור מקומי — בכ־23 אחוזים. הסולר, הנפט והמזוט הוזלו בכאחוז, והנפטא — בכ־4 אחוזים. תעריפי האכסון במלונות הועלו בכ־3 אחוזים בממוצע. הבנזין למכוניות התייקר בכ־13 אחוזים; הנפט והסולר הוזלו בכ־14 אחוזים.

1 בינואר

3 בינואר

5 בינואר

31 בינואר

5 בפברואר

6 בפברואר

8 בפברואר

18 בפברואר

22 בפברואר

1 במארס

18 במארס

הנפטא הוזל בשיעור של 9 אחוזים, והמוזט — בכאחוז. הסולר התייקר בכאחוז והנפט — ב־8 אחוזים.	1 באפריל
מוצרי יבוא רבים — ביניהם מוצרי חשמל, בדי ריפור, רהיטים והלבשת קיץ — התייקרו בשיעורים שבין 5 ל־10 אחוזים.	
הוחלט, כי ב־22 באפריל יוזלו כרטיסי הטיסה בכ־8 עד 9 אחוזים. שיעורה הממוצע של ההתייקרו העונתית ההדרגתית יהיה 20 אחוזים.	17 באפריל
הנפט והסולר התייקרו באחוז. המוזט לסוגיו הוזל בשיעור של כ־7 אחוזים.	1 במאי
הבנזין למכוניות והנפט התייקרו בכ־2 אחוזים. מחיר הסולר עלה בכ־5 אחוזים. המוזט לסוגיו התייקר בכאחוז, והנפטא — בכ־9 אחוזים.	3 במאי
מוצרי החלב התייקרו בשיעור ממוצע של 7.5 אחוזים.	7 במאי
תעריפי החשמל הועלו ב־7 אחוזים.	24 במאי
במסגרת עסקת חבילה, שנחתמה בין האוצר, ההסתדרות והארגונים הכלכליים, הוסכם, כי ערכון האגרות הממשלתיות יהיה בשיעור של 10 אחוזים לשנה.	
הסיגרות המזובאות התייקרו בכ־3 אחוזים.	27 במאי
מלח מאכל לסוגיו התייקר בכ־13 אחוזים.	
מחירי המכוניות שנפח מנועיהן עד 2,000 סמ"ק, הוזלו בשיעורים שבין 2 ל־4 אחוזים, בעקבות הפחתת מס הקנייה. במכוניות שנפח מנועיהן גדול יותר נרשמו הוזלות של עד 14 אחוזים.	
מחירי הבנזין למכוניות הועלו בשיעורים שבין 7 ל־10 אחוזים. הנפט התייקר בכ־3 אחוזים, והסולר — ב־4.5 אחוזים. מחירי הנפטא והמוזט הועלו בכ־6 אחוזים.	1 ביוני
תעריפי הנסיעה לנסיעות מיוחדות במוניות הועלו בשיעור ממוצע של 5.5 אחוזים. בקווי השירות הועלו התעריפים בכ־25 אחוזים בממוצע.	17 ביוני
המיונית והמרגרינה התייקרו בכ־4 אחוזים.	19 ביוני
תעריפי החשמל הועלו ב־4.3 אחוזים.	27 ביוני
הדלקים הכבדים הוזלו בשיעורים שבין 4 ל־7 אחוזים — פרט לנפטא, שהוזלה בכ־10 אחוזים.	2 ביולי
תעריפי הדואר הועלו בכ־14 אחוזים בממוצע.	12 ביולי
הבנזין למכוניות הוזל בשיעור של כ־2 אחוזים. נפט, סולר, מוזט ונפטא התייקרו בשיעורים שבין אחוז לכ־4 אחוזים.	1 באוגוסט
תעריפי שיחות הטלפון הבינלאומיות הועלו בכ־10 אחוזים בממוצע.	
נכנס לתוקפו החוק לסימון מחירים.	1 בספטמבר
התייקרו אגרות רישוי, נהיגה ורכב.	
הבנזין לסוגיו הוזל בכ־2 אחוזים, הנפט והסולר התייקרו בשיעורים שבין 2 ל־3 אחוזים.	
תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית הועלו ב־15 אחוזים בממוצע.	15 בספטמבר
המרגרינה התייקרה בכ־4 אחוזים.	2 באוקטובר
הבנזין התייקר בשיעורים שבין 2.5 ל־4 אחוזים; הסולר והקרוסין — בין 3 ל־5 אחוזים; הנפטא — באחוז; המוזט לסוגיו — בשיעורים שבין 7 ל־10 אחוזים.	
הסולר והנפטא התייקרו בכ־6 אחוזים; הנפט — ב־3 אחוזים; המוזט — בכ־2 אחוזים.	17 באוקטובר
הבנזין למכוניות, הסולר והנפט התייקרו בכ־3 אחוזים. מחירי המוזט לסוגיו הועלו בשיעורים שבין 7 ל־8 אחוזים.	1 בנובמבר

25 בנובמבר	תעריפי הדואר הועלו בשיעור ממוצע של 8 אחוזים.
1 בדצמבר	הבנזין התייקר ב־2 אחוזים; הסולר והנפט הוזלו בכ־9 אחוזים; הנפטא הוזל בכ־12 אחוזים, והמוזט לסוגיו התייקר בכאחוז.
9 בדצמבר	מחיר המים לחקלאות הועלה ב־20 אחוזים — לצריכה ביתית ב־54 אחוזים ולתעשייה ב־77 אחוזים.
16 בדצמבר	מחיר הביצים הועלה ב־20 אחוזים.
17 בדצמבר	שר הבריאות חתם על צו, לפיו יורדו מחירי התרופות בכ־30 אחוזים. עיקר ההוזלה תחול על התרופות המיובאות.
	מחיר הביצים הורד ב־10 אחוזים.
	מחירי הדלקים ומוצריהם הורדו בשיעורים שבין 3.5 ל־10 אחוזים.
	הסיגריות מייצור מקומי התייקרו בכ־9 אחוזים, והמיובאות — ב־10 אגורות לחפיסה.

1992

1 בינואר	הבנזין, הסולר והקרוסין הוזלו בכאחוז.
	אגרת דרכון חדש התייקרה, ותעמור על 100 ש"ח.
20 בינואר	הקמח לסוגיו התייקר ב־8 אחוזים, והלחם שמחיריו בפיקוח — ב־7 אחוזים.
1 בפברואר	במסגרת עדכון מחירי הדלק התייקר בנזין 91 אוקטן בכאחוז. הנפט התייקר בכ־4 אחוזים, והסולר — בכ־3 אחוזים. המוזט הקל הוזל בכ־5 אחוזים, והמוזט הכבד לתעשייה התייקר בשיעורים שבין 8 ל־11 אחוזים. המוזט לחברת החשמל הוזל ב־12 אחוזים. הנפטא התייקר באחוז.
7 בפברואר	מוצרי החלב התייקרו ב־3.5 אחוזים בממוצע.
24 בפברואר	מוצרי הפסטה התייקרו בכ־8 אחוזים. הבירה מייצור מקומי הוזלה ב־10 אחוזים, בעקבות הפחתת מס הקנייה מ־20 ל־10 אחוזים.
1 במארס	הבנזין למכוניות התייקר בכ־2 אחוזים. הקרוסין הוזל ב־5 אחוזים, והסולר — ב־3 אחוזים. המוזט הכבד לתעשייה התייקר בכ־3 אחוזים, וזה לחברת החשמל — ב־4 אחוזים.

תחום השכר והתעסוקה

1991

13 בינואר	הותר לייבא מחו"ל 3,000 פועלי בניין מומחים לבנייה מתועשת.
17 בינואר	מצב כוננות הוכרז בכל רחבי הארץ. יופעלו רק השירותים והמפעלים המוגדרים במסגרת מל"ח. עדיין לא ברור מה יעלה בגורל השכר עבור שלושת הימים שבהם נאסרה היציאה לעבודה.
12 בפברואר	בוועדת הכספים אושרו הוראות שעה המחמירות את תנאי הזכאות לרמי אבטלה, ואלה עיקריהן:
	(א) מובטלים יהיו חייבים לקבל הצעות עבודה במקומות המרוחקים עד 60 ק"מ ממקום מגוריהם, בתנאי שהמעסיק משתתף בהוצאות רמי הנסיעה;
	(ב) מובטלים שגילם עד 30 שנה יהיו מחויבים לקבל כל עבודה שתוצע להם;

- (ג) שר העבודה והרווחה יכין רשימה של מקצועות דומים, שביניהם תתאפשר ניידות;
- (ד) סרבנים או מתפטרים ממקומות עבודתם לא יהיו זכאים לדמי אבטלה במשך שלושה חודשים;

- 10 במארס
27 במארס
1 באפריל
- הממשלה התירה העסקת 5,000 פועלים זרים נוסף על 3,000 שאושרו בעבר. הותרה הפעלת לשכות עבודה פרטיות.
- הוקל האיסור על עבודה רצופה במשמרת שלישית (ל-3 שנים).
- שולמה תוספת יוקר בגובה 3.9 אחוזים, החל במשכורת חודש מארס.
- החל ממשכורת חודש אפריל תשולם תוספת שכר בסך 2.8 אחוזים.
- ועדת העבודה והרווחה של הכנסת אישרה תיקון בחוק הביטוח הלאומי, שעיקרו תשלום מענק בגובה חצי מדמי האבטלה לחיילים משוחררים המועסקים לפחות שישה חודשים בעבודה מועדפת, גם אם ששת חודשי העבודה אינם רצופים, אלא בתוך שנה ובלא יותר משני מקומות עבודה. העיסוקים המועדפים כוללים עבודות בניין ועבודות מסוימות בתעשייה, במלאכה, במלונות ובחקלאות. תוקף התקנה לשנתיים.
- אושרה התקנה שלפיה עובד בבניין או במפעל שנקלע למצוקה, הנשאר במפעל במסגרת הכשרה מקצועית כתחליף לפיטורין, יוכל לקבל דמי אבטלה מלאים בלי שינוכו מהם דמי ההכשרה המקצועית. תוקף התקנה לשנתיים.
- במסגרת הסכם לעידוד הצמיחה והגברת התעסוקה במשק, שהושג בין שר האוצר, מוזכ"ל ההסתדרות ויו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, הוסכם להקדים את תשלום תוספת היוקר מספטמבר לאוגוסט, ולנכות ממנה שתי נקודות אחוז. כמו כן הוסכם, כי תקופת הניסיון המרבית לעובד חדש או לעובד בניסיון תוארך ל-24 חודש. לא יעשה כל שינוי בחוק שכר המינימום ללא הסכמת ההסתדרות והמעסיקים. תקבע תקרת הכנסה כוללת, שמעליה לא תהיה זכאות לקבלת השלמת הכנסה מכוחו של חוק שכר המינימום. השכר בחברות הממשלתיות ייקבע במשא ומתן בין ההסתדרות והאיגודים המקצועיים לבין רשות החברות, ולא יהיה צמוד לשכר בשירות הציבורי. הסכם תוספת היוקר תוארך בשנה עד לסוף מארס 1993.
- לפי סיכום בין האוצר למשרד המסחר והתעשייה, כל מפעל תעשייתי, שיקלוט ל-10 חודשים עובדים נוספים, יקבל תמריץ בשיעור של שליש משכרו של העובד עד לתקרת שכר של 3,000 ש"ח בחודש.
- במסגרת הסכם שכר חדש, שנחתם בין התאחדות הקבלנים להסתדרות עובדי הבניין, ניתנה תוספת שכר של 10 אחוזים. תוקף ההסכם ממאי 1991 ועד מארס 1992.
- דמי הביטוח הלאומי, המשולמים בידי המעבידים, הופחתו בשני אחוזים מראשית חודש מאי 1991 ועד סוף 1992. ההפחתה תחול על מעסיקים בלבד ולא על כלל העצמאיים.
- נחתם הסכם קיבוצי בין הרופאים במגזר הציבורי לבין הממשלה. תחולת ההסכם מיולי 1988 עד סוף שנת 1993.
- שולמה תוספת יוקר בשיעור של כ-5 אחוזים.
- נחתם הסכם בין ההסתדרות ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, לפיו תוארך לשנתיים תקופת הניסיון של עובדים חדשים במקומות העבודה המאורגנים. ההסכם חל על עובדים שהחלו לעבוד לאחר 24.5.1991 ויהיה בתוקף עד 31.12.1992.

24 במאי

1 ביולי

2 ביולי

4 ביולי

23 ביולי

1 בספטמבר

15 בנובמבר

הממשלה החליטה להאריך לשנתיים את תקופת הסבסוד לעובדים נוספים במגזר היצרני. בשנה הראשונה יקבל המעסיק שליש משכרו של העובד, עד לתקרה של 1,000 ש"ח לחודש, ובשנה השנייה — רבע, עד לתקרה של 750 ש"ח לחודש.

8 בדצמבר

1992

ועדת השרים לענייני כלכלה אישרה את ניתוק הסכמי השכר בחברות הממשלתיות מאלה שבשירות הציבורי.

24 בפברואר

לשכירים כמשק שולמה תוספת יוקר בשיעור 1.4 אחוזים.

1 במארס

שר האוצר חתם על צו, המקשה על מעסיקים לייבא עובדים זרים.

9 במארס

תחום המיסוי והתקציב

(א) המיסוי

1991

מס ערך מוסף הועלה מ־16 ל־18 אחוזים. המע"מ על מלכ"רים הועלה מ־6.7 ל־9 אחוזים.

1 בינואר

ייגבה היטל קליטת עלייה בשיעור של 5 אחוזים ממס ההכנסה נטו (כולל מס ההכנסה על ריבית ודיבידנדים).

מס החברות הופחת בנקודת אחוז — ל־41 אחוזים.

בוטלה תוספת מכסת אחוזים (תמ"א) על מוצרי אלקטרוניקה, ובמקביל הועלה שיעור מס הקנייה.

הוטל מכס קצוב בסך 25 ש"ח לטון על מלט (נוסף על המכס הרגיל בשיעור 25 אחוזים).

מדרגות המס ונקודות הזיכוי עודכנו בכ־5 אחוזים.

8 בינואר

ועדת הכספים של הכנסת אישרה את העלאת תשלומי הארנונה למגורים ולמסחר בשנת הכספים 1991 בשיעור עליית מדר המחירים לצרכן בשנת 1990 (17.6 אחוזים). במספר מצומצם של רשויות מקומיות ניתנה לשרי האוצר והפנים סמכות לאשר העלאה גדולה יותר, עם חובת דיווח לוועדת הכספים. דמי הארנונה למלונות הועלו בשיעור של 12 אחוזים בלבד. למפעלי תעשייה, ששילמו 50 ש"ח למ"ר הוקפא גובה הארנונה, ולא להשילמו בין 40 ל־50 ש"ח למ"ר נקבע שיעור עדכון של 12 אחוזים. במפעלים ששילמו פחות מ־40 ש"ח למ"ר יעודכנו דמי הארנונה במלוא שיעורה של עליית מדר המחירים לצרכן.

מס הקנייה על רכב פרטי שנפח מנועו 2000 סמ"ק ויותר הופחת מ־180 ל־140 אחוזים.

14 בינואר

מדרגות מס הרכישה לדירות מגורים ומשקים חקלאיים עודכנו בהתאם לעליית מדר מחירי הדירות בבעלות.

16 בינואר

מס הקנייה על רכב מסחרי הועלה מ־75 ל־80 אחוזים. תוקף ההעלאה מ־1.1.1991 עד תום 1992.

21 בינואר

נקבע פחת בשיעור 100 אחוזים על ציוד תעשייתי של בתי מלון, תשתית תחבורתית ובנייה. הפחת האמור יחול על ציוד שתחילת הפעלתו בין 1.1.1991 לתום שנת המס 1992.

28 בפברואר

הועלה מס הקנייה על סיגריות מיבוא ומתוצרת מקומית. ועדת הכספים אישרה את הפחתת הריבית על חובות והחזיר מסים מ־8 ל־6 אחוזים בשנה.	1 במארס
מדרגות המס, נקודות הזיכוי וקצבות הילדים עודכנו ב־2.3 אחוזים. בעקבות החלטת הממשלה להמיר את ההיטל הייעודי על הדלק לבלו, הועלו שיעורי הבלו על דלק כדלקמן: בנזין — מ־40 ל־45 אחוזים; נפט — מ־16 ל־24 אחוזים; סולר — מ־10 ל־21 אחוזים. שיעור הבלו על בנזין נטול עופרת נקבע ל־43 אחוזים. מדרגות מס הרכישה לדירות מגורים ומשקים חקלאיים עודכנו בכ־3 אחוזים, החל ב־15.4.1991.	1 באפריל 15 באפריל
רווחים ממימוש אופציות במטבע חוץ יחויבו במס בשיעור 35 אחוזים ליחידים ובמס השולי לפירמות. חברות ובעלי שליטה המממשים ניירות ערך, ישלמו מס על הרווח הריאלי שהצטבר מיום קנייתם.	1 במאי 6 במאי
נכנס לתוקפו הצו להפחתת מס הקנייה על רכב. לפי הצו החדש יהיו מסי הקנייה בשיעור של 100 אחוזים, במקום בשיעורים שבין 116 ל־140 אחוזים עד כה. ועדת הכספים אישרה את העלאת אגרת הטלביזיה ב־17.6 אחוזים (כשיעור עליית מרד המחירים לצרכן), ל־185 שקלים.	27 במאי 28 במאי
ועדת הכספים של הכנסת אישרה את העלאת שיעור הבלו על הרלק ב־3 אחוזים, ועל דלק נטול עופרת — מ־43 ל־44 אחוזים. מס מעסיקים הופחת מ־4 ל־3 אחוזים.	29 במאי
מדרגות מס הרכישה לדירות מגורים ומשקים חקלאיים עודכנו בכ־7 אחוזים. קצבות הביטוח הלאומי הוגדלו בכ־9 אחוזים. ההיטל בשיעור 4 אחוזים על הקצבת מטבע החוץ של היוצאים לחו"ל ועל שירותים מיובאים הוארך עד 31.12.1992.	1 ביולי 16 ביולי
הורחב החוק לעידוד השקעות הון. מפעלים שישקיעו בפרויקטים שיעסיקו מעל 100 עובדים באזורים מוכי אבטלה יזכו הן במענקים והן בפטור ממס. שיעור הבלו על מוצרי הבנזין הועלה ב־4 אחוזים, ל־52 אחוזים. שיעור המס על דלק נטול עופרת הועלה מ־44 ל־48 אחוזים.	1 בספטמבר 7 באוקטובר
24 בנובמבר	
1 בדצמבר	
1992	
מדרגות המס ונקודות הזיכוי עודכנו בשיעור 4.3 אחוזים. ועדת הכספים של הכנסת אישרה סופית את תקנות הפחת המואץ על ציור חקלאי. תוקף התקנות מינואר 1991 עד יוני 1992.	1 בינואר 4 בינואר
הממשלה החליטה על הוזלת המיס לתעשייה ולצריכה הפרטית. מחיר המיס לתעשייה יהיה זהה למחיר המיס לחקלאות. המיס לצריכה הפרטית הוזל ב־23 אחוזים מהמחיר שעליו החליטה לאחרונה ועדת המיס של הכנסת.	5 בינואר
הכנסת אישרה מתן פטור ממס שבח ממכירת שתי דירות יחיד. תוקף החוק עד 31.12.1994. הפטור מתשלום מס שבח יינתן בתנאי שערך שתי הדירות הנמכרות בתקופה של שנה הוא עד 800 אלף ש"ח. אם ערכן עולה על סכום זה, ישולם מס שבח על החלק העודף בלבד. הפטור לא יחול על דירה שנתקבלה במתנה בשלוש שנות תחולתו של החוק. במקביל לחוק החדש נשאר בתוקף המסלול	13 בינואר

הישן, שלפיו ניתן פטור ממס שבח לכל דירה שנמכרה לאחר ארבע שנים מיום רכישתה.

14 בינואר לבאר שבע אושר מעמד אזור פיתוח א' לצורך החוק לעידוד השקעות, למשך ארבע שנים.

20 בינואר מתחילת החודש הוקטנו דמי הביטוח הלאומי למטיילים בחו"ל (בין 6 חודשים ל-5 שנים) ל-20 ש"ח בחודש. לגבי סטורנטים הלומדים בחו"ל הועלו דמי הביטוח הלאומי מ-8 ל-20 שקלים בחודש.

27 בינואר ועדת הכספים של הכנסת אישרה מס בשיעור 10 אחוזים על משקאות קלים. על מיצים טבעיים יהיה המס בשיעור 5 אחוזים בלבד.

6 במארס הכנסת אישרה שינויים בחוק מס ההכנסה, המאפשרים פתיחת שוק ההשכרה למגורים בפני קרנות נאמנות, משקיעים בבורסה, תושבי חוץ ויזמים.

18 במארס עוסקים זעירים שמחזור עסקם קטן מ-30 אלף ש"ח בשנה יהיו פטורים מרישום כעוסקים במע"מ, ולא יצטרכו לדווח ולהעביר כספים למע"מ בכל אמצע חודש.

29 במארס הפטור לעולים ממס על רכישת רכב הוארך עד תום 1992.

(ב) התקציב

1991

20 בינואר משרד האוצר אישר תקציב של 200 מיליוני ש"ח לכיסוי נזקי רכוש שנגרמו על ידי התקפות הטיילים.

הממשלה החליטה על הגדלת תקציב הביטחון ב-243 מיליוני ש"ח.

3 בפברואר

4 במארס ועדת הכספים של הכנסת אישרה לקונצרן "כור" סיוע ממשלתי בגובה 100 מיליוני דולרים.

10 במארס ועדת הכספים של הכנסת אישרה העברת 45 מיליוני ש"ח מהרזרבה לקליטת עלייה, לתקציב משרד השיכון, לשם מימוש התחייבות לרכישת 300 יחידות דיור שהושלמו.

14 במארס ועדת הכספים של הכנסת אישרה את תקציב משרד הביטחון בסכום של 11.1 מיליארדי ש"ח.

21 במארס הכנסת אישרה את תקציב המדינה לתקופה אפריל עד דצמבר 1991, בסך 66.5 מיליארדי ש"ח.

21 במאי אושרה תוספת בסך 10 מיליוני ש"ח לתקציב משרד המדע והטכנולוגיה, לתכנית לקליטת מדענים עולים.

17 ביולי אושרה תוספת בסך 374 מיליוני ש"ח לתקציב משרד השיכון. הכספים הועברו ישירות לקבלנים.

18 ביולי הוקמה קרן בסך 103 מיליוני ש"ח לשם התאמתם של מפעלי תעשייה לחשיפה ליבוא מתחרה.

21 באוגוסט אושר תקציב בסך 105 מיליוני ש"ח לחברת מקורות, לשם פיתוח מערכות חדשות למי שתייה ולהגברת אספקת המים ליישובים שבהם נקלטו עולים רבים.

5 בספטמבר אושרה העברת כחצי מיליארד ש"ח למשרד השיכון, עיקרם לשם תשלום לקבלנים.

9 באוקטובר אושרה העברת 250 מיליוני ש"ח מהרזרבה לתקציב משרד האנרגיה, למימון מלאי החירום של הדלק.

ועדת הכספים של הכנסת אישרה העברת כ"72 מיליוני ש"ח מהרזרבה לקליטת עלייה ל"23 רשויות מקומיות.	12 בנובמבר
ועדת הכספים של הכנסת אישרה העברת 560 מיליוני ש"ח לתקציב משרד השיכון.	19 בנובמבר
1992	
אושר תקציב המדינה לשנת 1992, בסך 107 מיליארדי שקלים.	2 בינואר
משרד האוצר יתמוך ב"82 אחוזים מעלות הייצור בענף החיטה, בסכום של 5 עד 6 מיליוני דולרים, למשך שנתיים.	7 בפברואר
שר האוצר ושר הפנים סיכמו על העברת 170 מיליוני ש"ח מהרזרבה הכללית לרשויות המקומיות, לכיסוי גירעונותיהן בשנתיים האחרונות.	17 בפברואר
ועדת הכספים אישרה למספנות ישראל את המשך ערבות המדינה בסך 5 מיליוני דולרים, לשנה נוספת.	19 בפברואר

תחום מאזן התשלומים

1991	
בעקבות הסכמי הסחר עם ארה"ב והשוק המשותף הופחתו מסי הקנייה על כ"400 פריטים שונים.	1 בינואר
המכס על אופנועים וקטנועים שנפח מנועיהם עד 50 סמ"ק, המיובאים מארצות שלישיות, הופחת מ"14 ל"7 אחוזים. על אופנועים וקטנועים בעלי נפח מנוע שמעל 50 סמ"ק הופחת המכס באותו שיעור, ומס הקנייה הועלה מ"100 ל"116 אחוזים. המכס על יבוא רכב מסחרי מארצות שלישיות הופחת מ"14 ל"7 אחוזים, ומס הקנייה הועלה מ"75 ל"80 אחוזים.	22 בינואר
עקב מלחמת המפרץ, התיר המפקח על מטבע חוץ לתעשיינים לשלם לספקים בחו"ל למפרע, במזומן, את מלוא התמורה עבור היבוא.	27 בינואר
הממשל האמריקאי אישר ערבות בסך 400 מיליוני דולרים למגורים לעולים. שער האמצע של הש"ח לעומת סל המטבעות פוחת ב"6 אחוזים, ל"2.2255 ש"ח. מ"1 באפריל יוקטן ביטוח השער בנקודת אחוז (מ"6 ל"5 אחוזים).	20 בפברואר
נשיא ארה"ב אישר סיוע מיוחד לישראל, בסך 650 מיליוני דולרים, לכיסוי הוצאות שנגרמו למשק כתוצאה מהמשבר במפרץ הפרסי.	10 במארס
הותר יבוא חופשי של נעלי ספורט מכל העולם. שיעור המכס יהיה 70 אחוזים (אך לא פחות מ"17 ש"ח לזוג), תוספת מכסת האחוזים תהיה בשיעור של 60 אחוזים, ומס הקנייה — בשיעור 8.5 אחוזים.	28 במארס
ועדת הכספים של הכנסת אישרה השתתפות המדינה ב"50 מיליוני דולרים בקרן בהיקף של 250 מיליוני דולרים שתעמיד החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ לצורך מתן אשראי ליצוא ליצואנים שעד היום לא יכלו לקבל ביטוח, בהעדר הון עצמי מספיק.	11 באפריל
החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ תעמיד מסגרות אשראי בהיקף של 15 מיליוני דולרים למימון יצוא ציוד אלקטרוני, רפואי וחקלאי להונגריה.	8 במאי
הקהילה האירופית העניקה לישראל אשראי בסך 100 מיליוני דולרים.	15 במאי
	12 ביוני

- 1 בספטמבר נכנסה לתוקף תכנית החשיפה של היבוא. בוטלו כל ההגבלות המינהליות על היבוא מטעמי הגנה על תוצרת הארץ (פרט למגבלות רישוי, שנותרו רק מטעמי מדיניות חקלאית, בטיחות ותקשורת); הן יומרו במכסים, שיופחתו בהדרגה במשך תקופה בת 5 עד 7 שנים. שיעוריהם של מכסי המגן ההתחלתיים על מוצרים שיבואם היה אסור או מוגבל בכמות נקבעו בשיעורים שבין 12 ל-75 אחוזים, ובמקרים מסוימים נקבע גם סכום מינימלי. בסוף התהליך יהיה שיעור המכס המרבי על חומרי גלם 8 אחוזים, ועל מוצרי ביניים ומוצרים סופיים — 12 אחוזים. לגבי מוצרים רגישים כהלבשה והנעלה, פסטה ודברי מאפה, נייר רציף ודברי דפוס בעברית הונהג רישוי אוטומטי, כדי לקיים מעקב אחר התפתחות היבוא. רשיונות היבוא יינתנו בתוך שבועיים מיום הגשת הבקשה. הרישוי האוטומטי יבוטל עד 1.4.1994.
- 8 בדצמבר שר האוצר חתם על צווים, המאריכים את שיעורי המכס הקיימים ב־60 יום, ובכך עיכב את הפעלת תכנית החשיפה.

- 1992
- 1 בפברואר החלה לפעול קרן בחסות משרד המסחר והתעשייה, שמטרתה לסייע לתעשייה להיעדר לחשיפה ליבוא. מפעל שתכנית ההיערכות שלו תאושר, יהיה זכאי למענק בשיעור של 20 אחוזים מההשקעה ולערכות מדינה בשיעור של 30 אחוזים. שיעור התמיכה יהיה אחיד בכל הארץ, והיקף התמיכה יוגבל בתקרה.
- 4 במארס ועדת הכספים אישרה את בקשת האוצר להגדיל את מכסת אגרות הבונדס ל־2 מיליארדי דולרים.
- 19 במארס החל מהיום ועד ל־22.4.92 מותר לייבא לישראל ירקות ממערב אירופה. היבוא יותנה בקבלת רשיון.
- 27 במארס קרן המטבע הבינלאומית אישרה לישראל הלוואה בסכום של 250 מיליוני דולרים, כפיצוי על אבדן הכנסות במטבע חוץ עקב המשבר במפרץ הפרסי.

התחום המוניטרי

- 1991
- 15 בינואר בנק ישראל התיר לבנקים להעלות את העמלות שבפיקות, מתחילת פברואר 1991.
- 5 במארס בנק ישראל החל למכור מילווה קצר מועד (מק"ם) במכרז עתידי. הציבור יוכל לרכוש, במחיר שייקבע במכרז, מק"ם שיסופק שלושה חודשים מתאריך המכרז.
- 18 במארס התקבלה הצעת חוק, שלפיה מחזיקי מילווה מדינה יהיו זכאים לריבית והצמדה גם אם לא פרעו אותם במועד.
- 1 באפריל בוטלה האגורה כאמצעי תשלום. בעסקאות המתבצעות במוזמן יעוגלו המחירים ל־5 האגורות הקרובות.
- 20 במאי ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הגדלת גיוס ההון באמצעות מילווה המדינה ל־50 מיליארדי ש"ח.
- 22 במאי ועדת הכספים אישרה את בקשת האוצר להגדלת הון המניות של "בנק החקלאות" ב־32 מיליוני ש"ח.
- 24 במאי במסגרת עסקת חבילה, שנחתמה בין האוצר, ההסתדרות והארגונים הכלכליים, הוסכם, כי האוצר ימשיך להנפיק לקרנות הפנסיה אגרות חוב מיוחדות, בתשואה מועדפת של 6.2 אחוזים, עד דצמבר 1992.

19. ביוני	המפקח על המחירים אישר לשלושת הבנקים הגדולים להעלות את העמלות שבפיקוח ב־6 עד 7 אחוזים.
6 באוגוסט	האוצר הנפיק, לראשונה, איגרות חוב צמודות למדד וצמודות לדולר למסירה עתידית ב־31.10.1991, מועד פיריון המניות הבנקאיות.
22 בדצמבר	סכום ההלוואות שקופות הגמל רשאיות לתת לעמיתיהן הוגדל מ־2 ל־4 אחוזים מכלל נכסיהן. שיעור ההשקעה המותר בניירות ערך של מנפיק אחד הוגדל מ־4 ל־5 אחוזים מכלל נכסי הקופה. היקף ההשקעה המותר בנייר ערך מסוג כלשהו הוגדל לשיעור שעד 10 אחוזים מערכו הנקוב. סכום ההפקדה המרבי שעמית רשאי להפקיד בקופת גמל בשנת מס אחת במהלך חמש השנים האחרונות לפני הפיכת חשבונו לנזיל הוגדל מ־60 אלף ל־80 אלף ש"ח. הסכום המרבי להפקדה חד־פעמית הוגדל מ־180 אלף ל־240 אלף ש"ח.
31 בדצמבר	שיעור הנזילות על תכניות חיסכון יהיה כשיעור הנזילות החל על פיקדונות הציבור לתקופה המקבילה. חובת הנזילות תחול על הקרן בלבד, ותוחזק בבנק ישראל בשקלים לא צמודים.
1992	
6 בפברואר	החל מהיום, יחלו אגרות החוב הממשלתיות להיסחר מיד לאחר מכרז המכירה. עד כה החל המסחר רק לאחר פרסום מדרד הבסיס.
4 במארס	מליאת הכנסת אישרה סופית את חוק ההסדרים במגזר החקלאי, המכונה "חוק גל", המוחק חלק ניכר מחובות החקלאים. החוק יחול על כל המושבים, על 49 תאגידים וחוות פרטיות, על 21 אירגונים ותאגידים חקלאיים ועל 21 קיבוצים ברמת הגולן ובבקעת הירדן. החוק מקפיא את כל ההליכים הנוגעים לחובות החקלאים, לרבות עיקולים מצד הבנקים. לגבי כל גורם חקלאי שהחוק חל עליו יימחקו אוטומטית 20 אחוזים מהחוב, ובנסיבות מיוחדות — 10 אחוזים נוספים.
13 במארס	לפי התיקון לחוק הריבית שאישרה הכנסת, יהיה ניתן לעשות עסקאות פיננסיות צמודות למדד לתקופה הקצרה משנה. כמו כן לא יהיה עוד פרק זמן מינימלי לאשראי צמוד למדד.
17 במארס	בכנסת אושר חוק הערבים, שחל על הלוואות משכנתא עד לסכום של 250 אלף ש"ח ועל הלוואות רגילות שעד 40 אלף ש"ח. החוק מחייב להגיש תביעה משפטית נגד הלווה, ולמצות הליכי גבייה סבירים נגדו (כולל החרמת הנכס הממושכן), לפני הגשת תביעה נגד הערב. נוסף על כך מחלק החוק את האחריות לחוב בין הערבים, וסעיף זה חל רק על הלוואות חדשות. החוק קובע תקופת מעבר של שנה שבה יהיה ניתן להגיש תביעות נגד ערבים, בתנאי שננקטו הליכי גבייה סבירים נגד החייב.
31 במארס	בנק ישראל החליט להציע למשקיעים בבורסה לבצע עסקות החלפה (swap) בין איגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד שמועד פירעונן בעוד שנה לבין מק"ם.

לוח ב'-נ'-1

המקורות והשימושים, 1982 עד 1991
(אחוזים)

השינוי הכמותי לעומת השנה הקודמת									
1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983	1982
ה מקורות									
5.9	5.4	1.7	2.6	6.2	3.8	4.0	2.5	2.8	1.1
15.8	9.0	-6.9	-2.2	18.9	9.7	-0.6	-1.0	6.7	4.0
15.8	8.5	-1.7	0.5	11.3	16.2	-3.7	-3.7	11.4	11.7
9.0	6.6	-1.4	0.8	10.6	6.0	2.2	1.1	4.3	2.2
ה שימושים									
7.6	5.3	-0.0	4.3	9.0	14.8	0.7	-7.0	8.8	8.1
3.4	4.9	-8.6	-2.5	17.8	-9.3	3.5	6.3	-3.8	-6.5
1.8	3.2	0.8	2.5	4.0	-2.4	-1.1	1.9	2.2	3.1
43.4	22.6	-4.5	0.7	3.0	9.9	-10.0	-7.0	9.9	14.6
41.8	19.6	-3.7	-0.4	13.5	-0.4	-7.1	-11.0	12.4	5.1
12.4	7.6	-0.6	3.3	6.7	9.2	-2.0	-4.7	7.2	8.0
-2.3	3.0	3.9	-1.7	11.0	5.9	8.8	13.7	2.4	-3.1
8.8	6.4	0.6	1.9	7.8	8.2	1.2	0.1	5.9	4.7
9.0	6.6	-1.4	0.8	10.6	6.0	2.2	1.1	4.3	2.2
7.0	6.6	2.0	2.4	8.3	5.9	5.6	2.8	3.4	0.1

(1) היבוא על בסיס סי"פ: אינו כולל תשלומים לגורמי ייצור בחו"ל ותשלומי ריבית של הסקטור הציבורי לחו"ל.

(2) למעט השינוי במלאי.

(3) היצוא על בסיס פו"ב: אינו כולל תקבולים מגורמי ייצור בחו"ל ותקבולי ריבית של הסקטור הציבורי מחו"ל.

(4) התוצר המקומי הגולמי, למעט תוצר השירותים הציבוריים, המלכ"ר ושירותי הדירור.

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ב'-נ'-2
התוצר הלאומי וההכנסה הלאומית, 1987 עד 1991

העלייה או הירידה הריאלית ¹ לעומת השנה הקודמת					הערך במחירים שוטפים					
1991	1990	1989	1988	1987	1991	1990	1989	1988	1987	
		(אחוזים)				(מיליוני ש"ח)				
9.9	5.4	1.7	6.4	6.8	132,442	102,210	83,658	68,116	55,072	1. התוצר הלאומי הגולמי (במחירי שוק)
4.8	6.0	2.7	1.0	3.6	19,596	15,854	12,908	10,405	8,865	2. פחת
13.3	10.9	0.1	2.8	4.5	19,589	14,660	11,409	9,432	7,893	3. מסים עקיפים על הייצור המקומי
24.3	2.2	-17.7	21.0	0.5	2,552	1,741	1,470	1,479	1,051	4. תמיכות לייצור המקומי
11.8	12.2	3.5	-0.0	5.1	17,037	12,919	9,939	7,953	6,842	5. מסים עקיפים נטו (4)-(3)
-13.1	-13.5	-33.0	-23.6	5.3	583	569	568	702	790	6. רכיב התמיכות בהלוואות הממשלה
10.5	4.1	0.7	8.1	7.8	96,392	74,006	61,379	50,460	40,156	7. ההכנסה הלאומית
10.5	4.3	1.2	8.7	7.9	95,809	73,493	60,811	49,758	39,380	8. ההכנסה הלאומית למעט רכיב התמיכות

1. כמנחי כוח קנייה.

המקור: הלשבה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ב'-נ'-3

ההכנסה הפרטית הפנויה, הצריכה הפרטית והחסכון הפרטי, 1987 עד 1991
(מחושבת לפי שתי הגדרות של הריבית על החוב הפנימי)¹

העלייה או הירידה הריאלית ² לעומת השנה הקודמת					הערך במחירים שוטפים					
1991	1990	1989	1988	1987	1991	1990	1989	1988	1987	
(אחוזים)					(מיליוני ש"ח)					
10.5	4.1	0.7	8.1	7.8	96,392	74,006	61,379	50,460	40,156	1. ההכנסה הלאומית
										2. ההכנסה המקומית של
-1.2	39.4	34.5	14.8	-32.8	2,486	2,134	1,321	813	609	הסקטור הציבורי מרכוש
5.1	6.5	3.0	1.0	3.0	17,623	14,225	11,531	9,271	7,893	3. פחת (סקטור פרטי)
										4. ההכנסה הפרטית הגולמית
9.8	3.9	0.6	6.8	7.8	111,529	86,153	71,589	58,918	47,454	מפעילות כלכלית
1.2	-0.2	-11.1	5.4	3.7	15,989	13,404	11,597	10,795	8,814	5. מס הכנסה
2.6	4.6	-1.1	1.8	-2.1	6,605	5,461	4,505	3,773	3,188	6. תשלומים לביטוח לאומי(3)
1.6	1.1	-8.5	4.4	2.1	22,594	18,865	16,102	14,568	12,002	7. סך כל המסים הישירים
0.7	3.3	5.9	-4.1	-35.6	671	565	472	369	331	8. אגרות, היטלים וקנסות
					-99	-488	-1511	-955	-252	9. מילואות חובה נטו(4)
10.1	14.6	6.7	8.5	6.7	12,802	9,863	7,428	5,765	4,572	10. תשלומי העברה שוטפים נטו
0.0	6.9	5.3	-2.3	-3.8	8,242	6,987	5,642	4,437	3,905	11. הריבית על החוב הפנימי
										12. ההכנסה הפרטית הגולמית
										הפנויה ממקורות פנים
10.4	4.2	4.5	8.2	8.4	109,406	84,062	69,597	55,137	43,850	לפי הריבית הנקובה
9.8	5.4	5.8	4.9	6.7	107,324	82,869	67,855	53,109	43,559	לפי הריבית הריאלית

לוח ב'-נ'-3 (המשך)

ההכנסה הפרטית הפנויה, הצריכה הפרטית והחיסכון הפרטי, 1987 עד 1991
(מחושבת לפי שתי הגדרות של הריבית על החוב הפנימי)¹

העלייה או הירידה הריאלית ² לעומת השנה הקודמת					הערך במחירים שוטפים					
1991	1990	1989	1988	1987	1991	1990	1989	1988	1987	
(אחוזים)					(מיליוני ש"ח)					
2.3	-8.6	28.0	-22.2	18.7	3,925	3,255	3,072	1,987	2,198	13. העברות לפרטים מחו"ל
										14. ההכנסה הפרטית הגולמית
										הפנויה מכל המקורות
10.1	3.7	5.3	6.7	8.8	113,331	87,317	72,669	57,124	46,048	לפי הריבית הנקובה
9.5	4.8	6.6	3.6	7.2	111,249	86,124	70,927	55,096	45,757	לפי הריבית הריאלית
7.6	5.3	0.0	4.3	9.0	82,423	64,955	53,215	44,059	36,333	15. הצריכה הפרטית
					(אחוזים)					16. שיעור החיסכון
										מההכנסה ממקורות פנים
					24.7	22.7	23.5	20.1	17.1	לפי הריבית הנקובה
					23.2	21.6	21.6	17	16.6	לפי הריבית הריאלית
										17. שיעור החיסכון מכל המקורות
					27.3	25.6	26.8	22.9	21.1	לפי הריבית הנקובה
					25.9	24.6	25	20	20.6	לפי הריבית הריאלית

לוח ב' - נ' - א' 4

ההכנסה של המשק מכל המקורות והחיסכון הלאומי הגולמי, 1987 עד 1991
(מחושב על פי שער החליפין האפקטיבי)¹

1991	1990	1989	1988	1987	
(מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים)					
					1. התוצר הלאומי הגולמי (במחירי שוק) מחושב בשער החליפין האפקטיבי
132,442	102,210	83,658	68,116	55,072	
9,623	10,666	8,365	6,197	6,557	2. ההעברות החד צדדיות נטו מחו"ל ²
142,065	112,876	92,023	74,312	61,629	3. סך ההכנסה הגולמית של המשק מכל המקורות (1) + (2)
82,423	64,955	53,215	44,059	36,333	4. הצריכה הפרטית
34,984	28,076	23,039	18,787	15,181	5. הצריכה הציבורית המקומית ³
3,368	3,592	2,844	2,846	3,034	6. היבוא הביטחוני הישיר (כולל) מקדמות בגין הזמנות יבוא ¹
120,775	96,623	79,098	65,692	54,548	7. סך הצריכה של המשק (4) + (5) + (6)
21,290	16,253	12,925	8,621	7,081	8. החיסכון הלאומי הגולמי (3) - (7)
28,826	21,113	17,712	11,038	9,409	9. החיסכון הפרטי הגולמי ⁴
-7536	-4860	-4787	-2417	-2328	10. החיסכון הציבורי הגולמי (8) - (9)
					11. שיעור החיסכון הגולמי מכלל הכנסות המשק
15.0	14.4	14.0	11.6	11.5	א. הלאומי (3): (8) × 100
20.3	18.7	19.2	14.9	15.3	ב. הפרטי (3): (9) × 100
-5.3	-4.3	-5.2	-3.3	-3.8	ג. הציבורי (3): (10) × 100

(1) מתורגם לשקלים באמצעות שער החליפין האפקטיבי הממוצע ביבוא וביצוא.

(2) העברות חד צדדיות מחו"ל בניכוי תשלומי ריבית נטו של הסקטור הציבורי לחו"ל.

(3) סך הצריכה הציבורית ללא יבוא ביטחוני ישיר.

(4) ההפרש בין ההכנסה הפרטית הפנויה מכל המקורות (סעיף 14 בלוח ב' - נ' - 3) ובין הצריכה הפרטית.

לוח ב'-נ'-ב' 4

ההכנסה של המשק מכל המקורות והחיסכון הלאומי הגולמי, 1987 עד 1991
(מחושב על פי שער החליפין הרשמי)

1991	1990	1989	1988	1987	
(מיליוני ש"ח במחירים שוטפים)					
139,481	106,985	87,220	72,417	59,137	1. התוצר הלאומי הגולמי (במחירי שוק) ¹
12,767	9,873	7,723	5,564	5,899	2. ההעברות החד צדדיות נטו מחו"ל ²
152,248	116,858	94,944	77,981	65,036	3. סך ההכנסה הגולמית של המשק מכל המקורות (1) + (2)
82,423	64,955	53,215	44,059	36,333	4. הצריכה הפרטית
34,984	28,076	23,039	18,787	15,181	5. הצריכה הציבורית המקומית
4,331	3,327	2,627	2,560	2,739	6. היבוא הביטחוני הישיר (כולל מקדמות בגין הזמנות יבוא)
121,738	96,357	78,882	65,405	54,253	7. סך הצריכה של המשק (4) + (5) + (6)
30,510	20,501	16,062	12,576	10,783	8. החיסכון הלאומי הגולמי (7) - (3)
28,826	21,113	17,712	11,038	9,409	9. החיסכון הפרטי הגולמי ³
1,684	-612	-1,650	1,538	1,374	10. החיסכון הציבורי הגולמי (9) - (8)
11. שיעור החיסכון הגולמי מכלל הכנסות המשק					
20.0	17.5	16.9	16.1	16.6	א. הלאומי $100 \times (8):(3)$
18.9	18.1	18.7	14.2	14.5	ב. הפרטי $100 \times (9):(3)$
1.1	-0.5	-1.7	2.0	2.1	ג. הציבורי $100 \times (10):(3)$

(1) התוצר הלאומי הגולמי בשער החליפין הרשמי מוגדר כסכום של הצריכה הפרטית, הצריכה הציבורית, ההשקעות היצוא, פחות היבוא.

(2) ראה הערה 1 בלוח ב'-נ'-א'.

(3) ראה הערה 4 בלוח ב'-נ'-א'.

לוח ב' - נ' - 5

התפתחות ההכנסות והצריכה לנפש, 1981 עד 1991
(שיעורי שינוי, אחוזים)

ממוצעים רב־שנתיים							
			-1990	-1988	-1986	-1981	
1991	1990	1989	1991	1989	1987	1985	
1.5	2.1	-1.7	1.8	0.4	10.1	2.6	1. סך הצריכה הפרטית
							2. סך הכול למעט מלכ"ר דיור ובני קיימא
1.2	1.2	-0.2	1.2	1.4	9.6	2.7	
14.1	13.5	-14.3	13.8	-5.5	27.7	4.1	3. רכישות בני קיימא
-0.5	0.8	1.4	0.2	2.3	7.5	3.1	4. רמת החיים ¹
3.3	1.6	4.8	2.4	3.3	5.1	1.0	5. ההכנסה הפנויה מכל המקורות
3.5	2.2	4.0	2.9	3.6	4.4	1.6	6. הכנסה הפנויה ממקורות פנים
							7. ההכנסה הפנויה משכר ומתשלומי העברה שוטפים
1.0	0.9	-0.8	0.9	2.8	11.4	1.4	

1) רמת החיים מוגדרת כצריכה הפרטית למעט רכישות בני קיימא ובתוספת אומדן של זקיפת השירותים הנובעים ממלאי בני הקיימא.

לוח ב' - נ' - 6

התפתחות המלאי הנקי של מוצרי צריכה בני קיימא, 1981 עד 1991
(קצבי גידול שנתיים לסוף תקופה)

			–1990	–1988	–1986	–1981	
1991	1990	1989	1991	1989	1987	1985	
7.0	6.2	7.3	6.6	7.3	8.9	6.5	1. ריהוט
8.6	9.8	6.1	9.2	8.2	13.6	12.8	2. ציוד לבית
11.4	2.5	0.0	6.8	4.6	6.6	9.6	3. כלי תחבורה אישיים

לוח ב' - נ' - 7

צריכת מוצרים שוטפים ובני קיימא, 1988 עד 1991

העלייה או הירידה לעומת שנה קודמת								הערך במחירי 1991	
במחיר				בכמות					
1991	1990	1989	1988	1991	1990	1989	1988	(מיליוני ש"ח)	(אחוזים)
צריכת מוצרים שוטפים									
15.4	10.5	20.8	16.3	5.2	5.4	1.7	5.7	20,479	מזון, משקאות וטבק
17.8	28.9	29.9	4.9	8.9	0.1	6.4	8.4	3,135	דלק ומאור
10.2	3.3	4.6	10.7	7.6	7.4	-4.8	-4.9	4,450	הלבשה, הנעלה וחפצים אישיים
14.3	13.0	16.9	17.6	2.1	3.0	3.9	1.6	4,019	מוצרים אחרים
14.8	11.2	18.2	14.5	5.5	4.9	1.2	3.3	32,084	סך כל צריכת המוצרים השוטפים
רכישת מוצרים בני־קיימא									
13.5	11.7	11.2	7.2	11.3	2.0	7.3	2.3	2,165	ריהוט
17.0	4.6	11.5	13.5	5.7	23.9	-6.6	2.7	3,324	ציוד למשקי בית
5.3	11.9	9.1	10.8	56.9	25.6	-36.2	13.0	2,670	כלי תחבורה אישיים
12.0	8.7	10.5	11.0	21.0	17.1	-12.8	5.8	8,159	סך כל בני הקיימא

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ב' - נ' - 8

התפתחות מלאי ההון הגולמי בשנת 1991¹
(מיליוני ש"ח, מחירי 1991)

מלאי ההון לתחילת 1992	גרס במשך 1991	ההשקעה במשך 1991	מלאי ההון לתחילת 1991	
(4) = (1) + (2) - (3)	(3)	(2)	(1)	
18,333	827	545	18,615	א. חקלאות
7,895	181	125	7,951	ב. מים
52,192	2,540	4,893	49,838	ג. תעשייה
2,467	260	729	1,998	ד. ציוד בנייה
17,810	385	2,157	16,039	ה. חשמל
59,672	3,343	5,950	57,066	ו. תחבורה ותקשורת
23,788	2,810	3,518	23,079	מזה: כלי תחבורה
17,009	0	702	16,307	כבישים
19,349	1,235	2,125	18,459	ז. שירותים פרטיים
177,717	8,772	16,523	169,966	ח. הסקטור העסקי (א) עד (ז)
59,692	1,047	2,528	58,211	ט. שירותים ציבוריים
237,409	9,819	19,051	228,177	י. ענפי משק (ח) + (ט)
199,249	1,109	12,920	187,439	יא. בנייה למגורים
436,658	10,928	31,971	415,615	יב. סך כל ההשקעות בנכסים קבועים

(1) החישובים — לפני עיגול המספרים.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ב' - נ' - 9

התפתחות מלאי ההון הגולמי לפי ענפים, 1981 עד 1992¹
(שיעורי שינוי ממוצעים, אחוזים)

מלאי ההון של המבנים					מלאי ההון של הציוד					סך מלאי ההון					
1988-1981					1988-1981					1988-1981					
1992	1991	1990	1987	1985	1992	1991	1990	1987	1985	1992	1991	1990	1987	1985	
-0.9	-1.0	-0.4	0.5	2.2	-3.6	-2.7	-0.9	1.0	3.0	-1.6	-1.4	-0.5	0.6	2.4	א. חקלאות
-0.7	-0.6	-0.2	0.6	2.6	-0.5	1.9	1.8	2.3	6.2	-0.7	-0.3	0.1	0.8	3.0	ב. מפעלי מים
-0.4	-0.5	-0.6	0.1	1.5	6.1	3.8	3.5	5.0	5.5	5.0	3.0	2.7	3.9	4.6	ג. תעשייה
					23.4	1.8	-2.5	-7.0	-1.4	23.4	1.8	-2.5	-7.0	-1.4	ד. ציוד בנייה
3.7	6.2	3.5	2.9	4.1	15.2	11.2	6.5	4.6	8.6	11.4	9.5	5.4	4.0	6.8	ה. חשמל
3.7	3.1	3.4	2.2	2.4	5.5	1.4	2.1	1.4	1.8	4.7	2.1	2.6	1.7	2.1	ו. תחבורה ותקשורת
3.7	3.1	3.4	2.2	2.4	14.2	11.3	9.8	11.1	2.1	5.9	4.7	4.5	3.6	2.4	ז. מזה: למעט כלי תחבורה
2.6	2.1	2.0	2.1	3.5	6.3	5.5	5.3	7.1	8.1	4.9	4.2	4.0	5.0	6.0	ח. שירותים פרטיים
1.7	1.5	1.5	1.4	2.5	6.7	3.6	3.1	3.4	4.3	4.8	2.8	2.5	2.6	3.5	ט. סך הסקטור העסקי (א) עד (ז)
2.4	2.9	3.3	2.9	3.7	3.4	3.1	4.6	6.0	2.3	2.6	2.9	3.5	3.4	3.5	י. שירותים ציבוריים
2.0	2.0	2.2	2.0	2.9	6.5	3.5	3.2	3.6	4.1	4.3	2.8	2.7	2.7	3.5	יא. סך ענפי משק (ח) + (ט)
2.0	2.0	2.2	2.0	2.9	7.4	4.9	4.1	4.9	5.1	4.4	3.3	3.0	3.2	3.8	יב. מזה: למעט כלי תחבורה
6.3	3.5	3.0	3.1	5.0						6.3	3.5	3.0	3.1	5.0	יג. בנייה למגורים
4.5	2.9	2.7	2.6	4.1	6.5	3.5	3.2	3.6	4.1	5.1	3.1	2.8	2.9	4.1	יד. סך כל הנכסים הקבועים

(1) הנתונים הם לתחילת תקופה.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וניבורי בנק ישראל.

לוח ב'-ג'-10

התפתחות מלאי ההון הנקי לפי ענפים, 1981 עד 1992'
(שיעורי שנוי ממוצעים, אחוזים)

	מלאי ההון של המבנים					מלאי ההון של הציוד					סך מלאי ההון					
	1988-1986-1981					1988-1986-1981					1988-1986-1981					
	1992	1991	1990	1987	1985	1992	1991	1990	1987	1985	1992	1991	1990	1987	1985	
א.	-2.8	-3.1	-2.5	-1.7	0.1	-5.0	-5.9	-3.6	0.3	1.0	-3.5	-4.0	-2.8	-1.0	0.4	חקלאות
ב.	-1.9	-2.0	-1.6	-1.3	1.0	-3.5	0.5	0.0	-0.0	5.7	-2.2	-1.6	-1.3	-1.1	1.6	מפעלי מים
ג.	-0.9	-1.5	-2.1	-1.6	-0.9	8.1	3.7	2.5	5.3	4.2	6.6	2.8	1.6	3.8	3.0	תעשייה
ד.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	84.1	14.7	-8.6	-15.2	-3.8	84.1	14.7	-8.6	-15.2	-3.8	ציוד בנייה
ה.	3.3	7.6	2.8	2.0	3.4	20.5	13.8	5.1	1.1	7.2	14.9	11.7	4.3	1.4	5.8	חשמל
ו.	3.7	3.1	3.3	2.1	2.3	12.7	2.1	0.6	-4.0	1.5	7.0	2.7	2.3	-0.3	2.0	תחבורה ותקשורת
	3.7	3.1	3.3	2.1	2.3	17.4	12.8	9.1	12.9	4.5	5.5	4.2	3.9	3.1	2.5	מזה: למעט כלי תחבורה
ז.	1.3	0.4	0.0	-0.0	1.9	9.4	5.9	1.6	5.0	9.7	6.1	3.6	0.9	2.7	5.7	שירותים פרטיים
ח.	1.9	1.5	1.2	0.6	1.5	11.3	4.2	1.6	1.1	3.6	6.9	2.9	1.4	0.9	2.6	סך הסקטור העסקי (א) עד (ז)
ט.	2.8	3.2	3.5	3.1	3.8	3.1	0.8	1.8	5.3	3.6	2.8	3.0	3.3	3.3	3.8	שירותים ציבוריים
י.	2.3	2.3	2.3	1.8	2.5	10.7	3.9	1.6	1.4	3.6	5.5	2.9	2.0	1.6	2.9	סך ענפי המשק (ח) + (ט)
	2.3	2.3	2.3	1.8	2.5	10.6	5.2	2.4	4.1	4.6	5.1	3.3	2.3	2.5	3.1	מזה: למעט כלי תחבורה
יא.	6.9	2.3	1.5	1.4	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.9	2.3	1.5	1.4	3.7	בנייה למגורים
יב.	4.7	2.3	1.9	1.6	3.2	10.7	3.9	1.6	1.4	3.6	6.1	2.7	1.8	1.5	3.3	סך כל הנכסים הקבועים

לוחות נספחים

(1) הנתונים הם לתחילת תקופה.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ב'-נ'-11

מספר השכירים, עלות העבודה ותשומת העבודה, 1989 עד 1991
(שיעורי שינוי, ממוצע שנתי)

מספר השכירים			עלות העבודה			תשומת העבודה		
1989	1990	1991	1989	1990	1991	1989	1990	1991
-5.5	0.4	5.3	26.9	15.1	13.8	-3.0	0.3	9.1
-4.6	-4.3	3.5	18.3	16.8	16.3	-3.3	-2.5	3.5
-12.0	-5.1	2.5	17.3	17.8	12.1	-9.0	-2.9	3.1
-11.0	1.7	2.4	13.7	11.2	15.3	-10.4	2.1	0.8
-12.4	0.3	12.4	10.3	14.3	8.4	-12.3	-3.0	16.3
-11.7	3.6	10.8	18.1	13.2	10.7	-11.6	3.6	9.3
-7.2	-1.7	1.7	13.3	12.1	19.4	-2.8	3.3	-0.9
-3.7	4.3	1.3	16.8	21.2	13.7	-3.3	1.3	1.4
-4.9	0.0	8.9	19.2	15.5	15.7	-4.7	-0.7	9.3
-2.9	0.6	-6.2	26.4	19.7	24.5	-1.9	0.7	-4.8
-7.6	-3.5	19.9	19.7	14.3	10.0	-6.6	-2.5	24.9
-14.4	-2.2	9.2	16.4	9.6	14.2	-12.5	-0.2	8.6
-4.1	-0.5	7.7	28.7	19.1	14.3	-6.7	-3.3	8.3
-9.8	-1.9	3.4	23.7	17.6	14.6	-9.5	-4.4	3.6
-4.1	-2.0	1.6	24.1	18.2	17.4	-4.4	-2.7	2.9
-3.8	1.0	2.0	19.9	17.8	21.5	-1.5	-0.3	1.6
-5.7	1.0	9.6	20.9	12.2	10.6	-4.2	-0.3	9.8
-6.2	-0.8	4.1	22.0	16.8	16.1	-5.7	-1.1	4.4

(1) למעט יהלומים.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ב'-נ'-12

מלאי ההון הגולמי הריאלי והתוצר ליחידת הון, 1989 עד 1992¹
(שיעורי שינוי)

התוצר ליחידת הון			מלאי ההון				
1991	1990	1989	1992	1991	1990	1989	
12.7	9.5	4.8	-2.1	-3.6	-3.3	-2.0	כרייה וחציבה
0.5	-0.6	-5.3	2.3	1.2	1.7	2.4	מזון, משקאות וטבק
9.9	8.3	2.4	-1.7	-1.8	-2.8	-2.9	טקסטיל
-0.4	11.0	-13.9	3.6	4.7	0.9	4.6	הלבשה ומוצרי טקסטיל
22.0	5.2	-9.0	-1.4	-3.4	-2.8	-2.2	עור ומוצרים
10.8	9.6	-1.6	2.5	0.2	-1.2	-2.1	עץ ומוצרים
-0.4	8.1	1.6	7.9	2.1	-2.7	-1.2	נייר ומוצרים
-7.8	-3.0	-13.8	13.4	6.5	7.3	13.7	דפוס והוצאה לאור
7.6	9.9	-0.7	5.6	2.9	2.1	3.4	גומי ומוצרים פלסטיים
-3.5	-1.8	-0.8	-7.7	7.9	6.8	5.4	מוצרים כימיים ומוצרי נפט
27.7	19.0	-3.2	9.9	2.1	0.4	0.9	מינרלים אל-מתכתיים
18.0	34.3	-0.9	-2.1	-5.9	-7.1	-4.1	מתכת בסיסית
10.9	5.2	-6.2	1.1	-0.2	0.4	2.6	מוצרי מתכת
-2.5	1.0	-6.1	5.1	2.7	-0.7	-1.5	מכונות
-2.1	0.9	-9.6	9.1	8.2	6.4	5.5	ציוד חשמלי ואלקטרוני
-1.0	1.9	4.6	11.0	5.5	2.7	1.8	כלי הובלה
1.7	-4.4	2.9	4.8	3.6	5.5	4.7	שונות
3.5	4.2	-3.8	5.0	3.1	2.0	2.3	סך כל התעשייה ²

(1) תחילת שנה, למעט כלי רכב.

(2) למעט יהלומים.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ב'-נ'-13

התוצר ליחידת עבודה ופריזון כולל, 1988 עד 1991

הפריזון הכולל				התוצר ליחידת עבודה			
1991	1990	1989	1988	1991	1990	1989	
5.2	7.2	5.2	-8.2	-0.5	5.6	5.9	כרייה וחציבה
-1.1	2.3	-1.5	0.9	-1.8	3.7	0.3	מזון, משקאות וטבק
6.1	8.2	6.8	-1.5	4.6	8.4	9.3	טקסטיל
3.0	10.0	-1.2	-4.1	3.4	9.7	0.5	הלבשה ומוצרי טקסטיל
7.3	5.2	-1.6	0.1	1.4	5.4	1.5	עור ומוצרים
3.7	5.7	5.9	2.0	1.6	4.5	9.0	עץ ומוצרים
1.6	3.9	2.7	0.2	2.6	1.9	3.4	נייר ומוצרים
-4.7	1.0	-3.8	-3.4	-3.1	2.7	1.3	דפוס והוצאה לאור
4.3	11.6	3.7	-5.4	1.3	13.0	7.7	גומי ומוצרים פלסטיים
3.4	1.6	3.3	1.9	9.3	4.2	6.6	מוצרים כימיים ומוצרי נפט
12.4	21.2	2.0	-0.5	4.4	22.6	4.5	מינרלים אל-מתכתיים
4.2	25.8	6.5	11.5	2.3	25.0	8.6	מתכת בסיסית
3.7	8.2	1.5	3.0	2.2	9.1	3.2	מוצרי מתכת
-3.2	3.8	0.1	3.2	-3.3	4.8	2.2	מכונות
1.8	8.0	-2.4	3.5	2.9	10.3	-0.2	ציוד חשמלי ואלקטרוני
2.7	4.7	7.8	-4.0	2.9	4.9	8.1	כלי הובלה
-2.9	-0.3	9.7	5.9	-4.1	1.1	12.5	שונות
2.6	6.6	2.0	-0.9	2.1	7.5	4.4	סך כל התעשייה ¹

(1) למעט יהלומים.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ב'-נ'-16

התפתחות שירותי ההובלה האווירית, 1985 עד 1991¹
(אחוזים)

העלייה במחירים			השינוי הריאלי השנתי ²			ההתפלגות				
1991	1990	1985-89	1991	1990	1985-89	1991	1990	1985	1991	
			(אחוזים)			(מיליוני ש"ח)				
22	16	18	-0.3	0.7	4.9	100	100	100	2,417	א. הפדיון במחירים שוטפים
										מיון לפי ענף
23	16	18	1.0	0.1	4.8	89	86	88	2,147	חברות תעופה
20	13	19	-12.2	6.4	5.4	11	14	12	270	נמלי תעופה
										מיון לפי סוג השירות
22	17	18	-0.9	-2.3	3.4	65	66	68	1,582	נוסעים
26	12	15	6.7	2.7	8.9	24	22	23	586	מטענים
27	14	23	-15.6	18.0	5.0	10	12	9	249	אחר
										ב. מספר השכירים
			-2.6	-0.8	3.3	100	100	100	6,986	חברות תעופה
			-2.7	-1.7	0.8	61	61	68	4,278	נמלי תעופה
			-2.5	0.7	8.0	39	39	32	2,708	
השינוי הריאלי בהוצאות										
השכר לעובד										
3	-3	-2	0.6	-3.3	-17.1	100	100	100	477	ג. הוצאות העבודה
5	-3	-1	2.5	-4.4	-18.3	72	70	77	344	חברות תעופה
-2	1	6	-4.4	1.2	13.3	28	30	23	133	נמלי תעופה

(1) החישובים — לפני עיגול המספרים. לא כולל החכרת מטוסים לחברות ישראליות.

(2) הפדיון והוצאות שכר נוכח במודר מחירי התפוקה המתאים.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ב' - נ' - 17

אינדקסורים לסעילות בענף התקשורת, 1988 עד 1991

השניוי השנתי הריאלי					
1991	1990	1989	1983-88	1991	1990
א. פריון (במחירים שוטפים)					
				(אלפי	(אחוזים)
				ש"ח)	
8.8	8.4	10.9	10.3	4,622	100.0
10.8	9.9	11.5	13.4	4,198	87.2
-6.1	-4.2	-2.4	-12.1	424	10.0
ב. שירותי טלפון					
17.4	16.7	17.5	16.6	386	320
8.9	7.3	10.3	9.1	7.4	7.7
ג. שירותי טלקס ³					
-9.5	-5.3	-21.7	4.4	9.5	13.4
-25.9	-21.8	-24.3	-4.0	5.5	7.4
ד. שירותי דואר					
				(אלפים)	
2.9	5.1	-2.2	-9.6	1,477	1,435
-3.4	-3.9	11.3	-6.3	687	711
ה. שיחות טלפון לקו ישיר					
			(מדד הבסיס — 1983 = 100)		
5.0	1.2	5.9	0.1	144	137
13.5	6.7	12.8	34.5	208	180
ו. מדרי מחירים יחסיים ⁴					
1.8	-0.1	-7.8	19.1	104	103
1.5	-0.2	-8.4	19.9	95	95
4.6	4.9	1.8	31.6	262	251
3.6	-2.5	-13.0	25.0	113	109

(1) כולל שירות בולאי ושונות.

(2) הגידול הריאלי תוקן להארכת משך הפעילות בחיג הביעירוני והבינלאומי. המקור: "בוק". (3) מיליוני דקות.

(4) יחסית למדד המחירים לצרכן.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ב' - נ' - 18

התפוקה למועסק בתקשורת והוצאות השכר, 1983 עד 1991 (מדדים, 1970 = 100)

השניוי השנתי הריאלי הממוצע					
1991	1990	1989	83-88	1991	1990
8.8	8.4	10.9	9.8	779	698
-1.7	0.9	1.1	2.9	111	113
10.8	7.4	9.6	6.7	700	615
ז. השכר למשרת שכיר בניכוי					
4.7	6.2	6.1	2.6	235	225
8.2	7.2	7.5	0.4	149	138
2.8	6.3	15.1	-0.8	486	468
-7.2	-0.9	5.0	-6.7	71	77

(1) על פי פריון במחירי 1978.

לוח ב'-נ'-19
התפתחות תשתית התקשורת 1983/84 עד 1991
(אחוזים)

השינוי השנתי הריאלי								
ממוצע								
1991	1991	1990	89-83	1991	1990	1989	1983	
א. טלפונים								
סך הכול ¹			(למאה תושבים)					
4.2	-2.0	1.7	6.7	41.5	42.4	41.7	28.7	קיבול מרכזות
4.7	-1.5	2.8	5.8	34.4	34.9	34.0	24.5	קווים ישירים מחוברים
18.9	-1.2	3.7	4.6	2.2	2.2	2.1	1.6	התקנות חדשות ¹
-10.4	4.1	10.5	6.6	1.0	1.0	0.9	0.6	העתקות חיצוניות
-46.2	-50.2	-49.6	-25.3	0.3	0.6	1.1	5.9	בקשות ממתינות ¹
3.1	-1.9	-4.2	7.4	3.0	3.1	3.2	2.1	טלפונים ציבוריים ¹
9.6	4.3	-5.4	25.0	3.6	3.4	3.6	1.0	קווים להעברת נתונים
50.9	43.7	-5.4	..	4.5	3.2	3.3	..	פלאפונים
18.2	18.2	29.4	52.5	52.0	44.0	34.0	3.0	הקווים הספרתיים בסך הכול (אחוזים)
35.9	27.9	0.9	13.4	6.7	5.3	5.2	2.5	אפיקי שמע בינלאומיים ¹
ב. טלקס								
-16.2	-3.0	-11.6	2.5	10.8	11.1	12.6	10.9	קווים מחוברים ¹

- (1) בחומש האחרון.
 (2) נתוני 1983 — שנת תקציב.
 (3) לטלפונים חדשים ולהעתקות.
 (4) ל-1,000 תושבים.
 (5) שיעור הגידול המוחלט, ולא העצימות באוכלוסייה (בניגוד לשמונת הטורים האחרים).
 המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובזק.

לוח ב'-נ'-20
מדדים לצמיחות בכבישים, 1980 עד 1991

הגידול השנתי הממוצע (אחוזים)									
1991	1990	89-87	86-75	1991	1990	1989	1988	1980	
1.7	1.3	1.0	2.5	139	136	134	133	118	(1) שטח כביש
5.9	3.2	6.3	6.3	256	242	235	227	129	(2) כלי רכב מנועיים
6.1	3.1	7.7	4.4	219	206	200	189	117	(3) קילומטראו'
6.2	2.6	7.8	3.9	208	196	191	178	112	(4) קילומטראו' מתוקנן
4.4	1.3	6.8	1.4	150	144	142	134	95	(5) מדרד צפיפות (4)/(1)
4.1	1.9	5.3	3.7	185	178	174	171	109	(6) כלי רכב לשטח כביש (2)/(1)

- (1) ראה הערה 13 בטקסט.
 המקור: עיבוד של נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח כ' - נ' - 21

התפתחות התיירות הבינלאומית לישראל, 1988-1991

השינוי לעומת השנה הקודמת						
1991	1990	1989	1991	1990	1989	1988
(אחוזים)						
-15.4	-9.6	5.8	900	1,064	1,177	1,112
-20.6	25.7	29.1	167	210	167	129
-16.2	-5.2	8.2	1,067	1,274	1,344	1,242
-22.6	-11.7	4.3	344	615	696	667
-21.8	-12.4	0.5	321	567	647	644
-20.8	-15.2	-2.7	65	114	135	138
-0.4	-10.3	8.2	85	118	132	122
-37.2	-18.0	-14.5	44	98	119	140
-32.4	-1.7	109.8	23	48	48	23
-21.4	-5.9	6.6	334	275	293	274
-6.9	-0.2	10.0	105	112	113	102
-17.0	-21.9	16.0	36	31	40	34
-14.2	-9.7	5.6	800	933	1,033	979
2.0	-24.8	-1.9	157	154	205	209
-8.4	-6.1	7.7	713	779	829	770
-47.7	-26.7	3.2	32	62	84	81
-30.8	-11.1	4.6	75	108	121	116
10.5	4.1	24.4	25	23	22	18

- (1) לא כולל נכנסים מלבנון ללא אשרת תייר (אזרחי דרום לבנון, חיילי או"ם ודיפלומטים). כמו כן לא נכללים תיירים מחו"ל לשטחים, ביקורים של ישראלים הגרים בחו"ל שלהם רכונן ישראלי וכניסות חוזרות של תיירים, דרך טאבה, לאחר ביקור של עד 7 ימים בסיני. למעט לבנון.
- (2) למעט לבנון, התנודות השנתיות ב"תיירות" מארץ מוצא זו היו קשורות עם מלחמת לבנון ותוצאותיה. שיעורי השינוי לשנת 1987 כוללים את כניסות התיירים דרך טאבה לאחר ביקור של עד 7 ימים בסיני.

לוח ג'-נ'-1

ממוצעים וסטיות תקן חודשיים ושנתיים על פי עשר הקבוצות העיקריות במדד המחירים לצרכן, 1986 עד 1991

שונות	מזון	תחבורה ותקשורת	חינוך תרבות ובידור	ריהוט וציוד לבית	דיור	ירקות ופירות	בריאות	הלבשה והנעלה	החזקת הדירה	מרד	
41.4	165.1	152.5	120.1	71.8	164.6	64.2	55	72	93.3	1,000	משקל
1.35 (0.92)	1.31 (1.43)	1.29 (1.25)	1.46 (0.95)	1.12 (0.68)	1.73 (2.5)	1.35 (6.35)	1.78 (0.95)	0.81 (4.49)	1.62 (1.42)	1.4 (0.89)	ממוצע חודשי 1986-91 (סטיית תקן)
1.78 (1.17)	1.32 (1.49)	1.17 (1.38)	2.18 (1.08)	1.52 (0.57)	0.35 (3.72)	4.47 (6.45)	2.46 (1.35)	1.33 (5.18)	2.12 (2.81)	1.51 (1.22)	ממוצע חודשי 1986 (סטיית תקן)
1.82 (0.46)	1.06 (0.61)	1.31 (1.23)	1.74 (0.66)	1.42 (0.73)	1.22 (0.82)	-0.52 (5.05)	2.16 (1)	1.26 (5.79)	1.77 (0.45)	1.24 (0.57)	ממוצע חודשי 1987 (סטיית תקן)
0.89 (0.44)	1.76 (1.46)	0.59 (0.66)	1.24 (0.81)	0.66 (0.31)	1.77 (2.04)	1.82 (9.16)	1.66 (0.84)	0.48 (4.57)	1.46 (0.47)	1.27 (0.81)	ממוצע חודשי 1988 (סטיית תקן)
1.14 (0.97)	1.66 (2.58)	1.67 (1.62)	1.42 (0.78)	1.02 (0.88)	2.55 (1.57)	0.59 (7.16)	1.53 (0.62)	0.27 (4.3)	1.89 (1.35)	1.6 (1.13)	ממוצע חודשי 1989 (סטיית תקן)
1.52 (1.26)	1.01 (0.73)	1.54 (1.47)	0.94 (0.45)	0.92 (0.27)	2.33 (1.69)	0.47 (3.91)	1.37 (0.73)	0.43 (4.1)	1.48 (1.01)	1.36 (0.63)	ממוצע חודשי 1990 (סטיית תקן)
1.02 (0.56)	1.03 (0.83)	1.47 (0.81)	1.24 (1.29)	1.21 (0.8)	2.15 (3.45)	1.24 (5.12)	1.51 (0.6)	1.06 (3.51)	0.98 (0.95)	1.39 (0.9)	ממוצע חודשי 1991 (סטיית תקן)
17.75 (5.56)	16.78 (4.54)	16.7 (5.18)	19.13 (6.22)	14.43 (4.34)	22.87 (11.65)	16.75 (25.51)	23.63 (6.37)	9.03 (5.85)	21.3 (5.54)	18.07 (1.8)	ממוצע שנתי 1986-1991 (סטיית תקן)
23.6	17	15.1	29.4	19.6	3.6	65.4	33.7	15.7	28.1	19.6	במשך 1986
24.2	13.5	16.8	23.1	18.6	15.7	-7.4	29.2	14.3	23.5	16.1	1987
11.2	23.1	7.3	15.9	8.2	23	18.9	21.8	4.6	18.9	16.4	1988
14.7	21.4	21.8	18.5	13	35.2	4.4	20	2.5	25.3	20.7	1989
19.8	12.7	20.1	12	11.6	31.6	4.9	17.5	4.3	19.5	17.6	1990
13	13	19.1	15.9	15.6	28.1	14.3	19.6	12.8	12.5	18.0	1991

לוח ג'-נ'-2

ממוצעים וסטיית תקן חודשיים ושנתיים

במדד המחירים לצרכן, במחירים הסיטוניים, בשער החליפין ובשכר, 1986 עד 1991

השכר בסקטור העסקי	השכר בסקטור הציבורי	מבוקרים'	שער הדולר	שער הסל	המחירים הסיטוניים	המדד		מדד המחירים לצרכן	
						למעט דיוור ומבוקרים'	המדד למעט דיוור		
1.9	2.39	1.68	0.64	0.87	1.28	1.26	1.33	1.4	ממוצע חודשי 86-91
(6.06)	(11.27)	(1.24)	(2.39)	(2.04)	(0.77)	(1.01)	(0.93)	(0.89)	(סטיית תקן)
23.22	24.53	22.17	7.87	11.58	16.42	16.15	17.17	18.07	ממוצע שנתי 86-91
(13.73)	(10.24)	(6.1)	(8.39)	(6.68)	(3.15)	(3.83)	(3.81)	(1.8)	(סטיית תקן)
47.6	42.9	29.5	0.1		15.1	23.6	24.6	19.6	במשך 1986
27.1	23.1	19.9	4.4	14.2	20.9	15.3	16.1	16.1	1987
23.2	29.2	12.6	3.1	1.3	15.8	15.8	15.2	16.4	1988
12	15.1	28	22.2	19.7	19.5	15.6	17.6	20.7	1989
20.3	18.5	20.9	3.7	11.1	12.6	12.9	14.3	17.6	1990
9.1	18.4	22.1	13.7	11.6	14.6	13.7	15.2	18	1991

(1) מחירי המבוקרים עד דצמבר 1990 — על פי הגרסה ישנה; מינואר 1991 על פי ההגרסה החדשה; עיין לוח ג'-4.

לוח ג'-נ'-3
מדדי מחירים נבחרים, 1989 עד 1991
 (העלייה או הירידה (-) במשך התקופה, מונחים שנתיים, אחוזים)

1992	1991				1990				1991	1990	1989	המשקל במדד המחירים לצרכן	
	I	IV	III	II	I	IV	III	II					
													מדדי מחירים לצרכן
10	4	30	27	13	14	23	21	12	18	18	21	1,000.0	המדד הכללי
5	5	28	28	14	14	25	22	14	18	18	22	935.8	המדד הכללי, ללא ירקות ופירות
24	14	6	14	18	18	11	10	12	13	13	21	186.1	מוזון (ללא ירקות ופירות)
186	-16	87	9	1	31	-9	14	-11	14	5	4	64.2	ירקות ופירות
-13	-15	99	41	14	7	66	43	18	28	32	35	164.6	דיוור
19	10	28	22	30	18	29	13	25	22	21	28	131.2	המחירים המבוקרים ¹
9	3	31	28	11	14	23	23	10	17	17	20	868.8	המחירים הלא-מבוקרים
10	10	7	26	17	19	10	10	13	15	13	20		מדדי המחירים הסיטוניים לתעשייה
													מדד מחירי תשומות
8	2	12	31	16	-1	29	28	14	15	17	19		בכנייה למגורים
14	11	13	17	12	22	36	7	9	13	18			בסלילה
8	2	9	23	14	3	33	4	11	12	12	18		בחקלאות
													שער החליפין הרשמי²
17	-4	-11	51	29	-4	-2	10	12	14	4	22		לעומת הדולר
6	10	-4	27	16	4	14	14	14	12	11	20		לעומת סל המטבעות החדש
	46	18	5	-21	58	20	15	-3	9	20	12		השכר בסקטור העסקי

(1) מדד מחירי המוצרים המבוקרים כולל את הסעיפים הבאים במדד המחירים לצרכן: מוצרי יסוד מסובסדים (נסיעה באוטובוס), ומוצרים שמספקות רשויות צבוריות, חברות ממשלתיות או גופים נתמכים (שירותי בריאות וחינוך, דלק, גז, מים וחשמל, תעריפי תקשורת, נסיעות ברכבת וטיסות בארץ, ארנונה ובשר בקר).

(2) השער הממוצע בחודש של סל של 5 מטבעות: ארה"ב, גרמניה, בריטניה, צרפת ויפן.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הביטוח הלאומי ובנק ישראל.

לוח ג'-נ'-4

מרד מחירים לצרכן לפי ענפי משק, 1989 עד I/1992
(העלייה או הירידה (-) במשך התקופה, במונחים שנתיים, אחוזים)

1992	1991				1990				1991	1990	1989	המשקל במרד המחירים לצרכן	
I	IV	III	II	I	IV	III	II	I					
10	4	30	27	13	14	23	21	12	18	18	21	1000	מרד המחירים לצרכן
190	-12	81	5	2	49	-5	11	-11	15	9	5	67	תוצרת חקלאית
6	18	3	25	8	18	10	18	6	13	13	15	430	תוצרת תעשייתית
23	14	6	17	17	18	10	12	14	14	14	22	150	מזון, משקאות וטבק
-29	61	-17	59	-27	58	-27	50	-31	11	5	2	67	הלבשה ומוצרי טקסטיל
5	18	5	26	14	4	6	15	11	16	9	18	26	עץ ומוצרי ורהיטים
													הנעלה ומוצרי עור,
-8	26	1	50	-6	25	-10	28	-13	16	6	8	20	גומי ופלסטיקה
													מתכת, מכונות, כלי
4	11	10	15	15	23	10	14	7	13	13	10	86	הובלה ומוצרי חשמל
													מוצרים כימיים
0	14	-3	38	2	-9	78	23	30	12	27	21	42	ומוצרי נפט
8	7	11	21	16	12	10	8	11	14	10	14	39	תעשיות שונות לנמ"א
-12	-14	93	40	14	8	62	41	17	27	31	33	168	שירותי בנייה ודירור
1	11	12	44	-6	49	72	-9	-2	14	23	46	24	חשמל ומים
6	3	19	20	65	-1	17	11	43	25	16	24	63	תחבורה ותקשורת
19	6	23	24	16	10	21	19	18	17	17	22	248	שירותים
21	6	32	24	12	7	24	39	21	18	22	30	55	מסים וביטוח
25	9	28	25	17	16	23	14	20	19	18	23	83	שירותים ציבוריים
13	3	15	24	18	7	17	13	15	14	13	18	111	שירותים פרטיים

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ד'-נ'-1

אינדקסורים לשילוב משקי יושע וישראל, שנים נבחרות¹

	1988-	1986-	1984-	1979-	
	1991	1990	1989	1985	1980
(א ל פ י ם)					
מספר המועסקים מיוש"ע	97.7	107.6	107.1 ²	103.3	92.8
(א ח ו ז י ם)					
שיעור תשומת עבודה מיוש"ע					
מסך כל תשומת העבודה המקומית					
בסקטור העסקי	8.2	8.6	8.3	10.6	9.8
בבנייה	38.9	42.7	39.7	46.0	39.8
בחקלאות	16.1	15.6	16.3	19.7	17.0
מזה: שכירים בחקלאות	60.4	37.9	40.4	43.9	38.6
בתעשייה	2.3	3.7	4.3	6.3	5.8
השכר הממוצע של השכירים מיוש"ע ³					
מהשכר הממוצע של השכירים בישראל					
בסקטור העסקי	41.0	34.9	42.8	39.7	32.2
בבנייה	59.4	46.6	56.2	52.4	45.5
בחקלאות	68.4	54.1	62.9	56.6	41.7
בתעשייה	35.0	25.5	37.0	35.3	27.9

(1) הדגש בלוח זה הוא על שינויים בשכר היחסי. הרמה היחסית כשלעצמה אינה בעלת חשיבות רבה, שכן ההשוואה מתייחסת לשכר יומי נטו לעובד מיוש"ע ולשכר ברוטו של ישראלים. זאת ועוד: בשכר הישראלים בסך הסקטור העסקי נכללים ענפים ומשלחי יד שבהם לעובדים מיוש"ע אין כל ייצוג.

(2) כולל נעדרים זמנית מעבודתם — שב-1988 משקלם גדול במיוחד.

(3) עקב הגידול במספר עובדי השטחים מסיבות טכניות, השכר הממוצע של השכירים מיוש"ע, המחולק בשכר הממוצע של סה"כ השכירים כולל עובדי השטחים מוטה השנה כלפי מעלה.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ד'-נ'-2

התפתחות התעסוקה, 1989 עד 1991
(נתונים רבעוניים מנוכי עונתיות)

סך כל המועסקים המקומיים מתוקנן'	סך כל המועסקים המקומיים	בשירותים הציבוריים מתוקנן'	בשירותים הציבוריים ²	הסקטור העסקי					ישראלים		
				סך הכול מתוקנן'	סך הכול	עובדי השטחים מתוקנן'	עובדי השטחים				
(א ל פ י ם)											
1,562	1,585	425	426	1,137	1,160	84.9	107.0	1,053	I	1989	
1,529	1,553	417	417	1,112	1,135	74.4	98.0	1,037	II		
1,528	1,552	440	441	1,088	1,111	68.4	92.0	1,019	III		
1,552	1,573	455	453	1,097	1,120	77.2	100.3	1,020	IV		
1,563	1,578	444	444	1,119	1,134	82.0	96.8	1,037	I	1990	
1,569	1,590	430	431	1,139	1,159	79.7	99.8	1,059	II		
1,587	1,604	443	443	1,144	1,161	89.9	106.4	1,054	III		
1,592	1,617	460	460	1,132	1,157	72.3	96.4	1,060	IV		
1,578	1,614	460	465	1,118	1,150	42.7	74.9	1,075	I	1991	
1,648	1,663	469	474	1,179	1,188	72.3	81.6	1,107	II		
1,683	1,696	472	477	1,211	1,219	89.0	97.1	1,122	III		
1,721	1,736	467	471	1,254	1,265	97.2	108.2	1,157	IV		
שיעורי גידול חצי שנתיים (אחוזים)											
-0.4	-0.4	6.3	6.1	-2.9	-2.8	-8.6	-6.2	-2.4		1989-מחצית א'	
1.7	1.3	-2.3	-2.2	3.3	2.7	11.1	2.2	2.8		1990-מחצית א'	
1.5	1.7	3.3	3.3	0.8	1.1	0.3	3.2	0.9		1990-מחצית ב'	
1.4	1.8	2.9	3.9	0.9	0.9	-29.1	-23.0	3.2		1991-מחצית א'	
5.5	4.7	1.1	0.9	7.3	6.3	61.9	31.2	4.5		1991-מחצית ב'	

לוחות
נספחים

- (1) אומדן סינטיטי הנגזר משיעור השינוי בתשומת העבודה של עובדים אלה ברביע הראשון של 1989 לעומת הרביע הראשון של 1988 ולאחר מכן לפי שיעורי שינוי של תשומת העבודה בכל רביע לעומת קודמו.
(2) כולל עובדי שטחים.

לוח ד'-נ'-3

התפתחות האבטלה, 1989 עד 1991
(אחוזים, נתונים רבעוניים מנוכי עונתיות)

שיעורי התעסוקה ¹	שיעורי האבטלה (אחוזים)				
	סך הכול	נשים	גברים		
47.9	8.3	10.1	7.0	I	1989
47.3	9.2	10.5	8.3	II	
47.3	9.0	10.4	8.1	III	
47.1	9.1	10.3	8.3	IV	
46.8	9.5	10.7	8.5	I	1990
47.0	10.2	11.6	8.9	II	
46.6	9.0	11.2	7.5	III	
46.0	9.8	11.8	8.5	IV	
45.6	10.0	12.5	8.2	I	1991
46.5	10.8	13.5	8.9	II	
46.3	10.4	13.4	8.3	III	
46.3	11.0	13.8	9.1	IV	

(1) מספר המועסקים יחסית לאוכלוסייה בגיל העבודה. הנתונים מנוכים מהשפעות של שינויים בהרכב האוכלוסייה לפי השכלה, גיל ומין; בסיס הניכוי — 1984; מותאם לאוכלוסייה של בני 15 ומעלה.
ה מקור : סקרי כוח אדם וסקרי משפחות ביהודה ושומרון וחבל עזה, של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ה'-נ'-1

הביקושים הישירים של הסקטור הציבורי, 1986 עד 1991

השינוי לעומת השנה הקודמת ¹											
בכמויות						במחירים			מחירים שוטפים		
1991	1990	1989	1988	1987	1986	1991	1990	1989	1991	1990	1989
(אחוזים)						(מיליוני ש"ח)					
3.4	4.8	-8.6	-2.5	17.8	-10.1	21.8	17.2	24.4	40,051	31,813	25,881
5.1	4.5	2.3	4.2	3.7	-0.3	22.6	18.5	21.7	23,185	17,994	14,530
5.0	2.2	1.0	2.1	0.6	-2.9	24.7	20.3	23.8	16,527	12,623	10,260
6.7	11.8	5.6	11.2	13.8	9.3	17.3	15.7	17.5	4,684	3,742	2,893
1.9	2.5	3.3	4.2	5.6	1.7	18.8	15.4	17.5	1,973	1,629	1,377
1.2	5.2	-18.6	-8.0	32.6	-18.4	20.6	15.7	25.8	16,866	13,819	11,351
1.1	5.2	-18.6	-7.9	32.3	-18.4	20.6	15.7	25.8	16,930	13,884	11,408
0.0	0.9	-3.4	8.4	-2.1	-6.3	21.9	17.7	22.6	6,123	5,023	4,232
-8.1	0.8	-0.5	-5.5	9.1	-5.4	21.9	17.3	21.1	5,740	5,124	4,334
15.3	16.1	-42.9	-17.5	94.7	-37.1	17.6	13.3	25.4	5,067	3,737	2,842
-12.3	2.7	-11.9	16.7	-13.1	-6.5	12.3	11.0	22.1	64	65	57
1.8	3.2	0.6	2.7	3.9	-2.2	21.2	17.2	21.5	28,218	22,882	18,913
5.1	4.7	2.2	4.5	3.6	0.4	22.1	17.6	22.0	16,381	12,761	10,369
-4.1	0.8	-1.7	0.1	4.3	-5.8	21.9	17.5	21.6	11,837	10,121	8,543
-4.1	0.8	-1.7	0.1	4.3	-5.8	21.9	17.5	21.6	11,863	10,147	8,566
-12.3	2.7	-11.9	16.7	-13.1	-6.5	12.3	11.0	22.1	26	26	23
-0.7	3.0	1.0	15.5	24.8	-1.6	16.8	13.4	17.6	2,854	2,460	2,105
3.2	4.7	-7.9	-1.4	18.3	-9.6	21.3	17.0	23.8	42,905	34,273	27,986
1.7	3.2	0.7	3.7	5.4	-2.1	20.6	16.9	21.1	31,072	25,342	21,018
302.1	166.7	13.3	-5.2	-5.9	-27.5	21.5	23.1	12.9	6,399	1,310	399

1) בסעיף השכר, השינוי הכמותי מציין את השינוי בתשומת העבודה והשינוי במחירים את השינוי בתעריף השכר. שינוי זה שונה, במידה מסוימת, מהשינוי שנרשם בפרק ד'.

2) ההפרש בין הצריכה הציבורית האזרחית הכוללת לבין הצריכה הציבורית האזרחית המקומית שווה להוצאות לנמ"א (צריכה ציבורית אזרחית בחו"ל).

3) הרכיב המקומי במכירות לחו"ל חושב כ-40 אחוזים מן המכירות. לפי היחס בין הקניות המקומיות (ללא בנייה) לסך הקנייה בממוצע רב שנתי.

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ה' - נ' - 2

תשלומי העברה ורכיביהם 1980 עד 1991

השינוי הריאלי					אחוזים		מחירים שוטפים				
שנה לעומת קודמתה					במונחים שנתיים		מהתל"ג				
1991	1990	1989	1988	1987	1986	1980	1986	1980	1991	1990	1989
(אחוזים)					(מיליוני ש"ח)						
8.8	11.8	6.5	9.3	6.8	8.6	4.6	9.9	8.1	14158	10935	8344
8.7	11.6	6.3	9.0	6.9	8.5	5.0	9.3	7.5	13268	10256	7842
1.0	2.5	5.5	9.0	3.1	4.2	6.1	6.6	5.6	8276	6886	5734
4.3	2.3	2.6	10.5	6.2	5.1	6.7	3.0	2.7	3902	3143	2622
-1.5	-1.6	2.5	1.3	0.4	0.2	1.3	1.6	1.6	1873	1598	1387
-1.5	1.0	0.9	10.8	-6.5	0.8	9.0	0.8	0.7	958	818	691
-4.1	7.9	14.3	16.2	8.3	8.3	3.0	0.4	0.3	564	494	391
1.9	4.8	9.9	16.2	3.8	7.2	3.5	0.4	0.3	505	416	339
-0.3	10.7	73.9	50.8	10.3	26.1	16.7	0.4	0.1	629	530	409
11.2	17.7	59.2	2.0	-0.7	16.1	110.4	0.3	0.1	589	445	323
							-0.4	-0.3	-744	-559	-427
14.6	7.9	4.5	10.5	33.2	13.7	4.9	1.1	0.8	1657	1215	961
30.9	64.0	12.9	7.1	8.9	23.1	-0.1	1.5	1.1	3233	2075	1080
7.5	1.0	6.9	1.7	-0.2	3.3	0.7	0.2	0.2	215	168	142
4.7	4.8	7.7	13.0	23.1	10.4	0.4	0.7	0.6	907	728	593
50.5	191.7	26.4	-0.7	-6.1	38.9	-1.2	0.7	0.3	2111	1179	345
7.1	1.9	1.3	10.0	5.5	5.1	4.9	0.1	0.1	102	80	67
10.1	15.4	9.6	14.2	6.4	11.1	-1.0	0.6	0.6	890	679	502

1. בחשבון שוטף

(א) למשקי בית

1. קיצבות הביטוח הלאומי

א. זיקנה ושאיירים

ב. ילדים

ג. נכות כללית

ד. נפגעי עבודה, ספר ואיבה

ה. אימהות

ו. אבטלה

ז. קיצבאות אחרות

ח. התאמות

2. גימלות עובדי מדינה

3. גימלאות אחרות

א. לנכי הנאצים

ב. משרד הביטחון

ג. אחר

4. העברות ממלכ"ר

(ב) למלכ"ר פרטי

לוח ה'-נ'-2 (המשך)

תשלומי העברה ורכיביהם. 1980 עד 1991

השינוי הריאלי					אחוזים		מהתל"ג		מחירים שוטפים			
שנה לעומת קודמתה					במונחים שנתיים							
					-1986	-1980	-1986	-1980				
1991	1990	1989	1988	1987	1991	1985	1991	1985	1991	1990	1989	
(אחוזים)					(מיליוני ש"ח)							
131.0	39.9	-11.2	7.5	19.0	29.7	-14.8	1.7	2.3	4580	1666	1016	2. כחשבון הון
143.5	37.2	-13.2	6.7	17.9	29.5	-14.8	1.6	2.2	4387	1514	942	(א) לפירמות
5.2	21.2	-17.5	-22.4	10.0	-2.1	8.9	0.4	0.4	492	393	277	מזה: עידוד השקעות הון
404.2									3000	500		שיכון
6.7	75.3	25.6	24.0	47.4	33.8	-13.4	0.1	0.1	193	152	74	(ב) למלכ"ר פרטי
-83.0	-72.4	31.7	226.2	-34.5	-33.3	-18.6	0.8	0.7	99	488	1511	3. פדיון מלוות חובה
20.9	2.8	7.4	17.9	5.4	10.7	-1.0	12.5	11.1	18837	13089	10871	ס"כ תשלומי העברה לציבור
25.0	14.9	4.3	9.0	8.3	12.1	0.3	11.6	10.4	18738	12601	9360	מזה: למעט מלוות חובה
4.7	15.4	18.2	9.1	28.7	15.0	2.0	1.9	1.7	2950	2367	1750	4. תשלומי העברה מהציבור
6.2	-12.5	2.5	35.1	11.0	7.4	0.2	0.2	0.2	254	201	196	(א) כחשבון שוטף
4.6	19.0	20.6	6.1	31.1	15.8	2.3	1.7	1.4	2696	2166	1554	(ב) כחשבון הון
24.5	0.3	5.5	19.6	2.0	10.0	-1.3	10.5	9.4	15887	10722	9121	ס"כ תשלומי העברה נטו
29.6	14.8	1.5	9.0	5.0	11.6	0.0	9.7	8.7	15788	10234	7610	מזה: למעט מלוות חובה

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי ועיבודי בנק ישראל.

לוח ה' - נ' - 3

התפתחות הרכב הסיוע השנתי למשפחת עולים מייצגת בת 3 נמשות, 1990 עד אפריל 1992
(ש"ח שוטפים)

התאריך	סל הקליטה ¹	הגידול במענק פטורים ²	דמי קיום ³	סך כל הסיוע השנתי
1990				
אפריל	20,975*	..	4,662	25,637
יולי ⁴	20,328	..	4,662	24,990
ספטמבר	17,328*	..	4,662	21,990
דצמבר	22,373	5,000	4,662	27,035
ינואר	22,443	..	4,662	27,105
1991				
אפריל ⁵	23,608	115	4,800	28,408
יולי	24,087	275	4,800	28,887
ספטמבר	25,575	..	5,220	30,795
אוקטובר	25,967	392	5,220	31,187
ינואר ⁶	25,642	125	5,220	30,862
1992				
מארס	26,015	..	5,220	31,235
אפריל	26,094	79	5,220	31,314

* בתאריכים אלה עדיין חל פטור ממס על רכישת ציוד ראשוני.

(1) מתערכן בשיעורי תוספת היוקר כולל מענק פטורים.

(2) צמוד למדר המחירים לצרכן ומתערכן אחת לשלושה חודשים.

(3) דמי הקיום ניתנים לעולים שהם מובטלים וללומדים בהכשרה מקצועית במחצית השנייה של השנה הראשונה לשהותם בארץ. הסכום מתערכן לפי השכר הממוצע במשק.

(4) החל מתאריך זה ניתן הסכום במלואו באמצעות זיכויי בנקים, ללא צורך בהצגת קבלות.

(5) החל מתאריך זה הפך מענק הסוכנות היהודית להלוואה בתנאים מועדפים (ומן ההלוואה — 10 שנים, עד השנה הרביעית לא משולמות הקרן והריבית).

(6) בתאריך זה בוטל הסכסוד לציוד הראשוני, בערך של 450 ש"ח.

המקור: משרד האוצר — אגף התקציבים.

לוח ה' - נ' - 4

השפעת שינויי חקיקה ב-1991 על תקבולי המסים
(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)

1.	רפורמת 1990 במס ההכנסה	-440
2.	מס חברות	-200
3.	פחת מואץ	-600
4.	היטל קליטה	610
5.	מס מעסיקים	-60
6.	אחר (עלות עבודה, שכ"ד)	30
7.	מע"מ	1,540
8.	מע"מ מלכ"ר ופיננסים	430
9.	בלו דלק	260
10.	מס טבק	170
11.	מס קנייה (היטל מט"ח, עולים)	-120
12.	הפחתת הפרשת המעביר לביטוח הלאומי	-500
	סך הכול	1,120

המקור: סעיפים 1 עד 11 — מינהל הבנסות המדינה; סעיף 12 — אומדן המוסד לביטוח לאומי.

לוח ה'-נ'-5

שכר, מיסים, ושכר פנוי למשרת שכיר¹, 1986 עד 1991

השינוי הריאלי לעומת השנה הקודמת ²						באחוזים מהשכר ברוטו					
1991	1990	1989	1988	1987	1986	1991	1990	1989	1988	1987	1986
(אחוזים)											
1. מחצית מהשכר הממוצע בפועל											
מס הכנסה ³	0.1	0.3	1.0	0.5	0.2	0.0	-97.4	360.0	221.7	-44.6	-65.9
מיסים נטו ⁴	-9.2	-6.8	-5.4	-6.2	-6.6	-7.2	229.5	-20.2	-15.6	13.5	4.8
שכר פנוי ⁵	109.2	106.8	105.4	106.2	106.6	107.2	18.1	5.9	4.4	-0.4	-0.6
שכר נטו ⁶	95.6	94.3	93.7	94.1	94.5	94.7	16.2	6.8	5.0	-0.7	-0.6
2. שכר ממוצע בפועל											
מס הכנסה	13.1	13.3	13.9	13.4	11.7	9.5	-10.2	9.3	10.4	-4.2	-13.7
מיסים נטו	15.1	15.5	16.3	15.8	14.1	11.7	1.5	11.0	10.9	-4.3	-11.8
שכר פנוי	84.9	84.5	83.7	84.2	85.9	88.3	13.6	7.7	4.9	-0.5	1.0
שכר נטו	81.5	81.3	80.8	81.2	82.9	85.1	14.8	8.1	5.0	-0.6	1.1
3. שכר ממוצע (ריאלי קבוע) ⁷											
מס הכנסה	13.2	11.9	11.6	11.3	9.7	8.1	-27.3	-9.5	-3.3	-2.3	-13.6
מיסים נטו	15.2	13.1	11.0	11.8	10.0	9.5	-19.7	-13.7	-15.8	6.9	-14.9
שכר פנוי	84.8	86.9	89.0	88.2	90.0	90.5	4.6	2.5	2.4	-0.9	2.0
שכר נטו	81.5	82.7	83.1	83.4	84.9	86.6	5.3	1.5	0.5	0.3	1.8

לוח ה' - נ' - 5 (המשך)

שכר, מיסים, ושכר פנוי למשרת שכיר, 1986 עד 1991

השינוי הריאלי לעומת השנה הקודמת ²						באחוזים מהשכר ברוטו					
1991	1990	1989	1988	1987	1986	1991	1990	1989	1988	1987	1986
(אחוזים)											
4. שכר כפול מהממוצע בפועל											
											מס הכנסה
-8.7	-4.5	-2.7	8.2	5.9	-4.1	23.7	25.1	26.0	26.4	25.9	26.4
-8.2	-4.0	-2.6	8.2	6.7	1.1	27.5	29.0	29.9	30.3	29.7	30.1
-1.2	0.3	-0.5	4.8	8.9	16.8	72.5	71.0	70.1	69.7	70.3	69.9
-1.2	0.3	-0.6	4.9	9.2	17.6	70.9	69.5	68.6	68.2	68.8	68.2
											מיסים נטו
											שכר פנוי
											שכר נטו

(1) שכר למשרת שכיר. לפי הגדרות המוסד לביטוח לאומי.

(2) היות והמשכורות משולמות ברובן בתחילת החודש, גם מדר המחירים לצרכן נאמד לתחילת החודש, זאת ע"י ממוצע של שני מדרי מחירים עוקבים.

(3) מס הכנסה חושב כהנחה, שרק ראש המשפחה עובר, ואין ניכויים וזיכויים נוספים.

(4) מיסים נטו: מס הכנסה וביטוח לאומי, פחות קיצבות ילדים.

ביטוח לאומי: תשלום העובד בלבד, בהנחה שכל ההכנסה חייבת בתשלום דמי ביטוח לאומי עד להכנסה המירבית.

קצבות ילדים: בהנחה שלשכיר יש שני ילדים.

(5) שכר פנוי: שכר ברוטו בניכוי מס הכנסה וביטוח לאומי בתוספת קצבאות ילדים.

(6) שכר נטו: שכר ברוטו בניכוי מס הכנסה וביטוח לאומי.

(7) ברמה של ינואר עד דצמבר 1986.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ה'-נ'-6

אמזן ערכן של קצבאות שונות, 1988 עד 1991

השינוי הריאלי בקצבה חודשית ¹				
שנה לעומת קודמתה				1991 לעומת 1986
1991	1990	1989	1988	1986
אחוזים				
1. מנוכה במדר המחירים לצרכן.				
0.8	-1.1	1.7	0.1	0.8
א. קצבה לשני ילדים.				
1.3	-1.5	0.2	0.4	-0.4
ב. קצבה לארבעה ילדים ²				
-4.2	-5.2	-0.4	8.1	-6.1
ג. קצבת זקנה לבודד ³				
2. מנוכה במדר השכר הממוצע למשרת שכיר.				
4.2	-0.3	3.0	-5.6	-7.1
א. קצבה לשני ילדים.				
4.7	-0.7	1.6	-5.3	-8.2
ב. קצבה לארבעה ילדים ²				
-1.1	-4.3	1.0	2.0	-13.5
ג. קצבת זקנה לבודד ³				

(1) ניכוי חודשי.

(2) כולל קצבת יוצאי צבא.

(3) קצבת זקנה בתוספת השלמת הכנסה. ערכה של קצבה זו שווה לערכה של קצבת שארים בתוספת השלמת הכנסה ולערכה של קצבת נכות כללית.

המקור: המוסד לביטוח לאומי ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו' - נ' - 1

היצוא התעשייתי לפי ענפים ראשיים¹, 1988 עד 1991

העלייה או הירידה (-) לעומת השנה הקודמת										
בכמות			במחיר							
1991	1990	1989	1991	1990	1989	1991	1990	1989	1988	
(אחוזים)						(מיליוני דולרים)				
-4.3	-4.2	-0.0	5.3	-2.3	14.3	272	270	288	252	כרייה וחציבה
-8.0	7.3	10.8	-11.0	7.9	-2.7	538	657	567	527	מוזן, משקאות וטבק
15.4	3.8	-5.2	-2.5	7.8	1.7	262	232	207	215	טקסטיל
-0.7	18.4	5.6	6.2	9.8	-4.5	574	545	419	416	הלבשה
						15	10	8	10	עור ומוצרי
-11.7	13.3	5.7	-1.9	12.1	-1.8	52	60	47	45	עץ ומוצרי
30.0	-5.8	-1.7	0.6	5.8	1.3	34	26	26	26	נייר ומוצרי
15.6	20.1	-1.3	0.6	5.8	1.3	33	28	22	22	דפוס והוצאה לאור
4.0	12.7	8.0	-0.9	5.0	4.9	380	369	312	275	גומי ופלסטיקה
3.2	6.0	9.3	-2.8	7.9	4.1	1,455	1,450	1,268	1,115	כימיקלים
18.5	3.0	5.7	-5.4	4.3	-3.3	28	25	23	23	מינרלים אל-מתכתיים
-10.2	5.1	13.9	-5.6	-1.4	5.1	97	115	111	93	מתכת בסיסית
-1.8	4.0	7.2	-2.0	0.7	4.1	665	691	660	591	מוצרי מתכת
-9.3	2.4	-2.6	-0.8	8.2	3.2	286	317	287	285	מכונות
-0.9	5.7	6.6	-0.9	3.6	-0.0	1,608	1,637	1,495	1,403	ציוד חשמלי ואלקטרוני
-5.0	-13.6	47.6	3.1	2.0	-0.8	584	597	677	462	כלי הובלה
13.1	23.6	11.9	1.8	7.8	3.0	946	821	617	535	שונות
0.5	6.2	6.1	-0.9	5.2	1.9	7,863	7,894	7,068	6,534	סך הכול, ללא יהלומים ואו"מ ²
-14.7	-9.6	-9.5	4.0	13.8	17.3	2,470	2,783	2,704	2,547	יהלומים מעובדים נטו
-5.2	-30.6		4.8	20.9		259	271	323	0	יהלומים גולמיים נטו
-3.7	0.3	3.9	0.4	8.1	7.0	10,591	10,949	10,095	9,082	סך כולל היצוא התעשייתי

(1) על בסיס רישום היצוא פו"ב.

(2) כולל יצוא סחורות אחרות.

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו'-נ'-2

ההתפלגות הגיאוגרפית של סחר החוץ הישראלי, 1986 עד 1991
(אחוזים, מחושב בדולרים במחירים שוטפים)

1991	1990	1989	1988	1987	1986
מקורות יבוא הסחורות ¹					
53	54	54	55	57	47
23	22	22	21	20	24
24	24	24	24	23	28
100	100	100	100	100	100
יעדי יצוא הסחורות ²					
45	45	42	44	44	40
28	28	27	27	28	29
27	28	31	29	28	31
100	100	100	100	100	100

(1) למעט יבוא ביטחוני ישיר ויהלומים (גולמיים).

(2) השוק המשותף ואפט"א.

(3) למעט יצוא יהלומים.

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח ו'-נ'-3

מענקים והלוואות מממשלת ארה"ב, 1987 עד 1991

1991	1990	1989	1988	1987
(מיליוני דולרים)				
3,471	3,253	2,769	2,907	2,981
2,198	2,076	1,569	1,707	1,781
1,273	1,177	1,200	1,200	1,200
0	0	0	156	270
541	573	1,376	5,920	1,128
235	229	987	4,867	164
306	344	389	1,053	964

* הפרשים בסיכומים נובעים מעיגולים.

- (1) לא כולל הלוואות בערבות ממשלת ארצות הברית. בשנים 1988 ו-1989 הומרו כ-5.4 מיליארדי דולרים של חובות ישירים לממשלת ארה"ב באיגרות חוב סחירות בערבות מלאה בשוק ההון בארה"ב, כאשר 90 אחוזים מהערבות ניתנו מממשלת ארה"ב. נוסף על כך בשנת 1991 התקבלו הלוואות בערבות מלאה מממשלת ארה"ב בסך 400 מיליוני דולרים.
- (2) כולל פרעון בסך 4704 מיליוני דולרים — במסגרת המרת החוב באיגרות חוב סחירות בערבות כמעט מלאה של ממשלת ארה"ב, בשנת 1988, ו-723 מיליוני דולרים בשנת 1989.
- (3) סדרה זו תוקנה; בעבר היא כללה גם תשלומי ריבית שלא שולמו ישירות לממשלת ארה"ב (בגין אגרות חוב ממשלתיות בערבות ממשלת ארה"ב).

ה מקור : הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו'-נ'-4

הלוואות לזמן ארוך ובינוני, 1986 עד 1991
(מיליוני דולרים)

1991	1990	1989	1988	1987	1986	
2,348	1,853	2,312	6,623	2,215	2,033	1. סך כל תקבולי ההלוואות
1,695	1,010	1,717	5,877	1,073	1,237	א. לסקטור הציבורי
1,011	734	825	713	620	618	מזה: מילווה העצמאות והפיתוח
400	0	723	4,778	0	0	אג"ח בערבות ממשלת ארה"ב
0	0	0	156	270	405	הלוואות ממשלת ארה"ב
653	842	595	746	1,142	796	ב. הסקטור הפרטי הלא-פיננסי
2,213	1,770	2,287	6,660	1,755	1,791	2. סך כל פירעון ההלוואות
1,011	1,070	1,646	5,694	1,029	861	א. מהסקטור הציבורי
551	573	404	510	475	375	מזה: מילווה העצמאות והפיתוח
235	229	987	4,867	164	134	הלוואות ממשלת ארה"ב
1,202	699	642	966	727	930	ב. מהסקטור הפרטי הלא-פיננסי
135	83	25	-37	460	242	3. סך כל ההלוואות נטו
684	-60	71	183	45	376	א. הסקטור הציבורי
460	161	421	203	145	243	מזה: מילווה העצמאות והפיתוח
400	0	723	4,778	0	0	אג"ח בערבות ממשלת ארה"ב
-235	-229	-987	-4,711	106	271	הלוואות ממשלת ארה"ב
-550	143	-46	-220	415	-134	ב. הסקטור הפרטי הלא-פיננסי

* הפרשים בסיכומים נובעים מעיגולים.

(1) לא כולל מערכת הבנקאית.

ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו' - נ' - 5

השקעות תושבי חוץ בישראל והשקעות ישראלים בחוץ לארץ, 1986 עד 1991
(מיליוני דולרים)

1991	1990	1989	1988	1987	1986	
510	350	436	449	438	326	1. השקעות תושבי חוץ
133	45	102	84	118	83	א. השקעה בניירות ערך הרשומים בבורסה
381	255	294	333	286	193	ב. השקעה ישירה
1	2	3	2	4	8	ג. איגרות מלווה העצמאות והפיתוח ¹
-23	26	16	11	10	24	ד. בסחורות
19	22	22	17	21	18	ה. השקעה תזורת של רווחים
235	214	272	994	213	133	2. מימוש השקעות של תושבי חוץ מזה: השקעה בניירות ערך הרשומים בבורסה ²
101	64	121	855	163	66	
275	137	164	-545	226	193	3. השקעות תושבי חוץ (נטו)
1,561	413	130	107	122	136	4. השקעות של ישראלים בחו"ל
477	248	76	84	83	124	א. השקעה ישירה
1,084	165	54	23	39	12	ב. השקעה בניירות ערך
743	194	103	35	75	83	5. מימוש השקעות של ישראלים בחוץ לארץ
818	218	27	71	47	53	6. השקעות של ישראלים בחוץ לארץ (נטו)
-543	-81	137	-617	178	141	7. השקעות פרטים מחו"ל נטו (6)-(3)
-83	358	99	44	-36	-64	8. השינוי בני"ע זרים בידי הבנקים ³
-460	-440	38	-661	215	205	9. סך השקעה מחוץ לארץ נטו (8)-(7)

* הפרשים בסיכומים גובעים מעיגולים.

(1) פירעונות של בונדס לצורך השקעה.

(2) ב-1988 כולל 800 מיליוני דולרים פדיון מניות בנקאיות.

(3) כולל השקעות במניות בחוץ לארץ בידי מערכת הבנקאות.

ה מקור: הסיקוח על מטבע חוץ בבנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו' - נ' - 6

מבנה החוב נמו, 1987 עד 1991
(אחוזים, נתונים לסוף תקופה)

1991	1990	1989	1988	1987	
100	100	100	100	100	סך החוב נמו
					1. לפי לווים
68	61	63	63	57	א. הסקטור הציבורי ¹
32	39	37	37	43	ב. הסקטור הפרטי
14	18	18	17	19	1. הסקטור הפרטי הלא־פיננסי
18	20	19	20	24	2. מערכת הבנקאות
					2. לפי מלווים
38	38	38	38	66	א. הסקטור הציבורי בחו"ל ²
135	125	114	91	63	ב. הסקטור הפרטי הלא־פיננסי בחו"ל ³
-73	-63	-54	-33	-30	ג. מערכת הבנקאות בחו"ל ⁴
					3. לפי מועדים ⁵
132	127	130	118	125	א. ארוך ובינוני
11	11	11	8	10	מזה: פירעון תוך שנה
-32	-27	-30	-18	-25	ב. קצר

* ההפרשים בסיכומים נובעים מעיגולים.

(1) כולל את הממשלה ובנק ישראל.

(2) כולל ממשלות זרות ומוסדות בין־לאומיים.

(3) כולל בעיקר פיקדונות תושבי חוץ ואיגרות מילווה העצמאות והפיתוח, והחל משנת 1988 — גם אג"ח בערבות ממשלת ארה"ב.

(4) כולל את יתרות מטבע חוץ של המשק ואת ההלוואות של בנקים זרים, ושלוחות בחו"ל של בנקים ישראלים לגורמים ישראליים.

(5) החוב הקצר מוגדר כחוב שמועד פירעונו עד שנה, יתר החוב הוא לזמן ארוך ובינוני.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ו'-נ'-7

איגרות חוב של מדינת ישראל — מכירות ופדיונות, 1987 עד 1991
(מיליוני דולרים)

השנה ¹	מכירות		פדיונות		מכירות נטו
	שטרות	אג"ח ושטרות	שטרות	אג"ח ושטרות	
1987	299	636	225	448	188
1988 ²	346	548	172	409	139
1989	509	784	168	363	421
1990	409	734	252	438	296
1991	453	968	249	411	557

(1) נתוני 1987 עד 1988 הם נתוני שנת תקציב, המתחילה במארס.

(2) לא כולל אג"ח בערכות ממשלת ארה"ב.

לוח ו'-נ'-8

יתרת האוסציות במטבע חוץ והפרמיה עליהן, 1989 עד 1991¹

	1989		1990		1991	
	היתרה	הפרמיה האפקטיבית	היתרה	הפרמיה האפקטיבית	היתרה	הפרמיה האפקטיבית
ינואר			135	3.6	386	2.4
פברואר			147	3.3	387	2.5
מארס			138	1.6	346	1.7
אפריל			126	1.2	344	1.4
מאי			117	1.5	383	2.0
יוני			142	2.7	389	2.4
יולי			194	2.1	402	2.4
אוגוסט			267	2.7	335	2.2
ספטמבר			366	2.6	301	2.8
אוקטובר			425	2.4	361	3.5
נובמבר	39	3.7	444	1.9	364	4.5
דצמבר	81	4.2	443	2.0	354	4.1

(1) נתונים לסוף חורש.

לוח ז' - נ' - 1

נכסים לא-צמודים לזמן קצר של הציבור, 1988 עד 1991

סך הכול		פיקדונות בלתי-צמודים					אמצעי תשלום			
השינוי לעומת סוף התקופה הקודמת (10)	סך הכול (3) + (5) + (6) + (7) + (8) = (9)	מק"ם (8)	פיקדונות כנגד התחייבויות (7)	לזמן קצוב (פז"ק) (6)	פח"ק (תפ"ס) (5)	בניכוי עונתיות סך הכול (4)	נתונים מקוריים			
							סך הכול (1) + (2) = (3)	פיקדונות עו"ש (2)	מזומנים (1)	
(י ת ר ו ת , מ י ל י ו נ י ש " ח)										
4.0	11,537	467	47	4,982	2,554	3,531	3,487	1,824	1,663	1988
35.0	15,577	1,089	116	5,417	4,172	5,132	4,784	2,572	2,212	1989
37.5	21,425	1,609	164	7,897	5,542	6,719	6,212	3,458	2,754	1990
27.0	27,212	3,455	120	10,217	6,275	7,625	7,145	3,909	3,235	1991
8.9	23,341	1,693	99	8,449	6,312	6,960	6,788	3,843	2,945	ינואר 1991
2.1	23,838	1,871	75	9,117	6,046	7,063	6,729	3,723	3,006	פברואר
1.9	24,279	1,917	76	9,478	5,815	7,244	6,993	3,914	3,079	מארס
0.1	24,314	2,125	105	9,141	5,954	7,184	6,988	3,871	3,117	אפריל
0.7	24,473	2,023	335	9,024	6,042	7,247	7,049	3,975	3,074	מאי
-2.8	23,782	1,838	174	8,514	6,235	7,417	7,020	3,900	3,120	יוני
1.1	24,035	1,810	107	8,432	6,287	7,595	7,399	4,232	3,167	יולי
5.8	25,418	1,785	970	8,527	6,749	7,387	7,387	4,178	3,208	אוגוסט
-1.7	24,994	1,897	127	8,693	6,642	7,292	7,635	4,373	3,263	ספטמבר
-2.4	24,387	2,282	88	8,485	6,147	7,515	7,384	4,152	3,233	אוקטובר
8.8	26,522	3,107	166	9,986	6,199	7,453	7,065	3,877	3,188	נובמבר
2.6	27,212	3,455	120	10,217	6,275	7,625	7,145	3,909	3,235	דצמבר

(1) הנתונים החדשיים הם ממוצע הנתונים לימי ר' בחודש; הנתונים השנתיים הם נתוני דצמבר של אותה שנה.

המקור: המפקח על הבנקים — סטטיסטיקה חודשית של המוסדות הבנקאיים, המאזן החודשי של המוסדות הבנקאיים. מינהל מילדות המדינה — סקירה שבעית של שוק הדין.

לוח ז'-נ'-2

התפתחות בסיס הכסף לפי רכיביו, 1988 עד 1991

המזומנים בידי הציבור (1)	הנכסים הנוזלים של המוסדות הבנקאיים (2)	בסיס הכסף הצר (1) + (2) = (3)	הגירעון המוכר (4)	בסיס הכסף הרחב (3) + (4) = (5)	הגידול של בסיס הכסף הרחב (6)
(י ת ר ו ת , מ י ל י ו נ י ש"ח)					
1988	1,663	1,639	10	3,312	-24.0
1989	2,212	1,549	0	3,761	13.6
1990	2,754	1,602	0	4,356	15.8
1991	3,235	1,389	0	4,624	6.2
1991	2,945	1,771	0	4,716	8.3
פברואר	3,006	1,634	0	4,640	-1.6
מארס	3,079	1,760	0	4,839	4.3
אפריל	3,117	1,657	0	4,774	-1.3
מאי	3,074	1,863	0	4,937	3.4
יוני	3,120	1,609	0	4,729	-4.2
יולי	3,167	1,675	0	4,843	2.4
אוגוסט	3,208	1,650	0	4,858	0.3
ספטמבר	3,263	1,895	0	5,158	6.2
אוקטובר	3,233	1,392	0	4,625	-10.3
נובמבר	3,188	1,594	0	4,782	3.4
דצמבר	3,235	1,389	0	4,624	-3.3

(1) הנתונים החדשיים הם ממוצע הנתונים לימי ר' בחודש; הנתונים השנתיים הם נתוני דצמבר של אותה שנה.

ה מ ק ו ר : נכסים נוזלים של המוסדות הבנקאיים — המאזן החדשי של המוסדות הבנקאיים; גירעון מוכר — דוח הנוזלות החדשי של המוסדות הבנקאיים; מזומנים בידי הציבור — המפקח על הבנקים, סטטיסטיקה של המוסדות הבנקאיים.

לוח ז' - נ' - 3

הנכסים הצמודים של הציבור במערכת הבנקאות, איגרות חוב ומניות¹, 1988 עד 1991
(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)

סך הכול (1) + (3) + (4) + (5) + (6) + (7) = (9)	מניות סחירות ³		פיקדונות במטבע חוץ (פת"ם) ³			פיקדונות במסגרת תכניות חיסכון מאושרות			
	מזה: מניות הבנקים	סך הכול (7)	איגרות חוב סחירות ⁴	פיקדונות צמודים לטווח ארוך ²		בערכי הפקדה (2)	סך הכול (1)		
				אחרים (5)	מקבלי קיצויים (4)				
52,677	2,824	8,962	6,552	7,046	5,659	5,046	12,622	19,412	1988
70,336	2,920	15,122	8,978	8,757	7,041	5,480	16,857	24,958	1989
83,601	3,138	20,969	10,519	10,071	8,497	5,288	19,450	28,257	1990
106,262	1,046	29,448	17,405	10,235	9,930	4,944	22,277	34,300	1991
83,273	3,140	20,810	10,059	10,145	8,494	5,235	19,628	28,529	ינואר 1991
82,727	3,246	20,869	9,407	10,055	8,586	5,195	19,752	28,615	פברואר
88,959	3,431	25,429	10,071	10,470	8,857	5,138	20,012	28,994	מארס
92,361	3,490	27,003	11,102	10,727	8,946	4,985	20,256	29,599	אפריל
95,756	3,835	27,969	11,837	11,467	9,356	4,850	20,635	30,275	מאי
100,003	3,945	30,654	12,195	11,844	9,299	4,834	21,069	31,177	יוני
101,856	3,998	32,571	12,302	11,709	9,219	4,748	21,328	31,308	יולי
104,676	4,001	34,021	12,868	11,468	9,188	4,666	21,589	32,465	אוגוסט
108,440	4,046	35,802	13,713	11,307	9,326	5,143	21,777	33,149	ספטמבר
113,028	4,075	35,623	16,289	12,444	9,820	5,061	21,992	33,790	אוקטובר
111,185	1,048	32,050	17,554	12,526	9,834	4,977	22,172	34,245	נובמבר
106,262	1,046	29,448	17,405	10,235	9,930	4,944	22,277	34,300	דצמבר

(1) הנתונים החודשיים הם ממוצע הנתונים לימי ר' כחוש; הנתונים השנתיים הם נתוני דצמבר של אותה שנה.

(2) כולל הפרשי הצמדה.

(3) כולל הפרשי שערים בגין שינויים במחירים היחסיים של המטבעות הזרים. הנתונים מוצגים במיליוני ש"ח.

כולל פיקדונות תושבי חוץ, המוחזקים בידי תושבים מקומיים.

(4) לפי ערך השוק: בניכוי איגרות חוב שבידי הבנקים, בנק ישראל, קופות הגמל ומשקיעים מוסדיים אחרים.

(5) לפי ערך השוק: כולל מניות שבידי הבנקים, אך אינו כולל מניות שבידי הממשלה.

המקור: המאזן החודשי של המוסדות הבנקאיים ועיבודי הבורסה לניירות ערך.

לוח ז'-נ'-4

המקורות לתרחבות המיצרף *M2, 1989 עד 1991

המשקל בתוצר'										
1991					1991					
IV	III	II	I	כל השנה	1990	1989	מחצית ב	מחצית א	כל השנה	1990
(אחוזים)					(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)					
א. תרומת זרמי מאזן התשלומים והאשראי המקומי הנקי										
-5.6	-1.6	-1.0	12.3	1.1	1.3	2.5	-2,613	3,180	567	1,365
-8.5	-5.6	-4.6	4.6	-3.5	-1.0	1.7	-5,083	-224	-5,307	-1,137
13.0	3.6	0.8	-9.6	1.9	4.5	2.7	6,076	-2,429	3,647	4,957
13.0	-5.3	-5.7	-4.3	-0.6	-0.1	0.0	2,899	-3,088	-189	54
0.0	8.9	6.5	-5.4	2.5	4.6	2.6	3,177	659	3,836	4,903
7.5	2.0	-0.1	2.7	3.0	5.9	5.1	3,463	751	4,214	6,322
3. סך כל הרכישות של M2* (1) + (2)										
ב. תרומת השיערוכים										
-0.1	1.0	1.6	1.8	1.1	0.8	0.8	307	1,070	1,377	812
0.1	-1.0	-1.6	-1.8	-1.1	-0.8	-0.8	-307	-1,070	-1,377	-812
-5.7	0.3	-0.3	-3.3	-2.2	-0.1	-1.9	-1,977	-1,036	-3,012	-174
5.8	-1.3	-1.3	1.5	1.2	-0.7	1.0	1,669	-34	1,635	-638
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0
3. שיערוך של M2* (1 + 2)										
ג. סך כל השינויים ביתרות של M2* (א) + (ב)										
-5.7	-0.6	0.7	14.1	2.1	2.1	3.3	-2,305	4,249	1,944	2,177
13.1	2.6	-0.8	-11.4	0.9	3.8	1.8	5,768	-3,499	2,270	4,145
7.3	-5.0	-6.0	-7.5	-2.8	-0.2	-1.8	923	-4,124	-3,202	-120
5.8	7.6	5.2	-3.9	3.7	4.0	3.7	4,846	626	5,471	4,265
7.5	2.0	-0.1	2.7	3.0	5.9	5.1	3,463	751	4,214	6,322
3. סך השינוי ביתרות M2*										

(1) המשקל בתוצר חושב כממוצע על פני השנה של היחס בין הזרם הפיננסי לכל חודש ובין אומדן התוצר לאותו חודש.

(2) למעט שיערוכים.

לוח ז' - נ' - 5
יתרות האשראי לציבור ממערכת הבנקאות¹, 1988 עד 1991
(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)

האשראי למימון פעילות מקומית				האשראי למימון היצוא			
סך כל האשראי לציבור (3) + (6) = (7)	סך כל האשראי לשוק המקומי (4) + (5) = (6)	האשראי החופשי במטבע חוץ ² (5)	האשראי החופשי במטבע ישראלי ³ (4)	סך כל האשראי ליצוא (1) + (2) = (3)	קרן היהלומים ² (2)	האשראי ליצוא פרט ליהלומים (1)	
25,916	22,879	2,753	20,126	3,036	537	2,500	1988
35,242	31,696	4,300	27,395	3,546	700	2,846	1989
46,032	45,613	8,883	36,730	419	0	419	1990
58,906	58,609	10,357	48,252	297	0	297	1991
47,840	47,429	9,149	38,280	411	0	411	1991 ינואר
47,990	47,592	9,167	38,425	398	0	398	פברואר
48,764	48,332	10,200	38,132	432	0	432	מארס
50,317	49,860	10,945	38,914	458	0	458	אפריל
51,586	51,123	11,431	39,692	463	0	463	מאי
52,260	51,816	11,436	40,380	445	0	445	יוני
53,686	53,369	11,096	42,272	317	0	317	יולי
55,168	54,945	10,870	44,075	223	0	223	אוגוסט
56,174	55,906	10,964	44,942	268	0	268	ספטמבר
59,483	59,226	11,199	48,027	257	0	257	אוקטובר
59,533	59,283	11,153	48,130	250	0	250	נובמבר
58,906	58,609	10,357	48,252	297	0	297	דצמבר

- (1) הנתונים החודשיים הם ממוצע הנתונים לימי ד' בחודש; הנתונים השנתיים הם נתוני דצמבר של אותה שנה. (2) כולל חובות מסופקים ליהלומנים.
(3) הנתון כולל הפרשי הצמדה.
(4) הנתון כולל אשראי משלוחות של המוסדות הבנקאיים בחו"ל.
(5) ב' 1987, הנתון כולל אשראי מוכון במטבע ישראלי בסך 5 מיליוני ש"ח.
המקור: המאזן התורשי של המוסדות הבנקאיים ודוח הנזילות התורשי של המוסדות הבנקאיים.

לוח ז'-נ'-6

שיעורי הריבית החדרשית האפקטיבית, 1986 עד מארס 1992*
(אחוזים, מונחים שנתיים)

שיעור הפיתוח הממוצע של השקל לעומת הרולר													
ריביות דביטוריות													
ריביות קרדיטוריות													
התשואה לפדיון של מק"ם ⁹	פת"ם ברר ¹⁰	הנכסים הנוזלים כבנק ישראל ¹¹	סך האשראי הננקאי לו"ק ¹²	המדרגה השולית בהלוואה המוניטרית ¹³	אשראי לא צמוד אחר (לו"ק) ¹⁴	אשראי החופשי במט"י ¹⁵	החופשי ברר לריס ¹⁶	החופשי ברר לריס ¹⁷	החופשי ברר לריס ¹⁸	החופשי ברר לריס ¹⁹	החופשי ברר לריס ²⁰	החופשי ברר לריס ²¹	החופשי ברר לריס ²²
(14)	(13)	(12)	(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
20.0	4.5	18.5	17.2	18.4	28.5	13.6		49.3	38.0	70.0	61.5	0.1	19.6
20.0	5.1	19.1	17.6	18.8	37.5	14.0		52.9	42.8	74.6	61.9	4.4	16.1
16.2	6.1	14.6	13.4	11.2	31.7	13.1	20.8	41.2	33.4	56.2	46.2	3.1	16.4
13.2	7.1	14.1	11.6	8.6	33.5	13.1	14.5	31.2	26.6	41.8	34.3	22.2	20.7
15.7	3.9	14.4	13.2	6.1	22.7	10.5	15.3	26.4	22.5	35.4	29.6	3.7	17.6
14.9	0.4	13.9	12.9	3.8	25.5	6.9	15.1	26.4	22.3	35.9	29.9	13.7	18.0
17.5	6.4	15.0	14.2	7.5	19.5	11.5	17.3	27.7	23.2	37.0	31.0	-8.1	13.6
18.3	6.5	15.5	15.1	8.0	22.6	11.3	18.0	28.2	24.0	37.7	31.5	-0.5	6.5
18.1	5.6	15.5	14.7	8.7	38.8	11.3	17.0	28.3	24.2	37.7	31.4	51.6	16.0
15.9	5.9	14.9	13.5	8.8	20.7	11.5	16.0	27.9	23.6	37.1	31.1	-3.8	34.9
14.8	5.4	14.4	12.5	5.3	24.1	11.4	14.0	27.0	22.8	36.1	30.2	7.4	20.7
14.1	4.2	13.9	12.2	6.0	30.2	10.9	14.0	26.0	22.2	34.6	28.9	28.3	9.3
14.2	3.8	13.8	12.8	4.6	21.3	10.6	14.0	25.8	22.3	34.3	28.5	1.3	21.1
16.1	3.0	13.8	12.8	5.1	14.8	10.4	14.0	25.5	21.7	33.4	28.7	-17.4	20.7
16.0	2.8	14.1	12.9	4.8	24.6	9.3	16.0	25.6	22.2	34.3	28.5	12.7	28.3
15.7	1.6	14.1	12.9	5.4	16.0	9.2	15.0	25.2	21.3	34.3	28.4	-14.1	22.4
14.4	1.5	13.9	12.9	4.2	17.4	9.1	14.0	25.2	21.5	34.1	28.2	-9.2	16.3
13.4	1.4	13.8	12.1	4.2	24.8	9.4	14.0	25.1	21.2	34.4	28.5	14.5	4.9

לוח ז'-נ'-6 (המשך)

שיעורי הריבית החדרשית האפקטיבית, 1986 עד מארס 1992 (אחוזים, מונחים שנתיים)

14.2	0.9	13.6	12.2	5.0	19.6	8.3	14.0	25.2	21.0	34.3	28.6	-1.6	16.8	1991 ינואר
14.3	0.7	13.8	12.3	3.9	16.1	7.5	14.0	25.6	21.6	34.9	28.9	-11.7	7.6	פברואר
14.1	0.7	13.1	11.5	3.8	57.7	7.6	13.0	25.1	21.2	34.5	28.4	145.6	15.7	מארס
12.9	0.6	12.4	11.1	4.2	40.0	7.1	12.0	24.8	21.0	34.0	27.9	69.8	29.8	אפריל
13.9	0.5	12.4	11.4	4.0	39.7	6.9	13.0	24.7	20.9	34.1	28.2	69.1	25.1	מאי
13.8	0.5	12.4	11.6	3.0	25.8	7.0	13.0	25.2	21.4	34.4	28.5	19.9	26.1	יוני
13.0	0.3	12.6	11.6	3.7	15.8	7.0	13.0	24.6	20.9	33.9	28.0	-9.2	42.6	יולי
13.6	0.1	12.7	11.8	3.1	12.5	6.7	14.0	24.6	21.0	34.0	28.0	-18.4	27.7	אוגוסט
13.4	0.1	13.0	12.2	3.3	17.9	6.5	15.0	24.9	21.0	34.4	28.5	-4.3	20.6	ספטמבר
18.7	0.0	15.5	15.9	4.6	37.6	6.3	21.0	28.6	24.5	38.0	32.1	56.1	5.4	אוקטובר
19.2	0.0	18.7	18.6	5.1	14.7	5.9	21.0	33.5	28.2	44.2	38.0	-29.7	1.8	נובמבר
18.5	0.0	16.5	15.4	2.2	17.3	5.8	19.0	30.3	25.7	40.2	34.0	-18.8	4.1	דצמבר
15.7	0.0	14.5	13.5	2.3	18.9	5.1	15.0	26.7	22.7	36.2	29.9	-5.2	0.0	1992 ינואר
13.9	0.0	13.0	11.7	1.6	23.6	5.0	12.0	23.8	20.3	31.6	26.7	18.2	12.8	פברואר
12.1	0.0	11.1	9.9	1.4	27.6	5.2	11.5	20.2	18.3	25.9	21.8	43.5	19.2	מארס

* הנתונים השנתיים מבוססים על מיצוע גיאומטרי של הנתונים החדרשיים.

(1) כולל ריבית רגילה, תשלום בגין חריגות בפועל, ובנוסף, דמי הקצאה ועמלת ניהול. החל משנת 1986 שונתה שיטת האמידה.

(2) לפי חודשי נזילות.

(3) הריבית מוצגת במונחים דולריים.

(4) ממוצע משוקלל על פי הרכב האשראי בפועל. אומדן של מחלקת המחקר.

(5) עד יוני 1989 הנתון מייצג את הריבית שבנק ישראל מפרסם על המדרגה השולית; מיולי 1989 הנתון מייצג את הריבית הנמדדת בפועל על כל המדרגות.

(6) חציון המערכת; מעל 10,000 ש"ח; בהנחה של חידוש אחת ל-3 ימים, ללא פיקדונות "ג'מבו". מספטמבר 1988 הנתון הוא ממוצע כל הסכומים.

(7) מעל עשרת אלפים ש"ח ל-14 ימים. מספטמבר 1988 הנתון הוא ממוצע לכל סוגי הפיקדונות קצרי המועד עד שנה.

(8) ממוצע המערכת; מעל 50,000 דולרים ל-12 חודשים. הריבית מוצגת במונחים דולריים.

(9) התשואה הממוצעת לפדיון במק"ם לחודש.

ה מקור: טורים (3), (4), (5), (8), (11), (12), (13) — הפיקוח על הבנקים. טורים (6), (7), (9), (10), (14) — המחלקה המוניטרית.

לוח ז' - נ' - 7

יתרת האשראי לממשלה במטבע ישראלי ממערכת הבנקאות, 1988 עד 1991
(מיליוני ש"ח)

סך כל האשראי נטו לממשלה במטבע ישראלי (3) + (6) = (7)	מהמוסדות הבנקאיים			מבנק ישראל			סוף התקופה
	האשראי נטו מהמוסדות הבנקאיים (4) - (5) = (6)	פיקדונות הממשלה (5)	האשראי לממשלה (4)	האשראי נטו מבנק ישראל (1) - (2) = (3)	פיקדונות הממשלה והמוסדות הלאומיים ² (2)	האשראי לממשלה ¹ (1)	
5,243	1,743	27	1,769	3,501	5,995	9,495	1988
4,067	2,342	21	2,363	1,725	7,535	9,260	1989
4,516	2,284	41	2,326	2,231	6,754	8,986	1990
6,297	2,531	39	2,570	3,766	4,849	8,615	1991
5,808	2,266	32	2,298	3,542	6,651	10,194	ינואר 1991
5,708	2,374	27	2,401	3,334	6,731	10,066	פברואר
5,056	2,551	26	2,577	2,506	7,593	10,099	מארס
6,301	2,777	48	2,825	3,524	6,472	9,996	אפריל
5,889	2,814	21	2,834	3,073	6,831	9,906	מאי
4,492	2,798	48	2,846	1,694	7,955	9,649	יוני
5,171	2,876	29	2,905	2,295	7,391	9,685	יולי
5,112	2,974	44	3,018	2,138	7,416	9,553	אוגוסט
5,356	3,092	13	3,105	2,264	7,558	9,822	ספטמבר
4,343	2,502	44	2,546	1,841	7,618	9,459	אוקטובר
7,514	2,565	27	2,592	4,949	4,353	9,302	נובמבר
6,297	2,531	39	2,570	3,766	4,849	8,615	דצמבר

לוחות נספחים

- (1) כולל זקיפת רווח בנק ישראל.
(2) כולל את ההון העצמי של בנק ישראל ויתרות נטו בסעיף "חשבונות אחרים" במאזן הבנק.
המקור: מאזן בנק ישראל; המאזן החודשי של המוסדות הבנקאיים.

לוח ז'-נ'-8

אומדן הרכוש של הסקטור הפרטי הלא־פיננסי, 1988 עד 1991
(נתוני סוף שנה, מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)

1991	1990	1989	1988	נ כ ס י ם
56,137	43,613	36,725	29,812	1. נכסים לזמן קצר':
7,455	6,345	5,028	3,487	א. אמצעי תשלום
21,074	15,004	10,400	7,233	ב. פח"ק (תפ"ס) ופיקדונות לזמן קצוב
7,840	7,940	8,757	8,193	ג. פיקדונות במט"ח (כולל זמן קצוב)
16,398	9,389	8,200	7,498	ד. איגרות חוב סחירות
3,371	4,936	4,340	3,400	ה. מניות של מתווכים פיננסיים
54,614	48,271	43,139	35,780	2. נכסים פיננסיים לזמן בינוני':
932	1,498	1,605	1,451	א. פיקדונות הציבור למתן הלוואות
39,518	34,348	31,188	25,651	ב. תכניות חיסכון ופיקדונות צמודים לזמן ארוך
10,052	8,572	7,153	6,340	ג. פת"ם פיצויים
4,110	3,852	3,193	2,338	ד. אשראי יצואנים לחו"ל
116,213	93,349	77,313	57,582	3. נכסים פיננסיים לזמן ארוך:
103,106	82,698	68,118	49,501	א. פיקדונות בקופות גמל
10,963	8,850	7,126	5,321	ב. פיקדונות בחברות לביטוח חיים
2,144	1,801	2,068	2,760	ג. מילווה חובה
292,576	234,936	191,459	153,878	4. נכסים פיסיים':
39,762	29,796	25,538	22,002	א. מוצרים בנקיים
147,728	117,001	87,792	63,362	ב. דירות למגורים
96,724	80,991	71,771	61,873	ג. בניינים וציוד
8,362	7,148	6,337	6,641	ד. מלאי מוצרים
519,540	420,169	348,638	277,051	5. סך כל הנכסים

לוח ז'-נ'-8 (המשך)

1991	1990	1989	1988	התחייבויות
42,772	35,547	27,098	21,401	1. התחייבויות לזמן קצר ⁵ :
29,392	23,573	18,654	14,883	א. אשראי חופשי במט"י
9,978	8,155	2,687	1,432	ב. אשראי חופשי במט"ח
300	417	3,528	3,290	ג. אשראי מוכון במט"ח
3,103	3,402	2,230	1,796	ד. אשראי מחו"ל (ספקים וישיר)
71,108	58,750	48,764	39,662	2. התחייבויות לזמן בינוני וארוך ⁶ :
63,240	49,387	38,992	29,687	א. אשראי לזמן ארוך במט"י
7,867	9,364	9,772	9,975	ב. אשראי לזמן ארוך במט"ח
113,880	94,298	75,862	61,063	
405,661	325,871	272,774	215,988	3. הרכוש הנקי ⁷ :

(1) ההבדלים בין סעיף זה לבין סעיף הנכסים הנזילים שבלוח ז'-10 נובעים מהשוני שבין הגדרת "הציבור" להגדרת הסקטור הפרטי הלא-פיננסי. הסעיף פיקדונות לזמן קצוב ותפ"ס כולל פיקדונות בבנקים מסחריים ובמוסדות פיננסיים אחרים. הסעיף פיקדונות במט"ח כולל פיקדונות עו"ש וזמן קצוב כמערכת הבנקאות, פיקדונות לאתוושב של תושבי ישראל, פיקדונות תושב ופיקדונות יבואנים. הסעיף אג"ח כולל את סך איגרות החוב שהונפקו לציבור, בניכוי איגרות החוב שבידי בנק ישראל, הבנקים המסחריים, הבנקים למשכנתאות והבנקים להשקעות. מוסדות פיננסיים אחרים החייבים בדיווח, חברות הביטוח וקופ"ג. סעיף המניות של מתווכים פיננסיים כולל מניות של בנקים מסחריים, בנקים למשכנתאות, מוסדות מימון ענפיים וחברות ביטוח.

(2) ההבדל בין סעיף זה לסעיפים המקבילים בלוח ז'-10 נובע מהכללת פיקדונות הציבור למתן הלוואות ומהכללת תכניות החיסכון והפיקדונות הצמודים בבנקים למשכנתאות ולהשקעות (נוסף על תכניות החיסכון והפיקדונות הצמודים בבנקים המסחריים). כתכניות החיסכון נזקף רק המענק שנצבר לזכות החוסכים, ולא המענק הנרשם בעת ההפקדה.

(3) ערך מילות החובה חושב על ידי היוון הזרם המותאם של הפירעונות, בריבית של 8 אחוזים.

(4) נתונים מתוקנים.

(5) האשראי החופשי במטבע ישראלי כולל אשראי חופשי ממערכת הבנקאות המסחרית ואשראי לטווח קצר מבנקים למשכנתאות (אשראי לקבלנים) ומחברות ביטוח בניכוי האשראי לרשויות המקומיות. האשראי החופשי במטבע חוץ כולל אשראי ממערכת הבנקאות בישראל, למעט אשראי לדלק. האשראי מחו"ל כולל אשראי משלוחות של בנקים ישראליים בחו"ל, אשראי ספקים ואשראי אחר מחו"ל (בניכוי רשויות מקומיות).

(6) רכיב הסובסידיה כאשראי לטווח ארוך במטבע ישראלי חושב באמצעות היוון זרם הפירעון של יתרת החוב לפי האינפלציה בפועל. זרם הפירעונות נתקבל מפריסת החוב על תקופה של שש שנים (אומדן לאורך הזמן הממוצע של ההלוואה), לפי הריבית המשוקלת על יתרת ההלוואות. הסובסידיה באשראי במטבע חוץ חושבה באופן דומה, על ידי פריסת החוב לפי הריבית הממוצעת על יתרת החוב, והיוונה על ידי הריבית בשוק הירודולר.

באשראי לזמן בינוני וארוך נכללות איגרות חוב קונצרניות.

(7) נתון זה נגזר כהפרש שבין סך הנכסים לסך ההתחייבויות של הסקטור הפרטי הלא-פיננסי, והוא כולל את אומדן הסובסידיה הגלומה באשראי לטווח ארוך במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.

המקור: עיבודי מחלקת המחקר, בנק ישראל.

לוח ז'-נ'-9

ניירות הערך שבידי הציבור למי מחזיקים, 1989 עד 1991.

העלייה			ההתפלגות			ערך השוק			
או הירידה (-) הריאלית									
של ערך השוק במשך השנה									
1991	1990	1989	1991	1990	1989	1991	1990	1989	
(אחוזים)						(מיליוני ש"ח)			
1. איגרות חוב									
17.3	0.7	28.0	100.0	100.0	100.0	67,968	49,085	41,465	א. סך כל איגרות החוב הסחירות
14.8	-3.5	26.1	20.0	20.4	21.3	13,579	10,021	8,833	ב. איגרות חוב בידי הבנקים המסחריים
-7.4	6.2	24.7	2.3	2.9	2.7	1,551	1,419	1,136	ג. איגרות חוב בידי בנק ישראל
11.4	1.7	52.5	52.2	55.0	54.4	35,492	26,988	22,568	ד. איגרות חוב בידי קופות גמל
37.9	1.5	-7.8	25.5	21.7	21.5	17,346	10,657	8,928	ה. אומדן איגרות החוב שבידי הציבור (א)-(ב) + (ג) + (ד))
2. מניות וניירות ערך									
27.7	13.9	46.5	100.0	100.0	100.0	32,594	21,631	16,153	ו. סך כל המניות וניירות הערך הניתנים להמרה
2.5	10.1	12.6	7.8	9.7	10.1	2,547	2,105	1,626	ז. מניות וניירות ערך בידי הבנקים'
57.3	99.3	65.3	8.9	7.2	4.1	2,893	1,558	665	ח. מניות בידי קופות גמל
28.0	13.6	54.7	83.3	83.1	83.2	27,154	17,968	13,443	ט. אומדן המניות וניירות הערך שבידי הציבור (ו)-(ז) + (ח) + (ט))

(1) אין הפרדה בין מניות רשומות למסחר לבין מניות שאינן רשומות, ולכן תיתכן הטיה כלפי מעלה של גודל זה.

המקור: הבורסה לניירות ערך; המחלקה המוניטרית, הפיקוח על הבנקים ומחלקת המחקר של בבנק ישראל.

לוח ז'-נ'-10
הנפקת ניירות ערך ואימון גיוס ההון, עד 1989
(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים)

הסקטור הפרטי		הסקטור הציבורי											
		איגרות חוב לא סחירות						איגרות חוב סחירות ¹					
סך כל גיוס ההון	הנפקת מניות וניירות ערך להמרה במניות ²	הנפקת אג"ח	סך כל גיוס ההון	סך הכול	הפקדות חופשיות	מוסדות גמל, פנסיה וחברות ביטוח	תכניות חיסכון מאושרות	גיוס הון נטו	מכירות נטו בשוק הפתוח	הון נטו באמצעות מק"מ	פריונות	הנפקות	
1,193	173	1,020	588	-3,571	-731	-2,840	4,160	-317	-114	2,552	7,142	1988	
1,568	693	874	2,866	-506	-297	-842	632	3,372	799	3,378	5,949	198	
1,816	723	1,093	-4,306	-5,026	-396	-1,385	-3,245	720	-213	3,775	4,744	1990	
1,683	1,366	317	1,020	-8,293	-561	-1,830	-5,901	9,313	1,006	3,438	11,760	1991	
46	46	0	-166	31	-18	211	-162	-197	-220	100	126	ינואר 1991	
0	0	0	988	-147	-14	170	-303	1,135	174	143	1,106	פברואר	
62	62	0	872	-465	-136	-1	-328	1,337	357	143	1,123	מארס	
0	0	0	624	-522	-26	-338	-158	1,146	326	150	972	אפריל	
618	465	154	235	-556	-50	-301	-205	792	-216	0	220	מאי	
61	61	0	216	-520	-43	-276	-201	736	-235	0	197	יוני	
118	41	77	155	-393	-11	-151	-230	547	-141	201	890	יולי	
305	265	40	635	-171	-26	-27	-119	806	158	1	372	אוגוסט	
45	45	0	162	-247	-49	-71	-126	409	-87	1	311	ספטמבר	
194	148	47	-2,574	-3,930	-70	-344	-3,517	1,357	168	0	594	אוקטובר	
70	70	0	417	-287	-26	-112	-149	704	522	-10	498	נובמבר	
165	165	0	-544	-1,085	-92	-589	-404	541	198	0	511	דצמבר	

(1) כולל הנפקות לבנקים מסחריים ולקופות גמל. לא כולל רכישות ופריונות לבנק ישראל.

(2) כולל תקבולים ממימוש אופציות.

ה מקור: המחלקה המזניטרית של בנק ישראל.

לוח ז'-נ'-11

מדד התשואה הריאלית¹ החודשית הכוללת של ניירות ערך בבורסה לניירות ערך, 1988 עד 1991
(דצמבר 1990 = 100)

מניות וניירות ערך להמרה			איגרות חוב		
מניות מניות לא- בנקאיות	מניות בנקים מסחריים שבהסדר	סך הכול ²	צמודות למדד המחירים לצרכן	צמודות ונסחרות במטבע חוז	
61.6	100.4	68.9	90.2	99.5	1988
101.4	106.3	102.3	105.9	112.2	1989
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	1990
137.3		131.8	101.5	98.3	1991
112.4	97.1	109.9	97.1	97.1	ינואר 1991
120.8	98.1	117.3	94.6	97.0	פברואר
130.8	105.8	127.0	98.7	106.2	מארס
123.2	107.1	120.5	96.4	107.0	אפריל
136.9	110.3	132.9	96.9	111.7	מאי
144.2	107.4	139.0	97.5	109.0	יוני
152.1	103.3	145.2	101.4	102.5	יולי
157.5	101.0	149.3	106.1	101.0	אוגוסט
155.5	101.5	147.8	106.3	105.3	ספטמבר
151.5		144.2	106.6	103.8	אוקטובר
145.3		138.7	102.5	99.6	נובמבר
137.3		131.8	101.5	98.3	דצמבר
(אחוזים) ³			שיעור התשואה הריאלי הכולל במשך התקופה		
37.3	1.5	31.8	1.5	-1.7	1991
44.2	7.4	39.0	-2.5	9.0	מחצית א
-4.8	-5.5	-5.2	4.1	-9.8	מחצית ב

(1) מנוכה במדד המחירים לצרכן, מתוקן לסוף החודש.

(2) כולל מניות בנקים מסחריים שלא בהסדר.

(3) התשואה הריאלית הכוללת של מניות הבנקים המסחריים שבהסדר חושבה עד לאוקטובר 1991, מועד פריון.

ה מקור : הבורסה לניירות ערך ועיבודי בנק ישראל.

לוח ז' - נ' - 12

ערכי שוק של מצבת המניות, 1991

ערך השוק של מניות וניירות ערך הניתנים להמרה, הרשומים בבורסה		העלייה הריאלית בערך השוק של המניות בשנת 1991		חלקה של הקבוצה בסך כל ערך השוק של המצבה בסוף 1991		הנפקה תמורת מזומן של מניות וניירות ערך הניתנים להמרה - חלקה של הנפקת הקבוצה בסך ההנפקות
(מיליוני ש"ח)	(אחוזים)	(מיליוני ש"ח)	(אחוזים)	(מיליוני ש"ח)	(אחוזים)	
12.3	1.3	-71.3	3.4	1,110	3.4	ננקים מסחריים וחברות להחזקות בנקאיות ¹
0.0	0.0	-8.7	3.1	1,000	3.1	ננקים למשכנתאות
0.0	0.0	21.1	1.7	553	1.7	מוסדות מימון ענפיים
35.0	3.8	26.2	3.6	1,178	3.6	ביטוח
47.3	5.1	-39.6	11.8	3,841	11.8	סך כל הסקטור הפיננסי
303.4	32.6	31.3	15.8	5,137	15.8	מסחר ושירותים
107.5	11.6	38.7	13.0	4,246	13.0	מקרקעין, בינוי, פיתוח והדריים
364.8	39.2	56.3	36.0	11,723	36.0	תעשייה
106.6	11.5	49.4	18.8	6,139	18.8	חברות להשקעה ואחזקות ²
		153.0	4.6	1,508	4.6	רשימה מקבילה ³
929.6	100.0	27.7	100.0	32,594	100.0	סך הכול

(1) הירידה התלולה של ערך השוק נובעת מפריון מניות הננקים שבהסדר באוקטובר 1991.

(2) כולל חברות לחיפושי נפט.

(3) הנפקות הרשימה המקבילה סווגו לפי הענף המנפיק.

המקור: הבורסה לניירות ערך ובנק ישראל.

לוח ז'-נ'-14

שיעורי התשואה השנתיים הריאליים לפדיון נטו של איגרות חוב צמודות למדד במקור ובבורסה.

1990 ו-1991¹

(אחוזים)

בבורסה		במקור					
9-10	3-5	אג"ח פרטיות ²	"גליל"	"שגיא"	"גבע"		
0.66	0.22	2.55	1.24		1.11	I	1990
0.36	-0.05	2.87	1.20		0.60	II	
0.05	-0.65	1.84	0.69		1.49	III	
0.81	-0.19		1.24	0.86		IV	
1.76	1.15		1.91	1.46	0.70	I	1991
1.55	0.74		2.20	1.53		II	
1.01	-0.05	0.68	1.70	0.60		III	
1.28	0.79		1.63	1.20		IV	
1.49	1.11		0.93	0.44	0.70	ינואר	1991
2.18	1.66		2.63	2.30		פברואר	
1.61	0.66		2.18	1.65		מארס	
1.79	0.99		2.12	1.49		אפריל	
1.43	0.71		2.22	1.64		מאי	
1.42	0.52		2.26	1.47		יוני	
1.29	0.44		1.90	1.13		יולי	
0.99	-0.16	0.68	1.73	0.39		אוגוסט	
0.75	-0.44		1.48	0.29		ספטמבר	
0.93	0.30		1.25	0.48		אוקטובר	
1.21	0.72		1.56	1.20		נובמבר	
1.70	1.34		2.08	1.93		דצמבר	

(1) התשואה בבורסה המוצגת בלוח זה היא ממוצע לנתוני סוף שבוע של איגרות חוב ממשלתיות. היא חושבה על-פי מדד המחירים שהיה בפועל. נערך תיקון לגבי הפסד מרד כפרדיון.

(2) באגרות חוב פרטיות הנתונים אינם כוללים חברות ממשלתיות והם ממוצעים משוקללים בסכומי ההנפקה. המקור: המחלקה המוניטרית ועיבודי מחלקת המחקר של בנק ישראל.

לוח ז'-נ'-15

התשואות וסמיות התקן החודשיות הריאליות בנכסים סינסיים, 1989 עד 1991

סטיית התקן החודשית ל-12 החודשים האחרונים				התשואה החודשית הממוצעת במשך התקופה (אחוזים)					
1991				1991					
מחצית ב	מחצית א	1990	1989	מחצית ב	מחצית א	כל השנה	1990	1989	
0.85	0.54	0.48	0.62	-1.01	-1.67	-1.34	-1.37	-1.43	פיקדון עו"ש ¹
0.98	0.55	0.47	0.50	0.11	-0.73	-0.31	-0.33	-0.51	פח"ק (תפ"ס) ²
3.58	3.37	1.35	2.57	-1.76	1.03	-0.37	-0.99	-0.70	דולר
3.58	3.34	1.37	2.59	-1.76	1.05	-0.36	-0.79	-0.34	פיקדון בדולרים (לשנה, בניכוי מס במקור)
3.33	2.41	1.01	3.82	1.80	-1.47	0.16	0.62	0.12	פיקדונות פיצויים (במקרים, לשנה)
2.91	2.28	1.90	2.61	0.71	-0.39	0.16	-0.46	1.37	איגרות חוב צמודות למדר
5.77	7.87	6.75	3.89	-0.82	5.78	2.48	0.02	3.41	סך כל המניות
3.68	3.19	1.92	4.47	-1.85	1.26	0.22	-0.49	0.57	א. מניות בנקים
6.49	8.87	7.67	5.17	-0.73	6.46	2.87	0.16	4.36	ב. מניות לאיבנקאיות

(1) כולל ריבית נומינלית על יתרות עו"ש.

(2) שונות רבה בתשואות קיימת בין לקוחות שונים.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי מחלקת המחקר של בנק ישראל.